

Ivo Fencel

Idealista, romantik, kritik a Marie

Rozpad

1.

Jedna jediná *společná bytost*, jejíž nezájem vás deprimuje. Tak bych nazval Joriku s Jakubem. Nemohli nebýt tou bytostí. Ale ve skutečnosti se rozešli a *kompletní* stvoření spolu netvořili. Nejprve jsem byl rád.

Taky byste byli. Představa, že vás ignoruje dokonce i společná bytost, může zlomit. Rozložit. Přesto jsem si přál, aby se Kuba s Jorikou opět spojili, i když ne proti mně. Přál jsem si, aby se zase milovali, a to navzájem, a opět byli šťastni. Asi jako v románu. A toužil jsem po tom s jednou jedinou jednoznačnou představou:

Pokud se dva milují, třetím odpustí.

2.

Byli o čtvrt století mladší. Než já. Což u ní, ale u něj jsem to vnímal jako problém. Pokud máte kamaráda ve svém věku, není to totiž každému hned divné. Ale měl jsem i štěstí. Jakub se narodil ve stejném znamení jako já, dokonce týž den, 16. dubna, takže nás datum narození jaksi záhadně spojovalo. Pokaždé jsem navštívil restauraci, ve které čepoval, když jsme měli narozeniny, ale jinak život letěl a takřka jsme se nevidali.

Jednou jsem předtím provázel k zastávce autobusu kamarádka své matky. Četla prý, jak mi vyprávěla, fejeton o takzvaných kurvících. Už jsme čekali na stanici, já jsem svíral říditka a hleděl na světlo svého horského kola. „Podle mě,“ řekl jsem, „sestává z ďábelskejch kurvítek každěj výrobek, každěj. Komplet.“

Chtěl jsem bezesporu provokovat okolostojící a pokračoval: „Jen čekáš, který to kurvítko zafunguje první. A tohle světlo,“ položil jsem prsty na plastový kryt, „nemá zapotřebí se *rozpadat* komplet. Proč taky? Zrovna mělo druhý narozeniny, pokud vím, a knoflík mu už dávno nefunguje.“

„A jak tedy jezdíš v noci, Lorenci?“

„Zatím to jde, ale jak se zase začne dřív stmívat, abych kupoval nový, a to mi nevykládej, že ještě žádná hlava ne vynalezla nekurvicí tlačítko.“ Odmlčel jsem se. „Jenže by zkrachovaly fabriky, kdyby se výrobky nerozpadly hned po záruční lhůtě. Státy, celý ekonomiky by putovaly do kopru a urnovech hájíčků.“ Rozhlédl jsem se.

Možná, že jsem podobně sálal, aby si mě vůbec někdo všiml.

Když to nedělali Jorika ani Jakub. Možná. Nu, a vážně jsem se dočkal.

Muž s ulíznutou pěšinkou a s aktovkou řekl: „A zblázníte se? Jednou za tři roky? Pro takovou prkotinu? Vyděláváte málo, vy xindle? Jste změkčilej srab.“

Nato se vřadil vedle máminy kamarádky do autobusu, který zrovna přijel, a já šlapal k restauraci. Bylo mi zrovna čtyřicet sedm.

„Ahoj.“

„Čau.“

Restaurace žila, moc neměl čas.

„Ještě chodíš s Monikou?“ zeptal jsem se Jakuba, kterému bylo ten den právě dvaadvacet. Přikývl. A já: „Fajn. I když to stejně bylo lepší, když jsi ještě chodil s Jorikou.“

„Tobě to tak připadalo, Lorenci?“ Nalil mi. „Nějaká tvá vlastní perspektiva?“

Přikývl jsem. Do Joriky jsem byl... „Do Joriky já byl...“

„Už nejsi?“

„Možná, že ještě jo.“

„A copak? Nevíme už jistě?“

Pamatoval si, nakolik jsem býval z Joriky vedle, a já si vybavoval, jak byli šťastni. Měl jsem rád pouto mezi milenci a lásku jako takovou a zeptal jsem se sklesle: „Už se nikdy k sobě nevrátíte, ty a Jorika?“

„Nikdy.“

Ale někde mimo rozpadání spolu žili pořád. „Ale někde spolu vegetujete vy dva furt!“

Díval se na mě: „Ve tvých snech?“

„Kde jinde?“

3.

Uplynulo několik let. S Jakubem jsme se skutečně vídali skoro jen v den svých narozenin. I má chyba. Pořád jsem něco psal, až jsem se nakonec málem styděl vylézt mezi normální lidi. To jsem měl z toho.

Navíc mi bylo podezřelé, že se mi po Jakobovi občas stýská.

Nejsem snad přece teplý?

Asi ne, říkal jsem si. Přátelství existuje. Ale existuje i láska, a přesto se Jakub s Monikou rozešli, jak to chodí, a já ho zrovna potom potkal ve vlaku. Ne, to nelze popřít, že mě přitahoval. Byť ne eroticky. Zajímal mě bezpochyby i proto, že kdysi býval jednotkou oné šťastné dvojky. Jorika, Kuba...

„Zajdi za Jorikou. Ne?“ řekl jsem.

„Jo? A kam asi?“

„Na výstavu. Teď pracuje u Jiřího Trnky.“

„Jaké hrnky?“

„Je na náměstí v Plzni.“

„A tys tam byl?“

Vyprávěl jsem Jakobovi o obou návštěvách. O první, osamělé, i o druhé, již jsem absolvoval se synem.

„Jak tě dnes vidí?“ zeptal se.

„Blbě. Prý ji otravuju a napsala dokonce e-mail, který začíná větou: Po všech těch letech vám stále píšu slušně.“

„Nad tím ses trápil, jak tě znám.“

„Ještě trpím.“ A teď se nad sentencí zadumal i Jakub. Snad ho dokonce nakopla. Šel do Trnkovy galerie a znova spolu začali chodit.

4.

Znovu stvořili pár a za pár měsíců jsem je potkal ve vlaku. Ne, náhody nejsou, ale tohle byla jedna a já měl chuť pateticky říct: Vy jste ti praví - a já tak sám. Ale řekl jsem: „Ahoj.“

Odvrátila oči. Jakub se pousmál: „Zdar. Kam jedeš?“

„Z práce.“

„Pořád bydlíš s mámou?“

„Jo.“

„A syn?“

„Bývá u prarodičů.“ Synova matka zemřela právě před deseti lety. „Ale vídáme se často.“

To jsem dodal, ale cítil, že to není dost často. „Jakube? Pamatuješ, jak jsme se tenkrát potkali na pouti v Plzenci a já Monice vystřelil tu modrou růži z krepu?“

Taky tehdy se ptal, kde mám Filipa, a vlak se nerozpadal, ale cítil jsem jeho brzdy.

Jakubova staronová zírала z okna.

„Joriko.“

Pohlédla na mě. Opět hleděla do krajiny. „Dejte mi pokoj.“

5.

Jakubova restaurace žila a skoro neměl čas. Jako obvyčejně.

„Jako obvyčejně?“

„Jako každěj rok.“

„Živí to?“ prohodil po chvíli.

„A co? Psaní?“ Zavrtěl jsem hlavou. Abrahámoviny na mě dolehly a nedokázal jsem jako dosud prášit: „Aby ne, venku mě čeká nové Ferrari a volal i Roman Polanski.“ Místo toho jsem odvrátil oči a snil, že jsou Jakub a Jorika sami doma. Líbali se, milovali se, potom leželi bok po boku a ve chvíli uvolnění jako bych do něj vstoupil a jeho hlasem zopakoval oslovení z vlaku: „Joriko?“

„Kubo?“

„Co ti udělal?“ Co vlastně?

„Nedá pokoj.“

„Nedá pokoj?“ Prohlížel si ji. A tu jsem Jakubem promluvil i za sebe, a to s táhlým patosem:

„Možná se mu stýská.“ A dodal jsem (skoro jako ve filmu): „Miluje tě.“

„Jo? A tobě to nevadí, Jakube?“ zeptala se Jorika.

„Ne.“

„A co bys dělal?“

„Zajdem za ním?“

Jak řekli, tak udělali. Hlídal jsem zrovna lom, nebo spíš domek vedle, a samo sebou nesměl přijímat návštěvy, ale možná je to jen další sen, protože panuje noc, odešlo mi světlo a někdo

zaklepá. Ó, jak se mi doteď stýskalo, vím. Ó, neví pranic, kdo tu trýzeň nepoznal. „Jsem už myslel, že nikdy,“ řeknu.

„Ani my to neplánovali.“

„A jste tu? Je mi padesát.“

„Jsme tu. Je nám už pětadvacet.“ Usednou proti mně ke stolu a čtvrtstoletí bezpochyby představuje propast bez dna. Přesto opakuji: „Jste tu. To se... To se tady Jorika možná už nezlobí.“

Ona odsekne: „Nenávidím vás. Nebo, vlastně jste mi lhostejný.“

„Jo. Jsi jí lhostejný,“ usměje se Jakub, „ale přijeli jsme se na tebe podívat. A víš proč?“

„Že po ničem více netoužím?“ zadeklamuji, ale on vrtí hlavou: „Ne. Je tu jiná příčina. Jsi zajímavě se rozpadávající osobnost. Proto.“

Chvilé ticha.

„Ale přestanu se tímhle rozpadávat.“

„Tímhle?“

„No, vaším příjezdem.“ A tu Jorika prohodila: „Už se na tebe nezlobím.“ A jakmile to vyslovila, přestalo navždycky mít smysl psaní.

Rozpadlo se.

Idealista, romantik, kritik a Marie

Marie chodila rychle. Protože mohla. Jako jediná směla vstupovat na úřad bez čipu.

Byla externistkou pro styk s veřejností a nejhezčí ženou mezi takřka půl tisícovkou zaměstnanců. Nebo aspoň z mého pohledu byla tou nejhezčí, nicméně mám na ženy oko a vězte, že jsem značně objektivní pozorovatel. Zamíloval jsem se do Marie.

„Víte, že jste tu nejhezčí?“ povídám jí na chodbě jda rychle podle ní.

Řekla: „Někdo to musí dělat.“

*

Změnil jsem působiště. Na Marii skoro zapomněl. Nechodím do kostela, tak mi ji nic nepřipomínalo. Neznám ani starší literaturu, takže jsem nikdy nečetl knihu *Marie* od Alexandra Klimenta. Znal jsem jen písničku *Moje Marie netuší, že mám i andulku rád*, ale nemiloval jsem doopravdy hluboce andulek ani Marii. Sešla z očí, sešla z myslí.

Jednou jsem měl v městské knihovně uvést záhadologa z Ostravy. Radši jsem se před tím projel na kole. Ať jsem fit! Vystoupil jsem z tramvaje, živou ulicí mířil k budově plzeňské knihovny v dobrém rozmaru, solidně oblečen. Bylo po čtvrté odpoledně, říjen 2014. Už mi ke dveřím knihovny zbývalo jen dvacet kroků. Tu proti mně kráčí půvabná žena. Je mi povědomá. Vidí mě, ale žene se. Nezpomalila.

Sjel jsem pohledem z nezaměnitelné tváře na hezké nohy v riflích a dírkované polokozačky na podpatku. Znovu jsem se jí podíval do očí. Ale mýjela mě dávno směrem k prostorám u kostela, kde lidem rozdával knihu Andrej Babiš. Po chvíli jsem se otočil a uhlídal její postavu na okraji dotyčného náměstí. Stále ještě svižně šla. Neohlížela se. Ta nejhezčí dívka z úřadu, došlo mi a ten večer jsem si konečně vzpomněl i na její jméno. Marie. Usnul jsem. Zdál se mi sen idealisty.

1. Sen idealisty

Sotva mě Marie mine, slyším: „My se neznáme?“

„Ale jo,“ strnu. Obracím se k ní.

„No proto. Neříkal jste jednou, že jsem ta nejhezčí?“

„Říkal. Jste... Vy jste... Vy jste...“

„Marie z úřadu. Nemyslím, že jste to zapomněl. Vy jste dokonce vydal knihu, ve které mě jmenujete. To jste si dovolil dost. Aby toho nebylo málo, vy jste mi to veledílo zaslal do práce s věnováním.“

Byla to pravda. Nelhala. Ostatně byla z Kraje. Povídám: „Líbíte se mi.“

„Vy mně ne. Ale to neznámá, že se mi podíváte na nohy a půjdete si moderovat pořad. Nebo snad to nemáte dneska?“

„Mám. Jdete tam taky?“

Marie zavrtěla půvabně hlavou a pravila. „Nemohu. Musím kontaktovat Andreje. Služebně. Práce nepočká.“

„Prima. Co kdybych vás, Marie, doprovodil na náměstí?“

Řekla: „Pak nestihnete moderovat. Zruší vám všechny další pořady.“ Otočila se na podpatku. Odkvapila. Ale já ne. Já Marii následoval, moderování vypustil, strávili jsme energický podvečer s Andrejem Babišem, pozval jsem Marii Černou i na večeri, i na rande, začali jsme spolu chodit, stali se milenci, přišla do jiného stavu a prý: „Budeš nás mít rád?“

„Vás?“

„Mne a dítě.“

„Aby ne. Budu. Už mám.“

Vzali jsme se na Kozlu, to je zámek, a od té doby jsme rodina, ale to celé tady je sen idealisty a mně se zdál i jiný sen.

2. Sen chudého romantika

Sotva mě Marie na ulici mine, slyším: „My se neznáme?“

„Ale jo. Známe.“

„No proto. Jsem Marie. Podle vás ta nejhezčí ženská na úradě.“

„Ale to já vím. Hm. A kam se nesete?“

„Jen tak se projít. Chci dýchat. A prý přijel na náměstí nějaký playboy z hnutí Ano. Sypu tam. Chci být před volbami v obraze.“

„Čili vy jdete z práce, Marie?“

„A vy?“

„Možná tudy okolo knihovny chodím schválně každý den a čekám, že se potkáme.“

„Potom jste blázen. Já jsem zadaná. Lze to snadno zjistit. V obraze tedy nejste. Kromě toho se mi nelíbíte a tyčí se mezi námi i nějaký ten rok. Človíčku, co vůbec děláte?“

Oslovení človíčku věru nemiluji. Zatrnulo mi. „Co dělám? Záleží na tom?“ zeptal jsem se.

„Takže se mějte, vy Petře Kellnere,“ usmála se ironicky, obrátila se ke mně svými půvabnými zády, odcházela, ale já tu kočku dohonil a zeptal se: „To byl nápad vašeho táty?“

„A co?“

„Vaše jméno Marie.“

„A líbí se vám, Lorenci?“

„Jo. Není dnes úplně typické. Ale je sexy. Ještě nikdy jsem nechodil s Marií.“

„A s kým vším kromě Angeliny Jolie jste chodil? Vy nejste ženatý?“

Zavrtěl jsem hlavou a cítil se sám jako Neználek a povídám: „Já - vás - miluji.“

„Ale Richard vás zabije! Zrovna támhle stojí.“

Došli jsme k Ríšovi a potkalo mě nikoli neuvěřitelné, ale přímo romantikovo štěstí. Byl to kamarád. Někdejší kolega. Sice mladší, ale kdysi jsme si rozuměli. Nejspíš už na to zapomněl. Ale ne! Nezapomněl. A povídá: „Lorenc! To jsem blázen. Ať mě spletou a upečou. Tebe potkám se svou ženou.“

„Ale Marie není vdaná,“ namítl jsem jako by zasvěceně.

„Avšak bude. Vdá se. A to dobře. Mary, právě jsme se k tomu kroku rozhodli, vid’!“ Políbili se. Obrátili obličej ke mně. Marie teď vyhlížela ještě šťastněji. Drželi se za ruce, jako by si zrovna řekli ano na Kozlu, a to nikoli v náhlém hnutí, ale po zralé úvaze. Popravdě jsem si sám sebe neuměl představit na Richardově místě. „Kde jsi vlastně teď zaměstnán?“ zeptal se mě spatra jako dirigent životů.

„A ty?“

„Já jsem jenom manažer v televizi,“ řekl Richard a já na to: „Já jsem zkoušel psát povídky. Ale já na to nemám. Taky jsem pracoval jako technik u kartografie, jenže mě technicky vytěsnili. Nedivíš se? Všude je dnes konkurence.“

„A co tedy děláš?“ ptala se Marie kupodivu trochu soucitně.

„Něco hlídám. Co kdybych vás doprovodil?“

Tu otázku jsem pochopitelně vyslovil žertem, nicméně Richard se zasmál, šli jsme do restaurace Rock'n'Wall, strávili podvečer konverzací, dali si večeři, něco málo popili, a to ne výčepní lihoviny, ale Marie skoro nekonzumovala. Vyšli jsme na osvětlenou ulici a já podával Richardovi ruku a povídám: „Tak se mějte.“

„Ty se taky měj, Lorenci Nekňubo. Doufám, že jsme tě nezdrželi.“

„Ani ne.“

Marie mi vláčně podala ruku a řekla: „Viš, Lorenci, jsem těhotná.“

„A co to bude?“

„Kluk,“ věděl Richard.

„Tak se taky těším.“

Chvilí ticha a pak se Marie s úsměvem zeptala: „A budeš nás mít rád?“

„Vás?“

„Máme samozřejmě i jiný kamarády,“ řekl Richard a jeho i Marii občas vídám od té doby, ale je to taky leda sen a do třetice se mi zdá, že jsem literární kritik.

3. Sen objektivního literárního kritika

Sotva mě Marie na ulici mine, tak zaslechu: „Copak, Vladimíre? My se neznáme?“

„Jako chlap a hezká ženská se známe,“ obrátím se k Marii, „ale ty vaše literární hokusy pokusy mě neoslovily.“

„Nechme tedy mé hokusy stranou, ano? Víte, ještě než jsem poznala Richarda a zase jsme se s Richardem rozešli, pokoušela jsem se psát i pod vlivem jistého Lorence. Ale byl to omyl.“

„Vlivy bývají zrádné, Marie. Doporučuju tvořit sama za sebe. Čtete?“

„Jen lejstra na úřadě. Musela jsem se proto projít. Nadýchat. Vše na mě padalo. A vy prý dnes máte v knihovně přednášku o strukturalismu.“

„Uf. I to víte?“

„Aby ne. Zajdu, sednu do první řady, budu mít dotazy, ale jista si nejsem, jestli mě pak ještě budete mít rád.“

„Budu.“

Marie měla během mé přednášky překvapivě inteligentní otázky, pozval jsem ji na večeři, spřátelili jsme se, začali spolu chystat přednášku o mediální komunikaci literárních kritiků s Mariemi z Krajského úřadu, ale i Mariemi z písní, Mariemi z pohádek o perníkové chaloupce, s Mariemi z betlémů i Mariemi ze štěchovických rýžovišť zlata zvanými babičky Mary.

„Bude to nakonec dost solidní řádka Marií,“ konstatovala Marie. „Ale budeš nás mít rád?“

„Jako kritik si to nemohu dovolit ve všech směrech, Marie, ale já jako realista a vy jako romantička k sobě pasujeme. Dokonce tvoříme ideální sebekritický pár.“

Od těch časů chodívá Marie pomaleji a já naopak rychleji. Ideální rovnováha. Konečně i sen, který se stal skutečností, a měl jsem štěstí, že Marie u knihovny nepotkala třeba mého kolegu-kritika Iva. Ten by si to rozhodně nezasloužil.

Leh(k)ce po smrti

Už to tak bude. Jsem nekňuba. Jinak bych se nezabil.

Otevřel jsem oči po tom nárazu. Zase mi byly čtyři roky a babička mě vedla, potkali jsme povědomou tříkolku s Jakubem a na nad tím se usmívala jeho mamka. Zem barvilo dubnové slunce. Nový kamarád mě pak učil přemety na zábradlí i zdít u kaluže na jejich dvoře cosi jako domek, i když jsme si maltu skoro vymýšleli. Tu nad námi stanul jeho táta: „Holoto, co je to? Dolů s tím, bourat! Slyšíte?“

Mé osamělé dětství se po setkání s Jakubem tavilo v něco jiného, ale odstěhoval se. Už se vracíval pouze na prázdniny. Jednou zase takhle cinkl pod oknem na kole, i stoupali jsme vzápětí alejí ku hradu, ač bych si už radši četl. Vyvíjel jsem se bez Jakuba jinak a výšlap mě vyčerpával! Skrýval jsem před kamarádem málo cepované tělo, a přece jsem pořád i pamatoval společné cachtání v zahradní vaně, když nám bylo teprve pět. „Bouře na moři! Piráti!“

Když se Jakub odstěhoval do Loun, přihlásili mě do školky, kde jsem neměl rád vychovatelku Portovou. Párkrát mě násilím nakrmila a mně se po obědě nechtělo usínat. „Tohle je Porta, tady ji máš!“ pravila máma, když to zvěděla, i cílili jsme střelami z kostek na mosaznou paličku jednoho razítka, kterou usadila do prázdné patrony. Figurka? Ne. Porta. Zničili jsme ji.

„Epesní film!“ vrátil se Jakub zase příští léto. „Ten musíš vidět. Dva chlápci maj bugynu a...“ A když se rozzlobili, tak byli zlí. Ale uměli aspoň řídit.

Přátelství mezi mnou a Jakubem se rozplývalo ne tou dálkou, ale mou vinou. Asi jako mě mou vinou smete i kamión. Ale žijeme vícekrát a zase už s babičkou hrabu trávu pod okny. Ráno co ráno vystřelím ven a vracívám se urícen. Babička lamentuje, ale co? V duchu jsem kapitán Kloss, práskám pusou, skáču, vybíhám na vršíček potažený heřmánkem a pod paprsky sluníčka se cítím být děravěn střelami, abych mohl dolů válet sudy. Plány těch bitev košatí v mé fantazii. A kdyby se Jakub neodstěhoval, byl bych asi jiný, ba možná bych žil teprve poprvé. Ale je pryč. Je pryč – a já jsem LEHCE po smrti. A předchozí život? Jen pokusná LEKCE. Jistěže však ne úplně plonková, vždyť já třeba objevil schopnost zaujmout spolužáky vyprávěním. A chodili ke mně o přestávkách poslouchat. Prášil jsem a prášil i cestou ze školy, ale tady, v novém životě? Zde chodím do třídy s Jakubem a on mi radí, neboť nedisponuji pražádnou fantazií. Nevyvinula se a její pramen zůstal v tom předešlém žití. V prachu hvězd. Propána! O čem vůbec byly ony nablblé historky?

Tady rozhodně zvládám fotbal. Neklábosím. Kuba mi přihrává a leda Eda na střídačce sní. Má zde mou někdejší roli a jednou mi zkusil vyprávět, ale mě to nebaví. A přece jsem kdysi sám vyžadoval posluchače. A našli čas. To až dospělí jej nenajdou. Oni také sní, ale...

Prásk! Ohromné auto s cisternou mě opět rozdrtilo. Jsem opět po smrti a to, co jsem před smrtí prodělal, jistě bylo velkolepé, ale můj pravý život to stále nebyl. Ne. Protože doopravdy žiji až v této variantě. A ne, ani tady se Jakub neodstěhoval a ani tady přehnaně nečtu, ba slyším-li slovo kultura, hmátnu snad po revolveru. Kultura je plíseň. Ale navštěvuji střední školu. Po vyučování čekám na rohu na Jakuba. „Ahoj!“

Dnes není sám. Ne. Přišel s dívkou. Jsem zaskočen.

„To je Jorika, Lorenci. My se potkali na plovárně.“

Koukal jsem na ně a měl pocit, že taky v tomhle životě budu muset začít snít. Odted? Jenže jak, když jsem to dosud nepotřeboval a zanedbal? Spolužákům nevyprávěl? Zde mi totiž chybí talent žvanit, zde pábí jen Eda. Já čutám. Celou noc jsem se pro to trápil.

„Lorenci, jak to, že neumíš řídit?“ ozval se nazítří Jakub v telefonu.

„Nechci, aby mě rozšmelcoval kamión jako sardinku, Kubo.“

Pravdou bylo, že jsem se autoškole vyhnul následkem do podvědomí prosakující vzpomínky na explozi ve finále předchozího života.

„Ale bez řidičáku nenajdeš práci.“ Váhal. „My tě vozit nebudem.“

„Vy?“

„Já a Jorika.“

„Asi nemám na řízení talent. Zůstal v minulém žití. Mezi mnou a volantem se pne Zeď Johna Lennona.“

„Ne. Zeď nářků!“ A toho dubnového večera jsem na Jakubův pokyn usedl do sedadla smrti v audině, zatímco Jorika se uvelebila hned za námi. Její partner sešlápl plyn. Stanuli jsme na chladném prostranství za městem. Zde by ni slepec nenaboural, i vyměnili jsme si s Jakubem sedadla. Mhouřil oči. „A tohle už není má tříkolka. Hej! Přidáš plyn, pouštěj spojku... Ne tolik. Míň.“ Poprvé na mě křičel! „Pouštěj spojku!“ Až vyprskl.

„Spojku dolů a dej dvojku,“ dodal.

„Ty mi dávaš,“ já na to.

„Plyn si pust', když řadíš, a spojku. Ale pust' ji celou!“ rozkřičel se a Jorika se ho dotkla. Zvláčněl: „Lorenci! A teď pustíš plyn a sešlápneš spojku. Co je? Pust' ten plyn! Sešlápni. Trojku! Dobrý.“ Auto trhavě jelo a on kázal jako v kapli: „Plyn, ale pomalu. Plyn a úplně si pust' spojku. Nezrychluj, teprve ti řeknu. Sešlápneš spojku a brzdu, a to znamená, že to uděláš teď hned. Sešlápni, ale pomalu. Ty jsi čur...“

Auto stálo. „To ty jsi ocas,“ ujelo mi v tomto praktičtějším životě.

„Tak to je konec!“ mumlala za námi Jorika. Jakub mě bouchl. Velel: „Teď se otočíš!“ I Jorika se mě dotkla. Broukla: „Musíš pomalu. Všecko pomalu. Takhle nám zničíš auto.“

„Nezničí!“ vyjel na ni a já vyprskl. Potlačoval jsem hysterii?

„Kretén!“ ohlédl se k dívce. Blížili jsme se k silnici. „Netlem se jako debil!“ poprosil mě.

„To ty ses zkouřil!“ V tomto žití já nebyl snílek.

„Řad'!“ řval. „Jo! Je to tam.“ A já si počínal s přehledem. „Už to umím?“

„Prd. Jedničku.“

Stále jsem se zalykal smíchem. „Já ho zabiju,“ konstatovala Jorika. Mírovým obloukem jsme se vraceli. Nabádala mě: „Musíš se otočit pomalu. Pom...“ Jako by krotili nezvedené dítě, které v reálu nepočali.

„A teď plyn! Dvacet tisíc otáček!“ křikl, zatímco se Jorika modlila. „Otáčeš napravo! Plnej a víc! Plyn, můžeš!“ „Neboj se!“ dodala, ale hned: „Pomalú!“ „A rovnej volant!“ řval. „Není to motokára, markomane. Pust' plyn! Sešlápni spojku.“ „Pouštím. Sešlápnu.“ A on si udržoval autoritu. A prý: „Na zem spojku, až na zem. Plyn! Tak! Vidiš! Supr! A pouštěj ji úplně. Pust' - spojku - úplně. Dobrý. Ale jed'. Jo. Můžeš dát trojku, Lorenci. Spojku na zem. Tři! Plyn! Úplně pust' tu spojku. V klidu. Jo, a tou rychlostí to támhle otoč, ale nikoli na střechu.“

„A kde?“

„Ti řeknu.“ „A bacha, kluci, tady jezdí auta, jo?“ vykvikla Jorika a Jakub dodal. „Doprava. Správně, ale blinkr.“ A ona úpěla: „Pomalú. Pomalu.“ „V klidu,“ opakoval. „V klidu si drž rychlost. Jo. Tuto. Jed', jed', jed'! Plyn, plyn, plyn. Dobrý!“ Odmlčel se. Pokračoval: „Trošku přidej, dej čtyřku, spojku dolů a plyn. Dobrý je to! Ale spojku pust' úplně a v klidu. Spojka, brzda, spojka, spojka, spojka!“ rozeřvali se oba. „Hele, ty vole, pomalu si zabrzdí. Stůj na tý spojce. Vyřad' na neutrální. Zatáhni tu ruční brzdu.“ A stáli jsme.

„Nemám ještě zkusit zpátečku?“ pípl jsem.

„Jindy!“ vydechla Jorika.

„Vyřad!“ řekl. „A tu ručku.“

„Ale napřed musím sešlápnout spojku, ne?“

„Ne! Co? Jak za ni taháš? Bože! Stačí.“

„Úplně,“ jela Jakobovi i sobě po čele. „No, ale žijeme, pánové. Ještě nejsme po smrti.“

„To je přece debil!“ dodal on. „Vše-chno pust' a vypadni z toho auta!“

Lehká lekce to byla. Nešlo o sen. To byl opravdový život a příště si povedu líp.

Myška

Z Literárních novin 22. 12. 2011

Býval jsem pošťák a zvečera prošel vrátky penzionu, kde sedělo asi šest štamgastů. Pozdravil jsem, vylezl na stoličku a netrvalo to ani půl minuty a objevil se Jakub, já si dal pivo a dohromady se sklenicí svíral i krabičku od sirek: „Viděl jsi film *Zelený sršeň*?”

Myl sklenice, jako by byl na klíček, pořád pracoval a jen zavrtěl hlavou. Zběžně a asi zbytečně jsem tedy vysvětlit, proč se mi zdál *Sršeň* zajímavý, i když jinak pro školáky.

„Jo, aha,“ řekl Jakub a zeptal se, zda chci i druhé pivo a jestli jsem byl dnes v práci.

„Jo. I v kavárně. A přinesl jsem ti Joriku.“ Jako bych říkal: „Modrého Mauritia.“

„Vážně? A kde ji máš?“ Skoro nikdo okolo v hospodě nebyl.

„Tady. Ale je zmenšená. Do krabičky, jako prvok. Ta *neuvěřitelně se zmenšující žena*, to byl taky film.“ Dotkl jsem se škatulkou pultu. „A někým, snad Harry Potterovým kouzlem se Jorika zminiaturizovala až do myšky. Neslyšíš?“ Přiložil jsem si krabičku na ucho, jako by šlo o mobilní telefon. Sňal jsem ho, jako bych odtrhával žvýkačku, a udělal pohyb, jako bych chrastit sirkami. To jediné svaté, co jsme však slyšeli uprostřed vesmíru unikajícího zevnitř, byly hlasy - a občasné cinknutí sklenic.

Jakub se usmál, šel obsloužit pár lidí a jako pokaždé zůstal korektní, a přece svůj. Když se vrátil, škatulka ležela na pultě a já byl pryč. Takže sebral domnělé sirky (třemi prsty), vysunul vnitřek krabičky o dva a půl centimetru a tady venku šuměl lokál a za okny se stmívalo. Nakoukl dovnitř do škatulky i do ještě daleko temnějších hlubin noci. A pak se otočil jako zády k celému světu a nenápadněji než David Copperfield vytahoval to, co čekalo směstnáno vevnitř, ale přestal. Na obrazovce nad výčepem náhodou zrovna něco vykládal ztlumený David Carradine ve filmu *Psanci* - a Jakub, ten moderní psanec, soukat Joričino poselství zpátky, potom krabičku pečlivě zavřel, ale nezapečetil ji. Ustoupil jako kovboj od pultu až do otevřených dveří za výčep. Zapálil si ameriku. Kromě škatulky teď mezi prsty držel mobilní telefon Nokia, kterým začal hrát písničku z *Kmotra*, ale vlastně o deset kilometrů dál.

„Ahoj!“ pozdravila ho Jorika. Vcelku střízlivě se přeptal: „Poslala jsi mi punčocho?“ A odpovědí byl dívčí smích ve větru.

„Ptám se, protože tudy právě prošel Marvin Lorenc a nechal tu něco. Ale je ta krabička vůbec od tebe, Joriko?“

Slyšel jen ticho. „Takže to opravdu udělal?“ vyhrkla pak servírka.

„Jo, a doufám, že dneska nezlobil.“

„Ani ne. On... Přišel ke mně do kavárny teprve po čtyřech hodinách, co byl v muzeu ve službě, protože se mě po právu bojí. A objednal si jen kolu. Jako obvykle. *V láhvi?* ptám se ho. A on se rozhlédl. Seděly tu - jako každý pátek - jen Katka s malou Nikol, ale jinak zde chcípl pes. Neprosperujeme. To ho asi uklidnilo. Požádal: *I skleničku.*“

„Ale jednu dobu jsi ho z kavárny vyháněla jako myš, co?“

„Vyháněla? To je málo, já mu sem přímo zakázala chodit, kdykoli tu budu, ale dodržoval to prachbídne a nic se nemá přehánět a deratizace už vůbec ne, a tak jsem dneska našla i čistou skleničku a nalila Lorencovi i čistého vína, načež mi ukázal tu krabičku.“ Odmlčela se.

„Dopředu jsem nějak tušila rošťárnu, ale víckrát se na něj neusměju, to přece, Kubo, víš! *Co to má být?* ptám se. A on hlesl, že mi - asi - posíláš *myšku*. A jestli se nebojím. Potom krabičkou potřásl a pil a mně se zdálo, že uvnitř skutečně slyším zoufalé tlapky myšího mláděte přebíhající mezi stěnami jako v miniaturním vesmíru a tedy od jednoho konce až na protilehlý, anebo jako mezi dvěma hodně vzdálenými nočními lokály, jejichž vchody navždycky zapadly, ale kde žijeme, no, a Kubo, jejichž vlastníci se rozkmotřili. A to je svět, *ale to se mi jen zdá!* uvědomila jsem si vzápětí - a přestala Lorencovi věnovat zřetelnější pozornost. Ostatně zmizel.“

„A ty sirky, kočulko? Taky fuč?“

„Ne. Sirky zůstaly u popelníku. Sebrala jsem je a chtěla uklidit v kavárně, ale vůbec nechrastily, tak jsem opatrně nakoukla dovnitř, připravená i na pavouka.“

„A co tam bylo?“ zeptal se Jakub jenom řečnický, protože to věděl - a byl vzrušený.

„Co?“ Mezi oběma spřátelenými telefony zavládlo ticho. „Co by? To se ptáš? Ty? Jakube, podívej, povíme si to doma, ano? Stálo to rozhodně za to, abych vyšla z kavárny, no, a Lorenc okouněl u dveří. Povídám skoro dojatě: *Tohle je opravdu Kubova krabička, vid'?!* Přikývl. A já udělala ukazovákem: *Pojd' blíž! Hm?* A obrátila jsem se k Lorencovi zády a zmizela mu v naší kavárně, Kubíku. Až po chvíli mě ostražitě následoval.“

„A dál?“

„Víš, mám na sobě takové ty černé kalhoty pod kolena a nevzala jsem si punčocháče, ale tmavé punčochy, no, a sestra a její malá seděly jako vždycky hned pod schůdky, kde si jindy

čítám denní tisk, a hrál jako vždycky *Člověče, nezlob se* a já jsem šlápla na volnou židli a stáhla si punčochu, a pak i druhou."

„A pak i třetí?" zasmál se Jakub do telefonu.

„A pak i třetí. Ale vážně," zasmála se. „Vložila jsem je do kapsy u zástěry, ale tu podstatnou a hlavní jsem přímo BRILANTNĚ vyměnila za *původní obsah* tvé krabičky. Rozumíš? A zeptala jsem se Lorence jako nějaké myšky, a tedy i vysoce mírně: *Dáš to dnes večer Kubovi? Já se tam totiž nedostanu.*

A co mu mám říct? zajímal se odměřeně a myslím, že dokonce zbledl.

Co asi? Že mu posílám myšku.“

Odmlčela se – a deset kilometrů od ní odložil Jakub cigaretu na kraj popelníku, rozhlédl se po výčepu a začal si najednou malinko vymýšlet: „Ale mně říkal, že je uvnitř zelený sršeň.“

„A nebyl, co?“ zasmála se.

„To nebyl.“

„A nenašel jsi tam, počítám, ani žádnou zmenšenou a do petrželky rozsekanou, zakletou Joriku.“

„Nanašel.“

„A Kubo, líbilo se ti to?"

„Ještě líbí. A tobě se líbilo, co jsem ti poslal po té naší myšce?"

„Nekonečně.“

Dívka v masce a centrum palačinky

„Vysvětlil byste mi matematický smysl těch obrazů?“ zeptala se dívka v masce.

Ani jsem se na ni nepodíval a řekl: „Na prvním obraze je nějaké dítě, asi můj syn, a protože je Filipovi zrovna dvanáct a Jorice je momentálně dvacet, tak až bude Jorice dvacet osm, a teprve se stane nejkrásnější ženou uprostřed vesmíru, bude mému sirotkovi, ochraňuj ho Pán Bůh, zrovna těch dvacet. A ona by s ním mohla chodit..“

„A kdo je Jorika?“ ptala se dívka v masce.

„Jedna servírka ve žlutých šatech, která se podle mého názoru zbytečně maluje, protože je i bez toho hezká až dost.“

„Ale Jorika se nejspíš aktivně maluje pro svého přítele, ne?“

„Možná. Možná to dělá pro celý svět. I tak je ale hezčí než nebe a sto kaváren dohromady, a proto se stala zjara centrem palačinky.“

„A proto se stala tohohle jara centrem palačinky?“ povytáhla obočí dívka v černém.

Ne centrem palačinky. Centrem vesmíru! chtěl jsem vydechnout jako na celý kostel na celou galerii, uprostřed které jsme stáli, ale neřekl jsem nic.

„A ten druhý obraz?“ optala se dívka v masce.

„V něm je sama Jorika.“

„Ale já tam vidím dvě koťátka.“

„No! A to levé je Jorika.“

„A to pravé?“

„Snad její kluk?“ zeptal jsem se řečnický.

Dívka v masce vteřinu popřemýšlela. „Co ale ta polomrtvá myška, se kterou si koťata hrají?“

„Já nevím, jak lidi,“ odsekl jsem trochu přidušeně, „ale koťata bývají krutá. Oba ty obrazy namaloval Salvador Dalí dne 23. prosince 1990, když jsem ho - zrovna - fotografoval.“

„Hm. Aha. A Jorika? Tu jste taky někdy fotografoval?“

„To by chtěl každý,“ a vrtěl jsem takhle hlavou. „To by udělal každý - a co byste vy vůbec chtěla? A co tak smutníte? Radši se ještě jednou zakoukejte na první obrázek. Nebo snad není i veselý?“

„Ale jo,“ řekla dívka v masce.

„Tak vidíte, a to malé dítě si tam přece taky hraje.“

„Ale ne s myší. A já bych vlastně řekla, že nenajdete pod sluncem nic tragičtějšího, než rozpor mezi tou veselou scénou a marnou něhou v srdci, a taky bych řekla, že je láska jako zelený oceán, po kterém Jorika popluje až do konce života, i když ne s vámi, a že ji nikdy nezradíte a vůbec to nevádí, když vám momentálně přijde zlá, protože vy nebudete smutný ani při smrti - s tou vírou, že vám bude rozumět aspoň po ní.“ Trhla sebou: „Ale co je na třetím obrázku?“

„To já nevím.“

„A koho máte rád, víte?“

Přikývl jsem.

„Koho?“ ověřovala si neznámá, zatímco snímala masku až skoro jako Fantomas.

„Tebe, Joriko. Ale nechci, abys to opětovala, protože je to nemožné a já to vím, a jen bych si přál, aby sis někdy se mnou povídala, tedy když nebudeš mít zrovna jinou práci v kavárně.“

Zasmála se a asi po právu. „A co to ostatní? Jsi snad dítě? Jsi snad Dorotka? Jsi snad na nebi? Jsi snad vánoční stromek? Jsi snad ozdoba? Jsi zelený lístek do kina? Jsi snad zelený sršeň?“

A sice si se mnou později někdy i povídala, ale měl jsem ji taky až do smrti na krku.

A ne samotnou.

Duel

Film Duel je prvním výrazným počinem Stevena Spielberga.

Když jsem byl kluk, viděl jsem jej v biografu, a to v těch místech, kde se dnes konávají tancovačky, neboť se z kina stal hudební bar manželů Šilhánkových u jejich papírnictví. Ale tenkrát to bylo kino a Duel na mě udělal dojem 18. května 1979; bylo mi patnáct a jen týden předtím promítali snímek Draví ptáci vystavený pro změnu jako honička dvou vrtulníků.

Na rozdíl od Duelu už jsem Dravé ptáky nikdy neviděl a mají ostatně chybu. Špatně dopadnou. Hlavní hrdina zemře. V Duelu přežije. Až později jsem zjistil, že slavný režisér pracoval na podkladě povídky klasika Richarda Mathesona, autora upíří knihy Já, legenda. Uplynula řada let.

Uplynula řada let, a když jsem pak jeden čas jezdil na kole trasu České Budějovice – rakouská hranice na chalupu za partnerkou, jejími rodiči a malým synem Filipem, tak mě teprve poprvé napadlo, že přepíši Duel pro dva bicykly. Ale otálel jsem a shodou okolností to uskutečnil teprve ve chvíli, kdy Richard Matheson ve vysokém věku zemřel. Svou povídku jsem zaslal redaktorovi Ondřeji Müllerovi a ten mi obratem odpověděl, že by měl Richard Matheson radost; možné to je.

Taky je ovšem pravda, že jsem se od předlohy hodně vzdálil, takže výsledek možná připomíná spíš „nějakého Kinga“. Nevím. Ale cyklistky jsou „rozhodně vítány“ a nepřehlédněte ani citaci ze Scorseseho filmu Taxikář.

Jakub předjel cyklistu v 11. 22.

Byl pátek a vybral si pro ten den dovolenou. Sólo bez manželky, říkal tomu. V pět měl být u hranic a dá si tam možná s jednou dámou kávu, ale to ještě chvíli potrvá. Na květen panovala neobyčejná vedra. Jakub neměl obvyklou výstroj cyklisty, protože ji nesnášel, nicméně nepohrdl přilbou. Ta na prázdné silnici svítila jak bílá kytky.

Ještě ráno nesl přes ramena lehkou větrovku, ale tu dávno nacípal do batohu. Šlapal. Šlapal jenom v tenkých teplácích a v triku Nike, slunce pálilo, už drahnou chvíli nikoho nepotkal. Stoupal do táhlé zatačky; tu si uvědomil, že dohání cyklistu.

Ve stoupaní ho nepředjel, a když chvíli nato sjížděli oba za sebou asfalt mezi vzrostlými smrky, cyklista zrychlil. Ale na rovince ho Jakub přesto dotáhl. „Zdař,“ broukl.

Mrkl.

Odpovědi se nedočkal, jen temna cyklobrýlí. A co? I tak je hej, věděl. A káva v pět. Šlap! Šlap! Šlap! Ty jsi tu pán. Plný energie se rozhlížel po světě. Mladý. Zvesela. Vůkol se zelenaly kopce a Jakub jako by se zbavoval skrupulí. V celém srdci jásal. Opíral se do pedálů o sto pryč. Onoho nezdvořilého chudáka nechal daleko za sebou a začal si pohvizdovat. Po mostě přefrčel hluboké údolí.

Udivil ho vpravo nápis *Hřbitov pro teriéry*. Kdosi onu informaci vyryl do branky zpustlé zahrady. Raději sledoval bílou čáru. Makej! Makej! Uhánej. Sni o kafi v pět.

Místo toho vzpomněl: Co asi dělá Monika? Ze sluchátek mu zpíval Ritchie Blackmore (zrovna skladbu Mad Dog) a Kuba vnímal silnici pořád víc rozostřeně. Škublo jím jako trn, když ho začal předjíždět ten cyklista. Instinktivně zpomalil. Zezadu nedůvěřivě sledoval jinocha ve smolně černé přilbě. Co to vyvádí? Zpomaluje! Proč? Nicméně pozoroval jinocha netečně. Aniž mu ale utekly tři zvláštnosti.

1. Elastáky měl cyklista něčím pokropené. 2. Na záda se cizinci lepil kus prastarého dresu se zbytkem nápisu „ÍRU“, asi jako by tam předtím stálo PIJU SÍRU. 3. Dres byl něčím divně *rozrytý* a na jednom místě jím docela jistě prosvítala kůže.

Zrovna si to Kuba stísněně uvědomil, když kůže zmizela. Zmizela pod lehkou oranžovou bundou. Jakým kouzlem ji však hoch zvládl tak svižně natáhnout? A co to vedro? Jemu - to - nevadí? Zezadu na bundě stálo: *Jorika*.

Zvláštní.

Zrovna tak se jmenovala Jakubova partnerka ještě před Monikou a ještě předtím, než ho napadlo zahrnout i Monice. Hm. A tenhle stejnojmenný mameluk mě brzdí a blokuje mi symbolicky život. Zrovna jako mě kdysi blokovala Jorika, říkal si Kuba a ono jméno Jorika mu rychle rudlo před očima. Asi jako hadr v býčí aréně. Začal podruhé předjíždět.

Šlo to. Uháněli bok po boku. „Zduř!“ řekl. Cyklista nereagoval. Jakub se flegmaticky zařadil před něj. Z tebe se mi nepostaví.

Prvně ho napadlo, jak je silnice opuštěná a... Bože! Vždyť je to holka! Vysportovaná, to jo, ale. „Tú!“ ozvalo se.

Takže disponuje i trubkou. „To si snad děláš prdel,“ zamručel pobaveně, ale znovu znělo tú.

Vlevo si všiml vysílače pro mobilní spojení. Zdál se křivý. Radši se zadíval na silnici. Před chvílí minul hřbitůvek. Tentokrát nad vchodem stálo PLAZI. Halucinace z horka? *A slunce pálí jen!* Pro Krista, a vážně Jorika, na těch sexy zádech? Začala předjíždět.

Už nezdravil. O co ti jde, kundo? myslil si. Ne, mě neožulíš. Nesvedeš. Ale ona mu dětinsky předváděla zadek a začala brzdit. Kdyby neudělal totéž, už by tkvěli v sobě. Jebe jí? zvažoval. Kryso, to chlap náleží na čelo! Jeho plémě! Generace vedem ženy, od pravěku. Blížila se nepřehledná zatáčka. Vybočil. I ona. *Mrcho!* Co beránek se přesto vrátil ke krajnici.

I ona. Stále si nechtěl připustit, co se odehrává. Nevybočila náhodou. No, to mě podrž! Co jsi zač? Nebo náhoda? Asi. Ale být kamiómem, už bych tě rozšmelcoval, a vybavil si jistý film. Začal předjíždět. Divě. Vybočila. Zahrazovala cestu. Tak to mě tedy kurevsky mícháš! odfukoval. Či si, lásko, myslíš, že ti nedám na prdel?

Ujedu! rozhodl. Ale stejně: není to neuvěřitelné? S ničím podobným se nesetkal. Nikdy.

Udržoval odstup a předjíždět začal s rezervou. A má ji. Nevybočila. Zato vypjala levici. Mává? Jen si, frájo, frč? To chtěl. Zmáčkl brzdy. Strhl bicykl. V protisměru prosvištěl motorkář. Viděla jej už chvíli.

Lapal po dechu. Buch, buch! slyšel v hrudi. Chtěla mě zabít. To jím otřáslo.

Nebo se pletu? Možná jsem její gesto nepochopil. Znamenalo: Líbíš se mi? Chceš se podívat? To mě poser, dělalo se mu zle. Páni, to je fór, probíral se. Jako ve filmu o autě s cisternou.

Ale ne. Náhody. Jen shody. Souhry okolností. Nebo ta děvka chtěla, abych se zabil? Páteční dopoledne pokračovalo za šplíchání potu a opírání se do pedálů a káva v pět spíš v nedohlednu. Rovnal koberec myslí. Co se děje? Pohádala se s amantem? Vybavil si i jednu hádku s Jorikou. Zklidnil se. Jo. Zůstanu chladný. V kopcích nic zlýho nečlhá. Usmát se ale nedokázal. Sňal sluchátka a minuta za minutou se stávaly kořistí pomyslné ženy s kosou. Přece mám taky trumpetu! Od Moniky. Dárek. Život! „Tú!“ Předjížděl.

Vybočila, vybočil víc. Čím čumí? Nechápal. Má někde instalované zrcátko? Chtěl to skončit, svištěli v protisměru. Nakonec se vrátil. I ona. „Krávo!“ Zíral do JO-RI-KA. Slabikoval. Nač si hraješ? Ti haraší? Protože tohle se jinak vysvětlit nedá - a co by tomu řek Jan Tleskač? zkusil najít šprým. A Monika? Jak by reagovala? Zalarmovala by mobilem policii? Upřeně koukal Jorice na zadek. Cyklistka se zapomněla u prostřední čáry. Kéž tě něco smete! Bral ji zprava. Anebo mě jako zlou vzpomínku vytěsni do příkopu? Najednou pochopil: Ona je toho schopna. Je. Čekal je kopec. Ne sex. Kopec. A v polovině ženská mašina polevila. Předjížděl. Aniž se ohlédla, šklubla říditky. Byl rychlejší. Vpředu. „Krávo!“ „Tú!“ Náhle toužil zůstat Monice věrný. Tak, a teď si polib prdel! přehoupl se přes vrchol silnice.

Dál se táhly lesy. Kraj zmrtvěl. Ohlédl se a Jorika svištěla svým předním kolem vedle jeho zadního. I ve vedru měla na ústech šátek, hotový Calvera. Projížděli táhlou zatáčku. Dost, zastavím. Ale fúrii měl blízko a svůj vztek ještě blíže. Mával: Předjed'. Jenže šílená... Asi mě chce vážně zabít. S pískotem zvládli zatáčku. LORENCOVA KAVÁRNA, četl a uhnul na jíl. Udržel se v sedle. Jako Brynner. Ona zmizela. Ke hranici?

Naslouchal tepu, myslel na Moniku i kontroverzní pátou, nasával mastný vzduch. Právě jsem byl zavražděn přízračnou cyklistkou? Aby se uklidnil, recitoval Ostravu stylem známého komika. Přesto věděl, že tu mohl mít pomníček. Psi, plazi, lidé...

Pozoroval kavárnu. Sňal přilbu. Promočený škobrtal ke schodišti. CYKLISTKY VÍTÁNY. Další fůr? vybavil si motel z Psychy. S očima upřenýma k WC mířil jako náměsíčník ke dveřím, na kterých měli nakreslený šroub. Zaklapl za sebou, aby se opláchl. Znehybněl co socha u zrcadla. *A slunce pálí jen*, hrálo rádio do reality. Smír. Mohu znovu myslit na kafe v pět? Učesal se: „Hele, to mluvíš se mnou?“ „A s kým jiným, taxikáři? Vždyť jsem tu sám!“ Ale člověk nikdy neví. Ze světa, jenž známe, odkvačila sada záruk. A Jorika?

Asi pokračuje na hranice. Nebo taky na kafe? Terorizuje už dalšího? Kam čert nemůže...

Hlavně, že je v tahu jak má vlastní bývalá. Vyšel z WC. U baru seděla a zezadu vypadala jako pořezaná z Elm Street. Pružná, ale měra. Í-RU, četl. Jela snad někdy Závod míru? „Co si dáš?“ A víc jí nebylo. „Red Bull,“ mžikal. „A ty náký vidíš?“ „Tedy kafe. Jsem tu na kole.“

Barman svíral ostře ořezanou červenou tužku připomínající kolík. Sledoval Jakuba úkosem podle utěrky, skrz bleskurychle leštěnou skleničku. „A co krev panenských dívek z okolí?“ zasmál se.

Jakub se dostal ke dnu skleničky a dal si druhou. „Chcíp tu pes?“ ptal se. „Vy krysy! Co vás tu živí?“

„Joriky.“

Možná se přeslechl?

„Máš to gratis,“ slyšel a barman Lorenc snad i dodal: „Už to jedna Jorika platila.“ Bože...

Usedl radši stranou. Hranolky a sekaný biftek dodala servírka. Připomínala zpola Moniku, zpola Joriku. „Lauro?“ zeptal se.

„Ano?“

„Co ty cyklistky?“

Roztomile se usmála: „Žert.“

„Váš?“ „Ne. Lorencův.“ Palec se otočil přes nahé rameno. Kuba plácl: „Neseznámili jste se náhodou na kolech?“

„Možná,“ řekl Lorenc s rukou na jejím rameni. „Dneska ale zásoby dovážíme vozem a jsme i patrola.“

„Jo. A domobrana,“ zasmála se. Řekl: „Ty to, kamaráde, pořád nechápeš! Je to ale pravda. Policajti tu silnici nemilujou, protože se tu vyskytuje až moc...“

„Radši maj kamióny,“ skočila mu Laura do řeči. „Za nima jezdí jinam.“

„A máte poměrně dobrou náladu, ne?“ polkl Jakub. Myslí: Že bych ji zvedl já?

Kdo ví. Laura mu pak vyprávěla, že kdysi mířila za čáru. A nedojela. „Už nechci. A zatím spolu zůstanem,“ přivinula se k Lorencovi a Jakub to nostalgicky vnímal. Prohodil: „S Monikou bychom taky jednou chtěli provozovat kavárnu.“ Zrovna ho to napadlo.

„Jo? A co budete jíst?“

Skutečně to řekla? Asi. „Už nic,“ odpověděl. Na předloktí ucítil prsty. „Stop. Vem si tohle!“ vtiskla mu křížek s plamínkem. „Suvenýr.“ A políbila ho. I Lorence. Chvilí nato Kuba zvedl dvanáctikilové kolo, ale přilbu zahodil. Tetelícím se vedrem pokračoval v cestě ke kávě i jisté dámě. Ale za první zatáčkou... U krajnice... Jorika.

Vítr jí čechrál vlasy. Kdyby jí strhl brýle, uviděl by možná prázdné důlky a pavučiny povlávající z prázdné lebky. Ty záclonky. A z knoflíkových dírek, nosu, pusy a uší by se drala bystřina pavouků. „Tú!“ Milimetr od Jakuba prosvištělo modré Audi.

O fous! uvědomil si. Opět mohl zemřít. Tu ho minul i spurtující cyklista a on pochopil další vrstvu věci. Je v zóně, kde smějí překračovat střední čáru všichni mimo něj, který už nedostane ani kafe. A ta zběsilá cyklistka? Bude to šlapka, opakoval si. Bude to nějaká leprou prolezlá, šílená šlapka – a vybrala si z nějakého iracionálního důvodu čistě mě. Čili podlá ostrakizace.

Rázně svlékl přes hlavu značkové triko a cpal je do batohu. Cyklistka se nehýbala. I v horku působila chladně jako stín. Šeré, ale půvabné šílenství nabývalo na síle, nešlo však o síly dobrotiska. A Kubík?

Sice se do jisté míry uvolnil v kavárně, ale kávu neměli a rozbolela ho hlava. Navzdory té bolesti naskočil na kolo. Jorika ho napodobila jako nějaká pavoučice z hororu.

Hnul se, taky se hnula. Sešlápla pedály. Zastavil a Jorika rovněž zastavila. Kousl se do rtu, což pavoučice nenapodobila, ale představil si, jak se mu zakusuje do ramene. A jak říká: „Promiň, spletla jsem si tě s jablkem.“ Byli kočkou a psem!

Rozjel se. I Jorika se rozjela. Ani jeden nespěchal. Zrychlovali, i když zvolna. Synchronně? Ale ne, Kuba přece tu provokatérku dojížděl. Začala ukazovat vlevo. Můžeš, můžeš, no, tak! Předjížděj.

Kam oko dohlédlo, k modrému nebi trčely jen zalesněné kopce. Ti dva ujížděli bok po boku už velmi dlouho, až se on konečně ocitl na čele pomyslného pelotonu. Po těle registroval kapičky potu, a když se ohlédl, otrásl se hrůzou, i když i jistým uspokojením. Podle očekávání se přibližovala a to, že se tyto úmysly potvrdily, ho naplnilo jistým zadostiučiněním.

Nato využil přehazovačku. Zrychlil. A teď co, svině? Zase jako prve, předjedeš mě? Ojedeš mě? Co bude? Míhl se okolo onoho neznámého cyklisty.

Ten už nejel. Stál u cesty a civěl do prázdna. Chlemtal kávu pod převislou větví a zapínal si zároveň zip u kalhot. Pozdě Kubu napadlo, že ho měl oslovit. Ale ne, poradí si sám. Prosvištěl pod mostem, pootočil krk a viděl vzadu jezdkyňu v brýlích. Dotahovala náskok.

Úzkostlivě se podíval vpřed. Kdy přijde ves? A kam se poděly hřbitůvky? Ani ty už nemám, tohle je moc. A kde zůstali lidi? A copak tu není jediná bezpečnostní agentura?

Nejsem zbabělec, kafe a ženský mám rád, opakoval si v duchu. Nejsem zbabělec, kafe a ženský mám rád. V hrůze šílel a šlapal. *Jorika ze mě udělala šílence*, ale jak to?

Na začátku jsem ji přece miloval. Jenom ji. A taky ona mě, věřil. Tak proč by mě honila? Tak proč by mě škrtila?

Protože jsem ji zradil? Vpravo si vedle borovice všiml otřískané, vyprahlé boudy a nad sádrové trpaslíky někdo zvesela napsal: *Jasmíniny slzy a Joričiny květiny*. Kuba se okolo jen míhl.

Nebo tam stálo jen *Květiny*? Pod to slovo ale určitě někdo nastříkal: *A věnce*.

Jorika zatím spurtovala už jen pár centimetrů za Jakobovým ohnutým hřbetem. Do Prčic, a nebylo snad lepší se ti koukat na zadek? pomyslí si. Nebylo mu však do smíchu a nechtěl už ani kafe v pět. Dlaněmi drtil říditka, když míjel ceduli *Práce na silnici*. Následovaly nárazy. Přenášely se do jeho chlupatých ramen i dovnitř do hlavy. Snil, že po něm Jorika natahuje zezadu spár a chystá pekelnou svatbu a sex v kotli. Ale neodvažoval se ohlédnout. Jen šlapal.

Jen dřel, potil se a drkotal bicyklem po nerovném povrchu, jako by to nahrazovalo drkotání jeho vlastních zubů. A zmocnila se ho předtucha: Píchnu.

Píchnu - a Jorika mě obalí ze stran i nestran jako obří pijavka z jiné dimenze. A vysrkne mi z útroob veškerou červenou krev. Ach, chci pít kávu!

Tu přešla poškozená vozovka v mírově hlad'ounký asfalt. Jakub se ohlédl. Jorika se kupodivu nepřiblížila. Ale nezůstala ani pozadu. Neviditelnýma očima je sledovaly řasnatě lesnaté vršky. Prosvištěl jako dobře promazaná raketka další mírnou zatáčku a vletěl do aleje temnější než kaňon. Z nosu smetl místo nudle smradlavou větvičku obalenou potem. Lekl se, když z aleje zase vystřelil jako kule do prázdna. Silnice se kroutila do kopce a on měl dost. Přesto pokračovali. Kočka a myš! Ne, už to zápolení nechtěl a kéž by se pootočil a spatřil Joriku jen jako tečku na dálném obzoru. Až příliš jednoduše se přitom domníval, že také v jeho životě náleží jeho bývalá partnerka až *za horizont*. A vždyť chodím s Monikou! ujišťoval sám sebe. A budu jí i věrnej, ne? A vždyť tu dneska šlapu na kole i pro Moniku! Hm. ale proč tady?

A proč jsem si bral volno. co tu hledám? A což s Monikou nechcem dítě? A proč stál vysílač nakřivo? Nebo se mi to zdálo?

Řetěz letěl přes nejmenší kolečko. Z Jakuba lilo. Nebudu se bát ničeho zlého! říkal si. Nebudu se bát ničeho zlého! Jako prost'áček přesvědčoval sám sebe, že ho nikdy žádná divá žena nepodlomí. Ani nepředhóní. Pak si všiml, jak se po děsivé štěrkové cestě napravo blíží další cyklistka. A podobala se Jorice, z dálky. Ne. *Je to Jorika!* „Tú!“

To vyloudil z Moničiny trumpety. V rychlosti světla se šokovaně obrátil (riskoval pád) a stejná Jorika se blížila i zezadu. Znovu se podíval vpřed na štěrkovou cestu děsu a spatřil modré Audi. Cyklistka tam náhle nebyla.

Asi jsem si ji spletl s autem? Audi se řítilo před Jakuba. V hysterickém stavu se mu vyhnul a přehodil na větší kolečko, protože silnice úmorně stoupala i spolu s jeho tlakem. Věřit nemůžete nikomu! Věřit dneska nemůžete nikomu, natož pak Maryše.

Měl ale chuť na kávu. Znovu přehodil a znovu, až to už dál nešlo. Ohlédl se. Jorika zase už náskok dotahovala. Blížila se, aniž však u ní postřehl sebemenší úsilí.

Audi spojenecky vrnělo po jejím boku. A za minutu? Zařvu: *Už mě drží!* A chytí mě Jorika. Má - vlastní - bývalá. Což ho deptalo.

Polykal sliny a měl pocit, že i chrchlá krev. Ano, jsem uhánějící mrtvola. Jsem zombie na kole. A což jsem si prokousl jazyk?

Z podpaží mu na boky stékal chladný pot. Objala ho iracionální hrůza. Modré auto a dva bicykly tvořily při pohledu z nebe tři body, které znázornily obličej nestvůry. Vše se přehouplo přes další hřbet a horizont. *Objížďka!* četl. Nezatočil a vletěl mezi dvě zábrany. Jakápak objížďka? Na kole přece můžeme kamkoli.

Chvíli doufal, že ho stíhačka nebude honit i za zátaras, to se však šeredně přepočítal. Řítili se oba po jemném šterku a nikde nikdo nepracoval. Kuba se soustředil na hrboly a ptal se: Kdy to skončí? A co to auto? Fata morgana? Zlá víla? Ohlédl se. Audi nikde.

Jorika? Všude. A přece jí ujedu, přehodil. Přehodil - a přišlo mu, že ho démon pronásleduje už léta letoucí. Jak stoupali, získával náskok. Jo! Získávám ho, vedu a musím přidat. Ještě víc. Tak. Opřu se do toho. Jo! Žádná ženská nic nevydrží, vzpomínal na Moniku i Joriku. Žádná. Kéž už by bylo pět a měl bych kávu a ležel vedle...

Vedle které vlastně?

Vztahu s Monikou sis, blbe, nevážil. Doted'. Hm. Ale proč každý hledáme důvody pro vlastní postižení a vlastní výchyly? Vesmír je přece lhostejný! Lhostejný, to věděl už Lovecraft, to znal už Edgar Allan Poe, a trest, trest, ten nemusí mít důvod.

Registroval hrůzu, ale i vzrušení z jízdy. Což mě vážně honí šlapka? Ale houby. Prostitutky přece energii vydávají jinak. U kafe. Nekonečné stoupání jako by nekončilo, až Kubovi došlo, že skutečně nemůže dál. Byl jako stařec, který si celý život myslel, že sexuálně neochabne. Přesto se nechtěl vzdát. Anebo budu muset? Přece? Kapitulace? Báł se zastavit.

Báł se pravdy s brýlemi. Pavouků. Nechtěl vidět díry jako oči. A co skočit z kola do kapradí a pádit skrz lesy až do Rakous? Jakpak by pronásledovatelka reagovala? Jak asi? To nikdy nezjistím. Jsem totiž nechutným otrokem vlastního kola a neopustím ho. Nikdy. A tak pokračoval metr za metrem a... Dokaž to, dokaž!

Kopec končil. Skoro na hřbetě kraje otočil krk. Jorika ho pochmurně doháněla. Dohání, ale nedožene. Hej, kolo, my to dokážeme! A rámem bicyklu chtěl pustit proudy vlastní krve. Srdce jí ještě mohlo čepovat, ale měl pocit, že se mu snad hlava rozskočí jako usmažené vajíčko. Z mozku mu vykukovaly hřebíky, ruce mu zchromly a oddaně srostly s řídítky. A dokáže to. Najednou byl nahoře.

„Hú!“ vykřikl. Sjížděli však oba.

Pro tu bestii je to jako orgasmus! rozklepaly se mu stařecky ruce. Kávu! Kávu! Vůkol se táhly jen divně zalesněné a divoké pahorky a nic víc. Kam jsme se to dostali? Je to ta správná

silnice? Blížila se pátá a najednou spatřil značku *Zákaz vjezdu cyklistů*. Vedle parkovalo modré Audi a vpravo stál Lorenc. Vlevo klečela Laura. Kuba měl pocit, že má na sobě Laura černou sukni, určitě ale oba drželi hořící kříže. Nebo jen další sen?

Míhl se okolo obrazu a zaslechl dva dechy. Ne však jejich. Svůj - a Joričin. Prohnuly se. *Už mě drží!* Zatmělo se mu před očima a... Po možná nekonečné chvíli otevřel oči.

Spočíval na zadním sedadle před nějakou velkou ledničkou, o kterou se ale zatím nezajímal. „Co se to stalo?“ oslovil řidiče a jeho hezkou spolujezdkyni.

„Už je po všem,“ řekl Lorenc a Kuba slyšel charakteristický smích servírky Laury

„Po všem?“ zeptal se. „A Jorika?“

„Joriku *máme*,“ řekla Laura a barman dodal: „Dej si.“ Přes rameno mu podával kalíšek kávy.

Anebo nešlo o kafe?

„Po všem. A nic, nic na tom není,“ zapálil si barman Lorenc. „Nebyla první a nebude poslední.“

Laura rovněž lokala a zakuckala se, když dodala: „A bude vám to, Jakube, znít jako divná dětská básnička, ale zdejší Joriky... se vážně vracejí. Skoro básnivě se vnořují do hlubin zdejšího kraje.“

Nerozuměl.

„A kdyby to neudělaly?“ zeptal se.

„Svět by kvílel v hrůze. Nebo ty nám nevěříš?“

Nevšímal si tykání a jen vrtěl hlavou.

„Uvěř,“ zasmál se Lorenc.

„Už jsi slyšel slovo vymítač? Asi jo. Hele, proč se k nám nepřidat?“

„K vám?“

A snad ne vymítač Jorik? Zasmál se. Ale Laura s úsměvem dodala:

„A vše povstalo z prachu, tak to musí do prachu zase usychat. I pod sekerou řezníků. A jeden nikdy neví.“

„Co? Co? Že jeden nikdy neví?“

„Ne. Nikdy. Nemůžeš zůstat klidnej, protože se vždycky můžou znova vynořit.“

Odmlčela se. „Vždycky. Ale dnes? Dneska ještě ne. Ještě dneska se další nevynoří, já bych aspoň neřekla. A hlavně bude co jíst a pít.“

Vlasy jí vlály. Chvěly se jako na čarodějnickém bále či na sabatu.

„Že bude co pít?“ opakoval mechanicky. A tu se neznámá vlně pousmála:

„Jo. Jo. A děs dál číhá v hlubinách kopců a kvičí v dětských snech. Zasloužený zánik se snáší jako prach na duše všech pijáků kávy. A na cyklisty. A na příbytky veškerých lidí.“

Jeden milion dolarů tomu, kdo přepere barmanku Joriku

Na motivy komiksu o námořníku Pepkovi

„Vezmi si třeba Tracyho tygra,“ povídám. „Anebo bílého pantera od sněhů Himaláje. Vezmi levhartici Numu z Tarzana. Ale i pumu. Vezmi tlustýocha Wimpyho z námořníka Pepka. Ti všichni jedí maso!“

„Taky nejsem vegetarián, Lorenci, ale nevaříme,“ odsekl Honza alias majitel hospody, ve které jsme právě seděli, a totiž plzeňského Rock´n´Wallu. „Jsme horolezecký klub, to prvořadě, uvědom si to, a já klukům pokaždé promítám tady na stěnu hokejové utkání a jindy fotbal. Co je čeká vzadu, taky víš. Lezecká stěna, samozřejmě. Bouldry. Zato s vařením bývají problémy. Nebažím po kontrolních orgánech, aby sem vpadli jako Mossad. Pivo točíme, ale nepečeme, k tomu nám dopomáhej Bůh,“ zvedl bradu a já svěsil hlavu. I té lvici Sabor z Tarzana by Honza Schneider zřejmě podal místo chutné gazely pixlu Red Bullu. „Cožpak horolezci nežerou skopové?“ zeptal jsem se a vedle mě sedící redaktor Pechanec se mě hned zastal: „Lorenc má pravdu. Jak ti vládci velehor, tak i vládci pouště a hrdinové Knih džunglí byli vesměs masožravci.“

„Ale má barmanka Jorika drží speciální dietu, hovada,“ zasmál se Honza. „Šli byste za mnou?“ Rozhodl se patrně, že nám dokáže sílu redbullových bublinek, avšak já dál odporoval. „Red Bull nikdy nebude mocnější než karbanátky a ani to nejkvalitnější pití nemá na skopové.“ Ale Honza neuvěřil; okolo výčepu nás vedl až dozadu k lezecké stěně. Po chytech zrovna šplhala Jorika.

Každý jiný borec by se předtím převlékl do sportovního, jen téhle barmance to za převlékání ani nestálo. Jako nalepená visela zrovna až pod stropem. Připomínala půvabnou mouchu, ale prsty musela mít z oceli. Jako svěráky.

„Joriko?“ vyzval třiadvacetiletou dámu Honza. Po chvíli seskočila. Pružně jak ta Numa dopadla mezi kolektiv, a aby řeč nestála, srazila mě jen tak mimochodem na žíněnku. Domníval jsem se, že to bude má poslední hodinka, a kdyby nebylo onoho žíněného podkladu, existovala by má žebra už dnes leda jako pudr.

„Víte co? Pojdme do parku!“ usmál se dobromyslně Honza.

„Ven? A copak? Vykvetl rozmarýn?“ odušila svůdná Jorika. „Radši si nejdřív zaskoč na WC, ty mulisáku. Jsou to dveře se šroubkem.“

„Tady Lorenc před chvílí povídal, že bez náboru masa zkrachujeme do tří dní,“ žaloval jí Honza. „Taky se ptal, proč místo tebe radši nezaměstnám přitažlivou kuchtičku. Joriko. Tito barbaři nám zkrátka nevěří, že je Red Bull dostatečný doping i ke zdolání Everestu.“

Ostře broušená Jorika potřásla hlavou. „A proč bych se měla trmácet až do parků a Mlýnské Strouhy? Lorenc zvrací už tady.“

„Prozatím jen krvácí, klid,“ zvedli mě. Pechanec mi chvíli jezdil mokrým kapesníkem pod nosem, až jsem začal vypadat jako Hitler. Pohlédl jsem útlé barmance srdnatě do očí a bezelstně pravil: „Tady se nevaří, tady máte i moc tenké žíněnky a takhle krásnou holku tu pustí do stěny bez převléknutí. Co se děje?“

Jorika si odplivla. Mlčky, ale svorně jsme vyšli do Sadů 5. května. Teprve na večerním vzduchu jsem se začal vzpamatovávat, zhluboka vdechoval ozón a kruhy před očima se zmenšovaly. Ale prvořadě mě umístilo do lajny to, že si Jorika vyšlapuje s námi.

Najednou se vysportovaný Honza Schneider zastavil. „Je to všechno tady,“ povídá tónem Raye Bradburyho a já se rozhlédl jako Kryštof Kolumbus, kdyby překročil Panamu. „To je trávy,“ povídám. „Co budeme dělat?“

„Budete se s Jorikou navzájem zarážet do země, jako byste byli dva piloty. Souhlasíš, Joriko?“

„V cuku letu vás proklepu všechny tři,“ odsekla.

Honza a redaktor rýsovali cepínem kruhy v písku. „Hotovo. Vítězem se stane ten, kdo soupeře zatluče hloub. Každý má tři pokusy.“

„Dobře,“ povídám pokud jen možno žoviálně a vybalil jsem žvýkačku. „Proč ne? Začněme.“

„Začnu první,“ řekla Jorika a ještě předtím převzala od Honzy obřadně modročervenou plechovku. Vyzunkla Red Bull, praštila mě pěstí do temene a trčel jsem po kolena v dětském pískovišti. V tu ránu. Okolo si ještě hráli holčičky a kluci. Teď vyprskli smíchy. Také Jorika se bohorovně usmívala: „Hola, Eastwoode. Už cítíš, co dovedou bublinky? Od osmnácti nasávám denně jen Red Bull.“

„Red Bull je dobrý. Taky ho piju,“ slyšel jsem se překvapen, zatímco mi redaktor Pechanec utíral z temene krvavé kapky. Jako ve zlém snu jsem slyšel nějaké halekání. „Stop!“ opakoval někdo. „Co to tam Jorika provádí s Lorencem?“

„A co by prováděla?“ odsekl Honza Schneider. „Dokazuje, že je Red Bull mocnější než maso.“

Ani to nedořekl a lehá dáma mě uhodila podruhé i do třetice. Zarostl jsem po pásek do písku, děti se opět chichotaly a Jorika se stroze optala: „Tak co, nemehlo? Ještě nějaké námitky vůči šumivým bublinkám?“

Rádoby silácky povídám: „Asi, kotě, zapomínáš, že teď mám i já tři pokusy.“

„Začni.“ Ruce dala v bok. Šplhal jsem z díry jako připitomělý krtek, který se dole snad už narodil. Ani v tom nejdivočejším snu mě doposud nenapadlo, že na tuto nádhernou holku vztáhnou ruku, i kdyby třeba v regulérním ringu. Facku, tu bych jí vlepil, možná. Ale toto?

„Do toho, srabe!“ řekla. „A zaspívej blues o bolesti.“

Dřepl jsem si co žabák, odrazil se jako při letu na Měsíc, chvíli plachtil nad Evropskou unií a při dopadu bacil Joriku do temene, ale ohleduplně. „Hola,“ dodal jsem záměrně v žargonu komiksové postavy. „Teď poznáš, co umí skopové.“

Ženy disponují slabým a citlivým místem na temeni, které je vhodné spíš pro líbání, a Jorika nebyla výjimkou. Má rána ji přesto neohromila. Nahrabila se jako puma a suše konstatovala: „Já mlátím silněji, když tluču za barem plácačkou mouchy.“

Obřadně jsem se obrátil ke kamarádům: „Dal bych si skopové.“

„Nemáme.“ A Honza Schneider mě kousavě vyzval: „Lorenci, ty bačkoro! Nedostaneš-li Joriku do země, udělám to sám.“

Kasal se i jinak. Umíral jsem zatím úzkostí. A přece jsem přistoupil k Jorice, byť ostýchavě, a zvedl pěst. Baže jí dívčí ruka předešla. Zatmělo se mi před očima. Jako by nastal konec světa. Trčel jsem pojednou až na dně šachty a proti nebi viděl siluetu Joričiny hlavy, jak nakukuje do pekelných hlubin. „Hej, ty tam dole! Chyt' se lana!“ řekla smírně.

Pár týdnů trvalo, než jsem se vykurýroval, ale už předtím jsem Honzovi z nemocnice zatelefonoval, že souboj na slunci neproběhl férově, protože to já byl na řadě a Jorika mi nedala čas. Avšak světem otřískaný horolezec odsekl: „Jsi moc pomalý, Lorenci. Asi už vrůstáš do země. Ničím jsi neupoutal, ničím řádným ses ani nedopoval. Jorika ano.“

Zeptal jsem se: „A nestojí, potvora, po tvém boku? I teď?“

„Ne, ale je tu.“ S ní to prý fackčí nejlépe.

„A co dělá?“ ptám se.

„Neser mě. Jednoduše sedí u baru a klábosí s kamarádkou Evou. A pokud mě nešálí oči, obě popíjej Red Bull.“

Osvítil mě nápad. Zatelefonoval jsem Petru Kellnerovi. Sice ho nijak moc neznám, ale jednou jsem ho už porazil v závodě milionářů Diamond Race.

„Tě pic,“ povídá Kellner. „Chce snad česká Obec spisovatelů sponzorský dar?“

„Ne. Ani já.“

„Proč tedy opruzuješ?“

„Víš, Petře, jeden plzeňský klub se ocitl v úzkých.“

„Co to je za hnusnou putyku?“

„Horolezecká knajpa Rock'n'Wall. V Sadech 5. května.“

„Jo? A nevoláš z ozdravovny? Kdybys chtěl podpořit vydání románu nebo postavit sochu Egonu Bondymu, neřeknu ani kolečko, ale proč bych podporoval zdravý český horolezce? To jsou, hochu, chlapi, ti se neztratí. Víš, Lorenci, co ti řeknu? Ať podporují oni mě. Já jsem rock!“

„Ty jseš rock? Petře! A co se mnou zajít na Red Bull?“

„A pravá příčina?“

„Hezký prostředí, příjemná barmanka...“

Sotva znatelně ožil. „Fajn. Čirou náhodou trávím zítra tři hodiny v Plzni. Stavím se. V tom Rock'n'Wallu. Ale to taky bude to jediné, co pro české Messnery během svého náhradního volna vykonám. Čus.“

Nazítří měla Jorika volno, ale byla přítomna a vyvalovala se u vyleštěného stolu u dveří. Zrovna otvírala další plechovku Red Bullu a zasmušile do sebe pakovala bublinky. „Mňam! A to kafe,“ broukla. Vtom se otevřely dveře a Petr Kellner vešel. V kravatě. Nebyl oholen a vlastně ani dobře naladěný, ale sotva spatřil Joriku, ožil. Mířil k dívce magnetizován.

„Zdravičko, Kleopatro.“

„Tě bůh, povidlo.“

„Snad vás to, dámo, neurazí, ale rozhodl jsem se, že budu sedět u vašeho stolu.“

„Odpal, kuře. Vidím dost jiných prázdných stolů.“

„Jenže jsem Kellner, miliardář, a usednu, kam chci.“

„O. K. Jsem Jorika. Sedím, kde chci.“

„Uvidíme.“ Obrátil se na patě poněkud upjatě. „Uvidíme, co řekne maminka.“

Vložil do úst dva prsty. Hvízdal. Ze Sadů vstoupila zápasnice vysoká jako Kolos rhodský. Stanula nad Jorikou co jeřáb nad jeřabinou, měla malou rádiovku a přes prsa se té ženštině dmul rudý, bíle puntíkový svetr s ubohým nápisem „Putuju, Putin“.

„Nádo?“ optala se cizinka a salutovala Kellnerovi jako frajtr. Miliardář pozdrav opětoval. Ukázal na pohlednou barmanku: „Potřebuju vyhodit toto smetí na ulici, Klaudie. Rozumíš?“ Rozvážně odstoupil.

Obryně smrděla. Potem. Zato voněla bratrskou Rusí. Sklonila se k Jorice a břicho tučného ukazováku jí založila pod bradu. „Pojď blíž, kotě. Postav se, ať tě můžu vyrazit.“

„Ó? Chceš se prát?“ usmála se nenapodobitelně krásná Jorinda.

Klaudie ji chtěla udeřit do brady, ale dívka se zaklonila a rána šla Bohu do oken. Nato sličná barmanka líně vstala, sotva hnula paží a Kellnerova bodyguardka se vznesla jako ptáček. Jorika vzpažila a chytila kolosa ze Rhodu jako matraci. „Pí, pí!“ vycházelo z matrony jako z vysílačky škemrající o pomoc.

„Mlč, bábo princmetálová,“ řekla Jorika. „Nádo Red Bull? Tak ten sis měla objednat předem. Poradím ti něco. Vsugeruj si, že tahle hospoda *nikdy nebyla*.“

Miliardář Petr Kellner sledoval ono divadélko v póze sloupu ulitého ze soli a ze rtů mu konsternovaně splynulo: „Počkejte! Co to děláte?“

Jorika se k němu obrátila: „Neříkal jste, že chcete vyhodit smetí na ulici?“ Pousmála se.

Rudl jako pivoňka. Na odchodu jí sice pohrozit, ale jen malíčkem: „Ještě o mně uslyšíte!“

„O. K. Jsem pokaždé připravena,“ opírala se ležérně o ruský zadek, který trčel z velké popelnice u baru.

A den poté? Přišla do klubu v té nejlepší náladě. U baru seděl Honza a zaujatě pročítal denní tisk. Tomu se podivila: „Nezačala v pásmu Gazy třetí světová válka?“

Zvedl oči a triviálně řekl: „Nazdar, slunce. Nezapadej.“

„Allaha akbar,“ zvedla Jorika pěst. „Až se stín dotkne kopí, rozsudek bude vyneseno... A teď vážně. Máme dost Red Bullu?“

„Naštěstí. Proč se ptáš?“

„V tyto části Unie člověk nesmí nikdy vystřízlivět, jak by řekl Bogan Hrabal.“

„Ale to se saframentsky pleteš, Joriko, a patrně jsi dosud nečetla noviny.“

„Co nového? Kvolá Putin?“ Usedla s povzdechem. „Nesedí Obama?“

Podal jí denní tisk. Půvabné, jen mírně sešikmené Joričiny oči spočinuly na titulní straně. „I hrome!“ Palcové titulky hlásaly: **Jeden milion dolarů tomu zápasníkovi, který porazí Joriku.** A menším písmem tam stálo: **Obrovskou odměnu vypsál Petr Kellner. Musí to být čestný boj.**

„Co tomu říkáš, Jorindo?“ zeptal se Honza účastně. Zeptal se tak své nejmilejší barmanky.

Odtušila: „Jen prašivý milion? Ten držgrešle!“

Pustila tisk na podlahu. Flegmaticky pohlédla k baru. Honza se diplomaticky zeptal: „Dáš si dnes Red Bull?“

„A ty se mnou?“

Koutkem oka vtom cosi zahlédla nad okrajem stolu v koutě. Nadskočila tam úlekem rádiovka.

„U měsíčního platu! Návštěvník!“ zahučela Jorika. „Honzáci? Nejsme už sami.“

Jako ten Kolos rhodský se v koutě zdvihla naše stará známá ve slušivých puntících. Shýbla se pro čepici.

„Lepí ti, Klaudie?“ řekla Jorika. Začala ženu hypnotizovat. Vtom se za obryní otevřelo okno do Sadů a dovnitř se sápallo něco jako Rocky Balboa.

„Vyhu!“ sykla Klaudie. „Já tu byla první.“

„Moment!“ založila si Jorika na prsou paže. „Pokud to nevíte, tohle je naše knajpa.“

„Jo? A co mi je do toho?“ odsekla Klaudie, zatímco Rocky se přehoupl přes parapet. „Neboj se, Joriko! Já jí ukážu!“ Ale direkt dámy ho odmetl do Sadů.

„Tomu říká rána?“ slyšela Jorika jako ze sna a skoro mezi koleny spatřila pod stolem cosi jako Ramba. Ten se protáhl za Klaudií a řekl: „Tak ty chceš pobít Joriku?“

„Já tu byla první.“

„Promiňte, ale neuznávám pořadníky.“

„A co tohle?“ svistla její pěst... a minula. Chvíli se pomyslně objímali, prásklo to a obě propletená těla se válela venku pod oknem. „Ha! Tys tu byla první?“ „Jo! Řekla jsem to a pořád říkám!“

Jorika a Honza konsternovaně usedli proti sobě. „To se divím,“ hlesla a zaváhala. „Všichni přišli, jen aby mě dostali.“ Sebrala noviny a při pohledu na titulní stranu zahučela. „A jsme v kaši. Možná i někdo další zatouží po milionu. Do Prčic, hej! Co je s Red Bullem?“ Nato tiskem praštila místní mouchu. Honza se nehýbal. Už zdolal leckterou tisícovku, ale tato situace jej vyděsila. Hospoda zničehonic plná, stoly a lavice přetékají hosty, i za závěsy se šklíbí divé tváře borců (hlava na hlavě) a všichni se natřásají kolem Joričiny židle, jen útočit se neodvažují. A superžena? Zadumaně usrkává Red Bull. Je pozdní večer, první máj.

A Kellner?

Ten sedí podmračeně ve své plzeňské kanceláři a na stole před ním leží vak s nápisem JEDEN MILION. Vtom někdo zaklepe.

„Dále.“

Vstupuji. Upřeně hledím na pytel. „A kruciš!“ řeknu pro změnu Rumcajsovým žargonem.

„Moc pěkná hromádka dolarů.“

„Milion. Bude tvůj, pokud přepereš Joriku.“

Dlouho jsem díval Petrovi do pomněnkových očí a poté jsem suše poznamenal: „Jo. Joriku znám. Třída. Stejně bych nikdy nevěřil, že tě až takhle zaháčkuje.“

„Inu, čupr holka!“ uhodil do talířků. „Lorenci! Nenajdu klid, dokud jí neukážeme, zač je toho loket.“

„A kdo je v Plzni pánem, vid'. Ale tady není Rusko. Uklidni se. Nejsi ani ve Varech.“

„Vím, Lorenci, vím.“ Posmutněl. „Boží mlýny ale melou. Vím, zákony platí pro každého. Kam se šineš?“

„Do Rock´n´Wallu.“

Tou dobou byl Rock´n´Wall pořád ještě nabitý výkvětem výtečníků, kteří by rádi miliónek, a Honza Schneider i čtyři narychlo sehnané servírky se díky tomu otáčeli jak šroubky. Měli plné ruce práce s obsluhou. A Jorika? A původkyně veškerého toho zájmu? Spočívala v pohodlném proutěném křesílku jako v centru mystické spirály energie a zůstávala objektem opatrného pokukování. A ležel před ní bílý ubrus a na něm i prostřený Plzeňský deník. Joriku

hnětlo jedině to, že se veškeré zpravodajství stávalo stereotypním; stereotyp trýzní, jak už věděl Vladimír Páral. A přece Jorika pobaveně zamručela: „Výborně! Píšu, že musí být čestně bojováno. Vše, co chci.“ Zničehonic vstala. „Čas na Red Bull,“ houkla.

Sotva to dořekla, početní kojoti se plavmo vrhli pod stoly. Aniž si Jorika podobných atletických výkonů všímala, hodila do sebe ten neslastnější nápoj v galaxiích na západ a rázně vyšla do Sadů 5. května.

„Haló, Joriko! Jak se cítíš?“ Čekal jsem poněkud nepřístojně u mokrého kandelábru.

„Prima,“ odsekla a deset let mnou chystaná věta ji nerozhodila ani o nanometr.

„Prima?“ Pustil jsem se s nechutnou důvěrností za sexy barmankou, abych ji oplzle sledoval po asfaltovém chodníčku slávy. Anebo smůly?

„Eh! Joriko! Cítíš se prima? Ale vypadáš jako ten pytel s milionem dolarů, který čeká na mě.“

„Co?“ obrátila se a já osudově zaváhal. Pak jsem olízl rty a dodal: „Neslouží ti sluch? Povídám, že mi připadáš jak pochodující milion.“

Napila se čehosi. Prázdnou plechovku nonšalantně mrštila do vozovky. „To není ekologický,“ povídám.

„Chceš zápasit, srabe?“ odušila.

„Proč ne? Revolta je vždycky oprávněná. Neříkal to rudý Mao?“

Zvedla pěst. Svírala zmačkanou plechovku. S kadencí Krakatitu mě zasáhla do žaludku. Bolelo to, ale neomdlel jsem a chtěl tou kráskou revolučně smýknout proti zdi nejbližší banky, ale nešlo to. Vymkla se mi co hladká kočka všech koček, ustoupila strategicky do pozadí, polkla doušek Bullu a... A bavila se. Dobře. Zatímco já se přihrbil.

Taky Jorika se přihrbila. „Velice promiň, macku,“ hlesla takřka přátelsky. „Ale nerozuměla jsem napoprvé.“

„Dobrá. Porozumíš teď!“ vystartoval jsem vstříc dámě vlastního srdce, abych ji z téhož srdce definitivně vymetl, anebo ji alespoň poctivě vykázal do příslušných kolejí. Aby si už nevyskakovala na pokolení mužů. A tu jsem zjistil, že plachtím a do žaludku mi proniká hotová smršť. Nesen d'ábelskou nakládačkou jsem přerazil vznosný topol. Nekonečně dlouho se kácel přes silnici, zatímco brzdy kvílely. „Jo!“ mumlala Jorika. „Už ti rozumím.“

A Petr Kellner? Je důstojník a gentleman; ten ruce na dámu nikdy nevztáhne.

A vidíte, přesto se domníval, že Jorika dostane za vyučenou a uši.

A přece spokojeně čekal ve svém kutlochu, zatímco od Strouhy praštělo stromoví.

Ha! pousmál se dokonce. Jorika dostává! Vítěz přichází pro peníze. „Vstupte!“

Stál jsem před miliardářem skoro nahý. V cárech. V potu, krvi, o berlích.

„Krinda pána,“ řekl Kellner. „Co se stalo?“

„Spíš co se stane,“ zhroutil jsem se a skonal, ale ještě před smrtí jsem ze sebe z posledních sil vychrlil: „Dej ten svůj prašivý milion Jorice.“

Zdi zbavený

„Představ si, že mě má láska zbavila pohledu na zed!“ řekl mi kamarád u piva.

„Na zed' Sing Singu?“

„Ale ne. Na *svou* Zed'. Mluvím o Facebooku.“

„Kurva, to taky vím, že nemluvíš o Zdi na konci vesmíru,“ napil jsem se rtutí. „Je to tak hrozné?“

„Ještě hroznější, Lorenci, než si dokážeš představit.“

„No, ale já si, náhodou, dokážu představit skoro všechno,“ polil jsem se kyselinou.

„Nedokážeš. *Tohle* je to nejhroznější. To se nedá absolutně s ničím srovnat.“

„Ale ne!“ žil jsem i dál schutí.

„Ale jo! Představ si třeba, že se tvá láska miluje se svým klukem a najednou vstane a přijde k tobě a donutí tě, aby ses taky postavil! Představuješ si to? A potom ti klidně sebere i židli pod tebou a řekne ti, že máš okamžitě, ale okamžitě vypadnout a už se nevracet a nikdy se už na ně dva nekoukat.“

„Hm. Tak to by tedy bylo opravdu hrozné!“ zapálil jsem si cigaretu, i když nekouřím. „No, a to ti snad tvá láska udělala?“

„Ale ne, ty mě neposloucháš, Lorenci. Má láska provedla něco tisíckrát horšího!“

„A co?“ začal jsem strašlivě, až tuberácky kašlat.

„Člověče, já už prostě nevidím, co si Klára dává na Zed'!“

„Tak to je tedy opravdu, ale opravdu tragédie, a zvlášť, když ti ta holka předtím sebrala i tu židli,“ dopil jsem pivo.

„Židli? Proč by mi měla upírat židli, nevíš náhodou?“

„Ale jasně, jasně, uklidni se. Rozumím. To byl jenom příklad.“ A spadl jsem jako hruška pod stůl svíjeje se v křečích potlačovaného smíchu.

„Ale ne, žádný příklad, Lorenci; ty jsi vážně pitomec. Ty by sis měl dát vyšetřit nejen ledviny, ale i hlavu. Já tam u nich přece můžu sedávat a taky toho někdy využívám, tedy když zrovna nic legračního nehrají v kině či divadle, ale pochop: Klára mě včera zbavila své Zdi!“ A zpod stolu uslyšel drkotání zubů a nefalšovaně uděšené: „A dost! Nestraš.“

Ale nestrašil a dokonce i takové věci se můžou stát.

Nebo aspoň v Hitchcockových filmech.

Kate a William

Je 28. dubna 2011 a Kate stále volá. Asi čekala, že jí tu svatbu rozmluvím? Popravdě, líbí se mi! To ale není láska. Proto klidně přes Facebook píšu Williamovi: „Kate stále volá. Z Middletonu. Co s tím uděláme?“

William (po krátkém zaváhání): „A nemohl bys občas zajet?“

„Lituju, ale na tu zpuchřelou svatbu mě nedostanete ani párem splašených vikuň. Navíc zrovna spravuju Niagaru, nějak se jim to zadrhlo.“

William: „Ale to víme, jak jsi dobrý; já mínil později, víš, požádali jsme s Katkou o tři roky chránění a mizíme na tajné místo na ostrově Man, nebo tak něco.“

„Mám tam snad přijet se svou holkou, zbláznil ses? Vždyť žádnou nemám.“

„Ale tak přijed' sám, Kateřina bude opravdu ráda.“

„Tak víš co, Willy? Vymyslete nějaký zajímavý program, přeložte do angličtiny mé vybrané povídky a můžeme udělat turné okolo světa, aby všude viděli, že taky anglosaská šlechta umí pracovat.“

„A jen tak bys nám nepředčítal?“

„Nezlob se, ale tohle dělám leda v Dubaji a nikoli zadarmo. Od tebe jako Angličana bych eura nikdy nevzal a zadarmo zpívají leda ptáci, jak říká Jiří Suchý.“

„Ale přece píšeš. Jaký zpívání?“

Samozřejmě jsem tam nejel - a proč taky, nemám nad i tady dost kamarádů? A kamarádek? Z jakého důvodu bych je opouštěl a zrazoval? Snad pro těsnější semknutí EU? Pch. Ať si Kate s Williamem najmou třeba pana Beana anebo pro mě za mě Jima Beama. Howgh.

Mé styky s Terrou White

Profesor Challenger objevil před sto lety Ztracený svět v jihoamerické Zemi Maple Whita. Já objevil před rokem Terru White, tedy pokud nepábím. Stalo se na literární konferenci v Ostravě. Ale od začátku. Vše zavínil známý autor životopisů Pavel Kosatík.

Možná je vám to známo, možná ne, ale existuje jedna kapku necudná filmová komedie *Prci, prci, prcičky*, kde hraje jistá Tara Reid; a právě dle ní si Martina Mráčková kdysi dala jméno Terra White, i když já osobně ji oslovuji výhradně Ty Bílá Zemi.

Nevím, kolik filmů natočila Tara Reid, ale takovou porci jako TW za sebou zaručeně nemá. „Kolik jsi toho vlastně nafilmovala, Ty Bílá Zemi?“ ptal jsem se Terry plaše po oné literární konferenci v chambre separé.

„Pět set tři, Lorenci.“

To jsem koukal. Kdo na to má? „Přitom máš i další aktivity, že!“ zapálil jsem si.

„Jako ty!“ upila Red Bull. „Znáš to. Člověk se musí otáčet a hezká holka zvlášť. Zkouším dělat i produkční. Tady s přítelem.“

„Ahoj. Lorenci,“ podal jsem rozpačitě ruku snědému Italovi, připomínajícímu Sagvana Tofi.

„Giorgie,“ usmál se Tofi. „Jsem z Neapole.“ A já musím říct, že Giorgiemu závidím. Terra je krásná! Chápu, ó, jak chápu, že se do ní zamiloval! O svém očekávaném dítěti řekli jako prvnímu mně.

„Bude to kluk nebo holka?“

„Ještě nevíme. Pokud kluk, pak to bude Kuba, pokud holka, tak Jorika.“

„Aha, četli jste asi trapným omylem některou moji sentimentální knihu.“

„Ne. Ale proč to neudělat.“

„A radost?“

„Přesně tak. A pomyšlení.“

Jsem nejspíš jediný živoucí Evropan, který se tváří v tvář Teře zvládne chovat jako Brit, a totiž s chladným odstupem. Ne, nikdo jiný to nedokáže. Je to mé specifikum? Ale ani ne. Je to jednoduše jediný způsob, jak se v mém případě Teře přiblížit, a je to i metoda, jak ji zaujmout. Má ostravská přednáška o Marbulínkovi šla totiž Bílé Zemi jedním uchem dovnitř a druhým zase ven, a když jsem poté v aule jejich univerzity s Pavlem Kosatíkem zasvěceně

diskutoval o osudech Jana Amose Komenského, tak to vůbec nepobrala a zmizela do chambre separé. Už zmíněného. S Giorgiem tam sledovali, co je nového v branži, pili Red Bull, kouřili malborky a já za nimi... jen tak zaskočil a Terra se usmála, když mě spatřila, a vedle filmu *Prci, prci, prcičky* mi vyprávěla ještě o snímku *Stripýtýz*. Tam hraje Demi Moore. Terra ho poprvé viděla v patnácti, a protože vůbec není hloupá, už tenkrát pochopila, jakou moc představuje sexuální šarm. „I proto s Martinou obdivujeme tebe, Lorenci, že jsi vždy tak ostentativně chladný,“ dodal on ironicky. „Hotovej Clint Eastwood. Bravo! Jak to děláš?“ Podotýkám, že Giorgie má za to, že jsem gay. A podotýkám, že jsem to Giorgiemu nakukal. A pokud to čteš, Neapolitáne, věz, že skutečně jsem. Ale vrať me se do chambre separé. Jeho dveře se počaly vydouvat jako nějaké plíce a já pochopil: Můj závistivý kolega-přednašeč JUDr. Pavel Kosatík buší. I zamkl jsem ještě na jeden západ a klíčovou dírkou neklidu okřikl: „Dostuduj práva, Pavko, a teprve pak se někam dobývej jako samuraj. Dostuduj jako zde Terra, pilně šetři a zúctujeme spolu!“

Také Giorgie a Bílá Zem čučeli na klíčem ucpanou klíčovou dírkou a slyšeli Pavlovo horečné oddechování i nešťastné volání: „Pust’te mě dovnitř, chci napsat Teřin životopis, Lorenci. Mám na to právo,“

„Nemáš, Pavle.“

„Nemáte,“ přistoupil Neapolitán ke dveřím. „Jste chlípny a vilný.“

„Jako všichni chlapi,“ dodala sveřepě Terra.

„Nebyla by s tebou, nebyla v bezpečí, bejku. Tu biografii pro jednu napíše Lorenc.“

„Ty si běž psát o Komenském!“ zvolal jsem a Terra se mě jemně dotkla. Dodala: „Pavlíku, opravdu! Utíkej domů k mamince, nemá smysl se sem za mnou dobývat! Jeď hezky Pendolinem do Prahy, odkud jsi přišel, a pust’ si doma nějaký pěkný film - a bude dobře. Lorenci,“ otočila se u dveří unyle ke mně. „Pověz mi, čím jsem tě tak chytla?“

„Upřímností, odevzdaností, nehraným prožitkem? Nevím, jsi vážně krásná.“

Jenže to byl Giorgie, kdo svou Bílou Zem držel v tlapách, a ten chlap z jihu rovněž poznal, že si na mě musí dávat majzla, ať už mám jakoukoli orientaci, i orientoval Teřiny zraky směrem ode mě. Líbali se. A jak že se Terra vůbec vyhoupla do specifického odvětví filmového průmyslu? Na základě zjištění, že jí za třicet minut filmu zaplatí tolik, kolik si jako studentka vydělávala dva a půl měsíce. „A má to v důsledku specifické stránky,“ dodala, „takže jsem si vyselektovala kamarády, svůj okruh, a na ostatních mi nezáleží.“

Totéž prozradila Františku Prachařovi z časopisu Blesk. Taky proto si vážím jejího platonického přátelství. „Chodím se normálně bavit, a když mě třeba v baru někdo pozná a není dotěrný ani sprostý, klidně s ním i dám řeč,“ řekla – a nejinak se v Ostravě seznámila i se mnou. Pil jsem zrovna Red Bull (abych se k tomu vrátil) a ona mě oslovila. Dlouho se vyptávala na Joriku a na Jakuba, zda jsou to jen vymyšlené postavy, a pak se nechala pozvat na onu literární konferenci. Zpočátku sice Terru hnětlo, že nejsem Umberto Eco, ale když jsem chvíli opakoval „růže je růže je růže“, změkla. Bílá Zem je formát. Nosí i perfektní boty. „Jo, na těch ujíždím.“ Za krvavé peníze to později zopakovala i Blesku.

Já ovšem Teře platit nemusím, vždyť nosím v záhradní doložku zvláštních výsad. Nikdy jsem Bílou Zem, pravda, nepolíbil na rty, pokaždé jenom na tvář, ale mně to stačí. Až se stín dotkne kopí, rozsudek bude i tak vyneseno!

„Trh teď kazí brigádnice,“ řekla také. „Vysokoškolačka si chce přivydělat, roztáhne nohy, dostane pár stovek a jde. Poškozuje ceny, internet je plný takových filmů, producenti trápí a chudnu i já.“

Nicméně má momentálně jiné starosti a rodit bude v Hořovicích.

Budu přítom, ozvu se.

U Moniky a Jakuba

Z Literárních novin 12. 7. 2012

1.

Abych nebyl tak sám

Monika mě jednou pozvala

na návštěvu.

Přišel jsem pěšky a říkal jim, že jsem

přijel autem

V tom autě jsme ale cestovali

teprve potom a Monika řídila,

když neřídil Jakub.

Nakonec naučili řídit i mě

Jak jsem se bál, že nesu

zodpovědnost, ale Monika řekla:

„Neboj se.“

Měla i koťátko.

2.

Nepil bych s nimi nikdy,

kdyby to jednou nenavrhli.

Bylo to v pondělí po práci a

neuměl jsem odpovídat na

Moničiny otázky.

Ptala se: „Jsem zajímavá?“

„Nevím. Pro Jakuba.“

„Jsem zajímavější než Jorika?“

„O něco méně.“

A potom jsem vzpomínal, jak
Jakub chodil s Jorikou, i když
jsem o tom nevěděl skoro nic.

3.

Den co den se Monika a
Jakub domlouvali na svatbě.

Do toho bych nešel,
ale snil jsem, že mě tam pozvou.

Nebudu-li tam,
taky ale neumřu,
ani Joričinu svatbu
přece neuvidím.

4.

Jednou po svatbě vzala
Monika Jakuba do knížky,
kterou jsem napsal v úterý.
Cestovali do Paříže a Florencie,

neměli ještě děti,
ale jedno jsem trochu já,
a Monika snila o domově.

A doma jsme tam, kde
nás nikdo nesleduje,
a když nás sleduje Monika,
tak nám to najednou

nevadí.

5.

Také jsem je sledoval,
anebo si to naplánoval, ale
co je podstatné,
to je očím neviditelné.

Díval jsem se, aby se
náhodou neurazili a já nebyl
zase sám,
ale ve skutečnosti jsem měl
oči zavřené – a snil.

Taky trochu o Jorice

6.

Jednou jsem zase psal a
Jorika prožívala dobrodružství,
ale Monika za mnou přišla a

řekla: „O mně piš!“

„To by bylo banální.“

„O mně a Jakobovi. Ne?“

„Jorika má přednost.“

„Uneseme ji tedy a zavraždíme,“

řekla Monika, ale

jenom žárlila.

7.

Potom se našla jiná dívka,

kterou Jakub svedl.

Jitka. Monika se zlobila a

náhodou jsem vedle zkoušel auto

pro Diamond Race,

i zeptala se: „Lorenci,

zajedeš Jitku?“

„To je vaše věc.“

„Ale pláču!“

Rychle jsem odjel, ale

ještě předtím ji ujistil,

že u mužů nevěra nic

neznamená.

8.

Jorika mi nešla z hlavy,

ale nikdy jsem se na ni Jakuba

neptal, protože mě

subjektivní názory nezajímají.

Ale nepomlouval by ji.

To vím.

A to je rozdíl mezi

pohlavím.

Některé ženy pomluví.

9.

„Kdy budete mít děti?“

Monika: „Brzy.“

A já se zeptal, jaká jim dají

jména.

„Po tobě?“

„To snad je samozřejmé,“
řekl jsem, „ale co zbytek?“
„Zbytek dětí se bude
jmenovat po Jorice,“
pomyslíla Monika na dceru.

10.

Jorika z toho měla radost,
tak se spřátelili.
Ona – a ten pár.
„A tvoje děti?“ ptali se Joriky.
„Zatím mám Lorence. Ne.
Přerekla jsem se.
Zatím mám svého kluka.“
A když jsem se probudil,
tak jsem byl úplně sám,
anebo tedy s Monikou a Jakubem.

11.

„Rozvedeme se!“ řekl mi Jakub.
„S Monikou? Po tolika letech?“
„Všichni to dělají.“
„Já ne.“
„Ale kdyby ses oženil, taky bys to
udělal. Nakonec.“
„Kdybych se oženil s Jorikou?
Vyloučeno!“
To je pobavilo.

Z rozvodu sešlo.

12.

„Napišeš nám něco pro štěstí?“

zeptal se Jakub.

„To nevím.“ Ale vzal jsem

papír, a protože se mi

stýskalo, napsal jsem tohle.

Anebo to skrze mě

napsala joričí síla

na nebi?

Nevím, ale nezměnil jsem

ani písmeno.

(8. 5. 2012)

Dovětek.

Interpretovat vlastní díla není místné a věřím, že má každý čtenář svaté právo chápat věci po svém. Jistě: Edgar Allan Poe vysvětlil Havrana. Nešlo však snad o žert, o provokaci? Nejspíš.

U Monika a Jakuba není báseň, ač se tak tváří. Je to povídka a víc o přátelství než o lásce.

Připadají vám události v ní líčené všední? Prosím, ale mně všedními nebyly. Jen nedostupné.

Proto jsem je zaznamenal, neprožil a psal v rámci terapie ze stesku, bez plánu a dokonce přímo na koleně v šeré chodbě. Vše napoprvé a bez oprav, což mě samozřejmě neomlouvá; ale četl jsem výsledek znovu a znovu a dodnes čtu a nenacházím nic, co bych doplnil, opravil. Vše odpovídá mé představě a věřím, že se to líbí i mnoha dalším lidem.

Záměrně je to příběh skoro bez metafor, podobně jako Havran, a sám chápu to vyprávění jako sen, což jsem naznačil nejméně v desáté sloce. Vše bude, pravda, zřetelnější, připustíte-li, že má vypravěč silný vztah také k Jakubovi. Ten zprvu žil s Jorikou, potom s Monikou, ale Lorenc je zamilovaný stále do té první. Ne že by Moniku neměl rád, ale to díky Jakubovi.

Hned první sloka ovšem jistou metaforou je, vypravěč má obavu z normálního vztahu a chtěl nechtě upřednostňuje něco jako vztah „kotěte“ k rodičům.

Sloka druhá líčí častější situaci. Někdo jako Lorenc se zamiluje až potom, co zbystří ženu jako předmět zájmu jiného muže.

Sloku třetí bych pak komentovat tím, že je tu vypravěč nejpodezřelejší z homosexuality.

Čtvrtá sloka je jedním ze způsobů, jak definovat domov; chápu ji taky tak, že hrdina jen sní. Jen sní o tom, že smí s Monikou a Jakubem na výlet.

Pátá sloka vzpomíná Exupéryho výrok. Máme-li někoho opravdu rádi, nemusíme se na něj dívat.

Šestá sloka už je snem jistě. Lorenc nezvládl vztah s Jorikou a jistěže zvládnutý vztah Joriky a Jakuba se rozpadl a Lorencovi „zbyl“ vztah Moniky s Jakubem.

Jedním z důvodů k sedmé sloce je vnitřní náznak v ní, že vypravěč třeba není úplně chudý. Že je to přízemní i naznačit? Nevím. Příběh přece získá větší pravděpodobnost.

Pokud by byl Lorenc bohatý, lze si říct, ti dva by se s ním spíš bavili.

A osmá sloka? Vypráví o tom, jak si Lorenc idealizoval Joriku. Přehnal to s tím a dokonce ani nechce, aby mu její bývalý partner o ní cokoli říkal. A i kdyby říkal, Lorenc neuvěří, nebo si zacpe uši.

Nejméně pravděpodobná je další, devátá sloka. Má to důvod. Bliží se moment, jenž odhalí, že se Lorencovi vše vskutku zdá.

Z desáté sloky pak plyne, že se hrdina opravdu cítí lépe v roli dítěte, Jorika jej jako děčko i označí a radši chodí s Jakubem. I když se před tím „přeřekla“.

*Jedenáctou sloku sám interpretuji takto. Tváří v tvář vypravěčovu idealismu (plynoucím z infantility) se Monika a Jakub **obdobně idealisticky** nerozvedou. A to je pointa. To je i jeden z praktických smyslů příběhu. A sloka poslední? Dotvrzuje, že text vznikl ze stesku, a vypravěč si dokonce namlouvá, že skrz něj psal (díky jeho lásce) někdo na nebi. Ten, kdo milovat umožňuje?*

Chlapec a Jorika

Ze zbrusu nové, feministické čítanky

Po cestě ze vsi Úlice šel chlapec. Nesl prázdný džbán. Cestu dobře znal. Pole, les, lesní školka, bývalá škola a prázdný kravín, říčka. Přejít přes most.

Za mostem se klikatila cestička do kopce, na kterém byl mezi stromy ukryt žlutý dům, a právě poblíž toho domu dohonil kluk dvacetiletou dívku v obyčejných šatech a sandálech. Ještě nedokázal posoudit, nakolik je hezká a zda nepropaguje falešnou ideologii. To prostě nemohl umět.

Když si ho dívka všimla (vytrhla se ze zamyšlení a z čela jí zmizela svislá vráska), ukázal malý poutník ke stavbě na kopci a povídá: „V tomto domě bydlí Jorika.“

Jako by se zablesklo. Neznámá si posunula stranou široký zelený klobouk a podívala se na chlapce očima jedné z tří čarodějek města Oz.

Jistojistě nějaký Kubikula.

Jistojistě nějaká cizinka, pomyslnil si on. Takřka mechanicky a nevzrušeně dodal: „Okolí je tu hezký, ne? Lidi z Prahy sem rádi jezdí.“

„Opravdu je to tu fajn,“ souhlasila - a chvíli podle sebe kráčeli jako maminka se synem. Kdo by je viděl, vsadil by na to. Obrázek. Až po chvíli se chlapec znovu osmělil:

„Chtěl bych vidět Joriku.“

„Proč?“ A znovu se zablesklo.

„Proč? Chci vidět, jaká je. Jak vypadá...“

„Docela jako každá jiná dospělá žena; a proč by se taky měla lišit od hlučícího davu, synku? Pozor, nejde v galaxiích vždycky o vzhled. Ona je to možná i kouzelnice a kdo ví, zda nesvádí chlapy.“

„Z cesty?“

Zasmála se. „Říkají, že mi je podobná. Říkají, že skoro k nepoznání.“

„Vážně? Jak to?“

Pomyslná čarodějnice pohodila hlavou a vesele se na hochu usmála. „Myslíš, že ne?“

Zadíval se na žluté šaty z krepdešinu a na prosté, nicméně právě módní sandály. Všiml si rozedrané kabelky. A taky písmenka na řetízku pod krkem.

„Ale copak by si Jorika rázovala krajem křížem krážem v obyčejných šatech? Ne. Ta si prý teď pořídila pěkný, pekelně červený kabátek, jak mi před spaním táta vyprávěl.“

Zatímco konverzovali, došli k topolům. Hned za nimi vykukoval jaksi až nebezpečně žlutý dům a dívka v banálních letních šatech a římské obuvi se tady zastavila. Zvedl se vítr a tráva šuměla. I topoly. „Jak ti říkají?“

„Já jsem Filip.“

„A kam jdeš?“

„Doplňujeme letní zásoby.“

„Rohlíků?“

„Taky. Ale táta mě tudy vždycky posílá pro pivo. Do šenku.“

„A víš, že mu to je docela podobné?“

„Nevím.“

„Ale asi víš, že musíš pokračovat pěkně rovnou za nosem, co?“

„Jasně. Žádný revoluce.“

„Přesně tak. Už tu byly. Jdi. Zato já uhnu. Na shledanou, Filípku.“

„Sbohem.“

Chlapec šel dál sám a sám a blížil se k šenku. Ale na stejné cestě stála i tlustá klepna s hráběmi. Sotva k ní dorazil, zeptala se šibalsky: „Tak o čempak jste si s Jorikou vyprávěli?“

Záblesk!

Filip pustil džbán, ten se roztříštil o špičatý kámen. Pivo nebude, ale co? Filip se chtěl rozběhnout zpátky. Ba chtěl to vzít trapem, asi jako Kája Mařík. A tak to taky udělal. Ale tatínkova femme fatale už byla dávno pryč.

A není tak, děti, na světě lépe?

Kontrolní otázky

1. Za jakým cílem se naši úrodnou vlastí ubíral Filip?

2. Kterou chvályhodnou vlastností se mohla s klidem čarodějnice holedbat ona idealizovaná dívka ve žlutých šatech?

3. Čím si Jorika vydobyla důvěru okolního lidu, který ji, dodejme, prostřednictvím svých volených zástupců prosadil na ministerstvu školství až do čítanek?
4. Zdalipak chytré české děti vzhlíží i ke svým popovým idolům po právu?
5. A vyrovná se „pověstná Jorika“ dejme tomu bájnému Leninovi?
6. A co Brangelině?
7. Navštívili jste Úlice?
8. Vyprávějte o tom.

Pražský playboy prchá na venkov

Tramvají jezdím co možná nejméně. Ale tuhle listopadovou sobotu jsem po letech zavítal z venkovské Plzně do Prahy a do kavárny Rybka, kterou jsme po dlouhém a prokláboseném odpoledni s kamarádem Jirkou opustili v doprovodu hlavní tamní servírky Kláry.

Šli jsme ve třech Vodičkovou, do odjezdu mého expresu z Hlavního zbývalo tři čtvrtě hodiny. Toužil jsem dojít k vlaku poctivě po svých čtyřech jako Juraj Puci a nevím proč, ale Jirka navrhl, abych jel s nimi tramvají. „Půjdu raději pěšky,“ navrhoval jsem. „Aspoň mi neunikne žádná historická...“

Dobře míněná slova zanikla v hukotu příjíždějícího vozu. Neodhodlal bych se nikdy nastoupit, ale stála vedle mile zakřivená Klára. *Jdu do toho! I bez lístku!* A Jirkovi jsem horlivě sliboval: „Neboj! Kdyby šel revizor, pokutu zaplatím a nebudu po tvé mamince vymáhat.“

„Vole! A když půjde?“

„Kluci, já zrovna přemýšlím, kolik taková pokuta letos dělá v eurech,“ zazvonil Klářin jinak nepatrně chraplavý hlas. Byla krapet společensky unavená a jak vzpomínám, uvnitř kavárny občas kladla hlavu osaměle na pult nebo i náš stůl.

„Aspoň se kdyžtak zasmějeme,“ řekl jsem jí. „Jirko, stačí mi k nádraží dvě zastávky?“

„Klidně tři,“ odvětil Jiří bohorovně a tramvaj sebou divně trhla. Rovnováhu udržovat, rovnováhu udržovat! vzpomněl jsem na legendu. „Tuhle jsem, vy dva, slyšel novou, neznámou povídku. Jmenuje se *Moje jízda tramvají*.“

Měl to být fór, ale Klára usínala na Jirkovi a on řekl: „Moje jízda tramvají? To je přece od Šimka a Grossmanna.“

„Od Šimka a Gross... Co?“

„Od Grossmanna,“ vybuchla Klára otráveně. Její podezření, že jsem v jádru idiot, nabylo vrchu. I proto kladla již ve své kavárně hlavu na barpult a spěchala se zavřením. Vymést pavouky ven, zapečetit kavárnu a mě taky zavřít. Cink! První zastávka. Znovu jsme se rozjeli a lidí jak naváto. „Gross... Gross... Jak že to bylo?“ Rád dělám blba, mám to snad vrozené a je to bezpečné, i když ne pokaždé. A Jiří pojednou vybafl: „Na splašený krávé jsi jel?“

„Ne.“

„Škoda.“

„Protože je to stejný jako tramvají.“

„Jen se míň mačkáš,“ dodala Klára. Oba povídku samozřejmě znali, ale naivně uvěřili, že já ne a jsem tudíž ignorant století mimo veškeré kulturní pojmy hip-hopu a popu.

„Mátě vraj tuná v Praze vela kapsářů,“ změnil jsem tedy inteligentně téma. „Copak já. Já pořád čumím okolo, stihomam..., ale nějaká babička, té vytrhnou kabelku jedna dvě.“

Klára napřímila krk a řekla: „Ať mi někdo zkusí vytrhnout kabelku!“ A dívala se na mne urputně jako na vraha. Cink! Druhá zastávka. A tramvaj sebou zase divně trhla. Sebevědomě jsem pokračoval: „Na kradení je bezva finta. Někdo vystřelí, chápete, třeba z poplašáku, ale jinde. A zatímco se lidi kouknou kde, fiškus kapsář zapracuje právě tady,“ dotkl jsem se nemravně Kláry!

„Nech si to, jo?“ sykl Jiří.

„Počkej... Vy spolu chodíte?“

„*Revize jízdenek!*“

Čas okamžitě začal běžet jinak a ještě teď jinak běží. Šok mě obaluje a šátrám v portmonce, Jiří a Klára jen konsternovaně zírají. Klára se po chvíli distingovaně odvrací. Šmátrám. Konečně! Podávám vyššímu muži flegmaticky občanku. „Človče, to je náhoda, zrovna jsme o vás hovořili. Nemám lístek!“ A to je konečná.

Tramvaj zastavuje potřetí. Do odjezdu mého vlaku z hlavního nádraží zbývá čtyřicet minut – a proč jenom nejsem jeptiška a proč jsem nešel pěšky? Jako Juraj Puci? Proč jen jsem neputoval krásami Prahy bez Jiřího o bez Kláry, ach, z jakého důvodu? Anebo proč ti dva se mnou neputovali pěšky? V ten pochmurný den jsem navíc v kavárně pošetile utrácel a dokola chlatal koly střídané vídeňskými kávami a debatoval s Jirkou o nesmrtelnosti chrousta i Edgaru Allanu Poeovi a pokukoval po Kláře, ale to pokukování neudělalo dojem a Klára pokaždé jenom odnesla moji dopitou láhev, dodala novou a zůstávala minimálně na povrchu lhostejná. Stále chodila pro ty charakteristické láhve a měla takové starší džíny, a protože to byla specifická kavárna, chvílemi četla, a přišel za ní nějaký mladý kluk a seděl proti jejím rozčeřeným vlasům na barové stoličce a s čírem a mluvili taky o smrtelnosti chroustů. A když Jiří dopil vídeň, tak mu ji šla Klára okamžitě vyměnit, ach jo. To mně ji mění laxně; ale nežártil jsem. Vrátila se za pult a vypadala stále trochu smutně. Hezká žena.

„Ježíši, revizor. No, aspoň se tomu opravdu můžeme zasmát, ne?“ řekl jsem. „Jirko, už je to ta třetí stanice nejbliž k nádraží?“

„Jasně, ty vole!“ odpověděli tentokrát dvojhlasně, ale i zkoprněle. „Dáš si ještě kolu?“

„Dík.“

Stanice nejbliž nádraží. Perfektně to tedy vyšlo. I časově. Místně i lidsky. A revizor? „Tuná si vystoupitě!“ A já: „Tak čau, vy dva. Mějte se.“

„Ahoj, Lorenci.“

Ocitl jsem se venku sám s revizorem a beze zbraně, ale dělal jsem stejně, že nějakou tu bazuku v rukávu hledám. A revizor? „Zaplatíte?“

„Ne.“

„Odmítáte zaplatit?“

„Ano.“

„Proč? Jste snad Sagvan Tofi, nebo co?“

A tak jsem mu to podepsal. Tu spolupráci. Do čtrnácti dnů se však budu muset dostavit, víte kam, a zaplatit, jinak se ke mně dostaví exekutoři, anžto ona částka navyšovaná v eurech prý vždycky hrozně rychle pučí, až je jak Everest. A zatímco tramvaj s Jiřím a Klárou odjížděla k Jirkovi domů do Ďáblic, marně jsem vysvětloval, že vražda spáchaná na revizorovi před bohem není zločinem, a on si zřejmě vzpomněl na školení a instrukce a uskočil přede mnou do další tramvaje, už to stejně měl černé na bílém jako ten Mefisto, i když ne krví, a já usedl na chodník a hořce plakal a plakal jako hrdina v nějaké knize Williama Saroyana. Ale neměl jsem ani tygra a najednou... Je to sen?

Stáli nade mnou Jiří a Klára. „Kde jste se tu vyčarovali?“

Oba milenci asi museli nenápadně vyskočit druhými dveřmi tramvaje a teď mě instruovali, abych se zvedl z prachu. „Hele, a doprovodíme tě k nádraží, Lorenci.“ Přestal jsem plakat.

„A co za mne takhle i *zacálovat* pokutu?“

„Ukaž ten papír,“ řekl Jirka. „Hele, tak tohle je udělané Klářinou domácí tiskárničkou a tohle jsem vygeneroval na počítači. Nic víc.“

„Cože? Padělek? A který vůl hrál revizora?“ nechápal jsem.

„Můj spolužák Houžvička.“

„Kriste. A já skoro umřel na zástavu srdce.“

„Chceš říct, že ses neposral.“

„Div jsem se nestal Sagvanem Tofi.“

„Pojď, blbe!“ vedli mě k nádraží jako psa a dokázali to bez vodítka, byl jsem střízlivý, koupili mi lístek a šli jsme všichni tři na čtrnácté nástupiště. Expres přifířel a jejich kamarád Lorenc, tedy já, nastoupil. Z uličky jsem stáhl okýnko. „Tak ahoj!“ Ale viděl jsem jen Jirku. „Kde je Klára?“

„Tady,“ zaznělo za mými zády. Vlak byl jako vymetený a ona v kupé rozkládala úhledný spacák a rozpouštěla si vlasy jak Jiří Schelinger. „Lístek, mám, Lorenci, o to se neboj, a kdyby šel revizor...“

„Kláro! Clarisso! Ty tu necháš kavárnu? Ty se mnou pojedeš na západ?“

„Navždycky.“

„Ale to jsou kydy!“

„Kida zabili, jak říká Ivan Mládek. Na Plzeň, Vávro, na Plzeň!“

Bál jsem se. Klára se mi hrozně líbila, ale co když bude nudná a možná bych si lépe pokecal s Františkem Ringo Čechem. Nebo i s Luky Vaculíkem. Ale byla tu jen Klára a prý změní identitu a bude si u nás v muzejní kavárně říkat Bára, i když to radši ne, aby ji prý nechtěli někam „*k báru*“. „Jorika! Budu Jorika. A jestli chceš, můžeme i pěstovat užitečné zvíře. V klokotu velkoměsta člověk rychle ztrácí kontakt s přírodou a já nechci slevu zadarmo. Zůstanu s tebou Lorenci a kdopak ví, jestli opravdu nepotřebuješ revizi.“ A já tam stál jako marná sláva a Jiří, ten pohodlný a podlý Pražan se klidně, vítězně a široce usmíval a zvolna se před mýma očima měnil... v Jirku Grossmanna. A tu se mi vybavily i jeho občasné řeči o redaktorce Blesku Sabrině a novinářce z Aha Sandře i jakési Voršilce Karle z Výtoně a ach, jak jsem mohl jen uvěřit, že by to táhl s Klárou z Rybky? Byl to omyl a Jiří byl vysazený na bohatší, padouch. Ó, on je povrchnější! A dostali mě oba. Vlak se hnul.

Vlak se hnul a Alfred Hitchcock končí jeden film zajetím do tunelu a „Jiří Grossmann“ se právě vracel ze čtrnáctého nástupiště do svého revíru. A dál? Jsem snad Slávek Šimek? „A ob-jev-te-se OBA někdy v Pra-ze-é!“ volal ještě Grossmann za expresem do tunelu a čtrnácté nástupiště se vzdalovalo. Rychlík obalila temnota. Obrátil jsem se ke Kláře.

„No?“ vyzvala mě. „Tak se ukaž, ty Šimku!“

Myslíte, že jsem se svlékl? Nevím. Ale co vím určitě, je, že jsem strhl masku jako Fantomas, aby konečně pochopila, kdo z českých agentů před ní opravdu stojí, a Klára vydechla a jenom naprosto netuším, jestli s úlevou: „Tak je to přece pravda. Sagvan Tofi.“

Řecká tragédie

Hic Rhodos, hic salta. Staré latinské rčení

1. Jorika ze Rhodu a Jean-Paul Belmondo z Istanbulu

V létě jsem putoval za Jorikou do Údolí motýlů na ostrově Rhodos, kde pracovala jako servírka, když absolvovala první ročník Slezské univerzity a vyžadovali praxi. Těšil jsem se na ni jako naivní capart, trajektem dorazil do inkriminovaného sektoru ve 14. 00 tamního času, ale po luzné Jorice se slehlo Středozevní moře.

Sice jsem ještě asi pět minut bezhlavě pátral, jenže mi uprostřed ostrova odešla GPS a došla eura. Co počít? Co asi! Na radu Řeka Stavra Niarcha jsem se přeplavil do nedalekého Turecka, kam prý mohli Joriku unést za nekalými účely. „A já tě najdu!“ opakoval jsem oddaně. Chvála Pánu Bohu jsem ale nepátral sám, nýbrž v týmu, jak tomu bývá v kolektivistických filmech, a náležel k nám tudíž mladík, kterému hezké domorodky říkaly Rhodský kolos, a údajný upír Byron Justin, který každému děvčeti v Řecku nakukal, že povstal ze sedmé vrstvy vykopávek v Troji, a přece čerstvý. Zpráchnivěle skutečně nevypadal. Chtěl se snad ten pes udělat zajímavějším? Já nevím, ale upíry je dnes ovzduší západní civilizace souženo a poněkud přesyceno, řekl bych.

Podle jednoho až pohádkového bramborového řádku a podle páru žhavě žhavých indicií jsme 18. srpna 2012 dorazili k Bosporu. Zvláštní odpoledne! Jak nepochopitelné období mého života. Večer stíhal večer, dni se slívaly co duhové kaluže v moře kuličkových iluzí a ve skleněné sny. Nevím, zda je to možné, ale vlastně jsem teprve dospíval. A celý čas usrkával náš podivuhodný zelený čaj, po kterém jsem vídal kašpárka bouchajícího za rohem do tety. Nu, a vidíte, přesto jsem putoval s nadějí - a jako bych ani neměl nikdy dorazit k cíli. A ustal jsem s bedekry i soustředěným louskáním východních románů Karla Maye – a radši žil.

Nebo se o to alespoň pokoušel. Těžko říct, ale dokonce jsme ani nevedli deník. Brzy nám bohužel došly peníze. Přesto bylo záhodno v toulkách pokračovat i do evropské části Turecka. Jenže Justin se (další ouha) hrozně hrozil vody. Jako čert kříže. A nedokázal překonat Bospor, i když právě jeho jmenovec lord Byron stejnou úžinu kdysi nahý přeplaval. Nebo ne nahý?

Musím se Justina zastat. Byl pokora sama, projevoval dobrou vůli, jedl brambory oloupané, myl se, nekouřil marihuanu, nikde nesázel na kohoutí zápasy (i když jinak hrozně) a bez přestávky zůstával našponovaný jako ten nejlepší agent KGB z kina. Zkrátka: jedno oko, jedno ucho, jedna nosní dírka a jediné břicho prstu. Co však s tím? Naše snahy i tak vycházely nazmar a Byron by se mohl rozkrájet a úžinu by stejně nezvládl. Hodlal jsem ho zrovna

ponechat v rákosí osudu, nicméně třetí člen týmu ho měl radši. Asi. Následky na sebe nenechaly čekat. Jaké? Ruku v ruce pokračovali okolo Černého moře po krkolomných březích osudu i cestou necestou Putinovým Ruskem po vzoru zapomenuté verneovky *Tvrdohlavý Turek*. Nevsadil bych ani floka, že dojdou, ale zvládli to lépe než Brněnskou podkovu a pouť zůstala metaforou jejich vztahu. Jak mi dodatečně tvrdili u čaje.

Já sám se jako chlap necítil na románky toho druhu a naštěstí nebyl spoután mladým upírem, po kterém jinak šlely veškeré dívky v Istanbulu, a zůstal oddán Jorice z Údolí motýlů. Než se ti dva vrátili, věnoval jsem se proto pilnému průzkumu špeluněk Istanbulu, ale v poslední den měsíce srpna přišla znenadání chladna, jak si vzpomínám, a mně textová zpráva:

„Přicházíme!“

Trčel jsem zrovna v krámu jedné kartářky a hodně z toho, co prozradila, mě vyjevilo. „To by mohl říct každý, madam, a jistě by se podobné věci mohly stát,“ povídám jí stroze, „i Jorika by se do mě mohla zamilovat, já tomu věřím, ale musel bych být bytostí složenou minimálně ze tří jiných chlapů.“

„A to?“ Hrabivá kartářka vyčkávala s nataženou pazourou, aby se od mých informací odrazila k dalšímu tmářství. Za umolousanými okýnky duněl Istanbul, a tu jsem se vzchopil. „Víte ze kterých?“ povídám. „Z muže z Ria, z muže z Hongkongu a z muže z Acapulca.“

„Necht' se stane,“ máchla vědma pažemi jako v Delfách, a když jsem vyklouzl ven pod srpek tureckého měsíce, spatřil jsem od Bulharska přicházet Kolose a Byrona, zavěšené do sebe. Minuli by mě, ale divíte se? Skutečně jsem vypadal jako mladý Jean-Paul Belmondo. Chápu, to se vám jeví absurdním, nicméně život JE absurdní, tak je vždycky naděje.

Není ostatně jako z Absurdistanu, že býváme v práci i jinde dopředu posuzováni podle toho, jak vypadáme? Nejsou absurdními i propasti mezi osamělými lidmi? „Našel jsi Joriku?“ zeptal se Justin.

„Ještě ne. Ale jsem skoro radši. Ty bys jí totiž vysál krev.“

„A v Malé Asii jsme ti byli dobrý, co? Sám by ses tím peklem harémů neprotloukl, packale.“ Ale jedno uznal: „Taky se klepeme.“

„Upír a bát se? Nežulte mě!“

„Jo, máme strach, že tady Kolos Joriku omylem rozmáčkne, až ji někde vyhrabeme.“ Vespolek jsme se zasmáli, atmosféra se pročistila a nebyl jsem tak sám. „Půjdeme?“

„Spoléhej na nás na oba.“

Ale byl to omyl. Celý čas jsme brousili po falešné stopě. A Jorika? Mezitím se v poklidu slunila na nejnámější pláži Rhodu, zatímco docela jiná dívka, kterou unesli místo ní, se jmenovala Tamara. A mimochodem, napadlo by vás, že jí to taky slušelo? I ona byla servírkou, i když vyhozenou z projíždějícího Orient Expressu, a nejen, že jsme ji vykoupili z otroctví, ale pánové, mi se do ní doslova pomátli. Nebo tedy dvě třetiny týmu, protože já sám to nedokázal. Horlivě mě sice přemlouvala, abych jen zůstal v Cařihradě, ale... „Je mi líto, Tamaro, ale koukej. Textová zpráva od Joričiny sestry Kateřiny.“ A jistě mi, pánové, věříte, jak tu vespolek sedíme na zámku, že nebyla ta SMS fingovaná, i vrátil jsem se do Údolí motýlů po té fajnové okružní dovolené a spočinul na rozpáleném pobřeží ostrova Rhodos, má Jorika se opalovala hned vedle na písku a netušila, že jsme zatím zažili verneovku plus tři filmy s Jeanem-Paulem Belmondem. A to, kamarádi, vážně nepraším a Jorindu vidím jako včera.

Ale i Tamaru. A jak mi radí: „Vezmi uzlík a utíkej za hlasem srdce, mladíče z Istanbulu!“ Nemusela to opakovat dvakrát. Objal jsem Justina (trochu mě kousl), objal jsem Kolose (kapku mě přišlápl), objal jsem i Tamaru (vypadla z ní kamera), rozloučili jsme se a ti tři to pak vylíčili v apokryfní mayovce *Na falešné stopě s Hadži Omarem*, zatímco já si vážím vašeho času a přicházím toliko s reportáží. Jak tedy pátrání dopadlo?

Jeho historii jsem vyprávěl na pláži Jorice, a když jsem skončil, tvrdě spala. Možná se to ostatně celé zdálo jenom jí. Kdo ví. Ale zatímco snila, napsal jsem do žhavého písku i pár štěpných veršů: *Kéž bych tě našel, dostanu kašel! Kéž bys mě našla, aniž bys zašla.* A podepsal se: Kolos Byron Justin Belmondo Van Helsing. Ze Rhodu. A než se Jorika probudila a oblékla, zachránil jsem ještě před krachem Řecko i celou Evropskou unii. Ale to už je jiná historie. Asi jako s tou mou cestou na Měsíc.

2. Znovu na Rhodu

„Jorika je na Rhodu.“

„Už zase?“

„A co má být? Lebedí si tam léto co léto,“ řekl Jakub.

„Takže tam zase pojedeme? Ale má to smysl?“ ptal jsem se již na trajektu.

„Věř, že má!“ klátil nohama nad vlnkami Egejského moře. Vraceli jsme se do Údolí motýlů, kde stojí u šesti oleandrů hospoda, tu jsme vyhledali a hle, vítal nás usměvavý Řek.

„Znáte Joriku Betlachovou?“ zeptal se Jakub. „Je šik.“

„A vy ji znáte, sahibe?“ změřil si nás Řek. „A počítáte se snad současně k lidem oblužovaným pocitem, že by je teprve dotyčná udělala celými?“

„Nevíme sami,“ odpověděl jsem. Na to nám Odysseus nabídl čerstvé olivy a řekl: „Asi šla do zámku. Je to starý palác Arabinů na konci Údolí motýlů. Ona tam pracovala jako servírka už loni.“

Stanuli jsme před palácem, jehož průčelí potahovala vinná réva. Zborcenou branou jsme vklouzli do velebné zahrady. Zámek se zdál prázdný a zadním vchodem jen zíral. Uvnitř se nám v předsíni nelíbilo vůbec nic. I obraz visel nakřivo. Šklíbili se odsud satyr a Gorgona. Kde zůstala Jorika? Situace mi připomínala z řetězu utrženou noční můru, když přirazil dveře za našimi zády podivný závan. Zatmělo se.

Nahmatávali jsme groteskní, gestikulující sochy. Pátrání začalo být nebezpečné.

„Možná to jsou zkamenělí lidé,“ nadhodil Jakub. Tu někdo rozsvítil.

„Vítejte.“

Pán Bůh s námi a zlé pryč. Pán paláce nikde nebyl vidět. „Jste tu kvůli té dívce?“ zeptal se.

Jak to ví?

Jakub řekl: „Víme, že ji tu vězníte. Kdepak je?“ A já podezíravě dodal: „Nezvábil jste ji?“

„Možná. A co chcete dělat, vy severští psi?“ zeptal se Desmond Arabin a povystoupil zpoza kredence.

„Zabijeme vás. Tedy možná.“

Měl jsem to říkat? Vyzrazovat plány? Po těch slovech se mi každopádně zatmělo před očima.

Probrali jsme se v šeré aleji ukončené bílým sloupovím. „V Řecku sněží?“ užasl Jakub.

Byli jsme spoutáni a okolí přece jenom netonulo pod sněhem, ale v zeleni. V čase bezvědomí jsme se stali zajatci zahrady obehnané vysokou zdí. Porušili jsme snad nějaký kodex? Vězela v tom politika? A vysoká nebo nízká? „Smířil jsi se s Bohem?“ zeptal se mě Jakub.

„Já? Jistě. Ale co ona?“

„Jorika? Neboj. To je šikovná děvče.“ I když váhal. „Jorika přijde. Zachrání nás.“

„No, jen aby.“ Ztrácel jsem víru ve víru událostí. „Kapánek dostávám strach.“

V tichu sloupoví něco chrastilo. Jen réva? Ne. Cosi se k nám plazilo, blíž a blíž. Okolo funguje pohanský chrám, napadlo mě. Jsme obětováni starým bohům, o nichž psali Frazer a

Petiška. O kterých kompiloval zprávy Robert Graves. To ale dělal na jiném ostrůvku. Blíže Španělsku; tam se již nepodívám. Tu Jakub shodil pouta! Volně vstal. Co to má znamenat?

„To tě naučil David Copperfield?“ zajímal jsem se, zatímco přezával pouta má.

Nové nebezpečí na cestičce mělo podobu Joriky s rozpuštěnými vlasy. Rukou si půvabně zakrývala tvář. Najednou stála před námi. Ucítil jsem dívčí prsty na předloktí. Prasklo. Odhodila mou kamennou ruku, obrátila se k Jakobovi a tentokrát si zakrývala tvář lépe.

„Zbav mě tohoto nového obličejce,“ slyšel jsem ji. „Zachraň mě, než přijdou sestry. Nechci být ohyzdná!“

Snad se doopravdy domnívala, že bude Jakub vědět, co s takovou krizí identity, a se skloněnou tvářící jej objala. Zeptala se: „Kdo z vás dvou si vlastně pro mě přišel?“ Přičemž se ohlédla po mé soše. Ta se zřítla.

„Přišel na to on, bídnic,“ řekl kamarád. „Cos mu to udělala?“ A přece mě opouštěli. A přece letěli alejí ruku v ruce. Už taky byl nejvyšší čas. Ze škvír pod sloupovím se řinuly Gorgony. Když mě míjely, jedna se na mě vymočila, ale jinak zlé sestry mým troskám nevěnovaly pozornost. Radši pronásledovaly milence, kterým se postavil i Arabin. Učinil gesto a hle, luzná Jorika zdvihla odkouzlenou tvář. A přestože Jakobovi hleděla přímo do očí, neměnila ho v kámen jako mě. Už to nešlo. Opět byla člověkem.

Ale Arabin možná ne. Něco si kreslil prstem do vzduchu. Gorgony zplihly, po čtyřech se odšouraly do sloupoví a zalézaly do Podsvětí, aniž by slyšitelně zdravily odvracejícího se trojhlavého Kerbera. Za obzor zatím zapadalo slunce. Arabin, Jorika a Jakub ke mně přistoupili. Okolní vegetace se chvěla jako nějaké plíce. Tu vítr přestal vát.

„Pomůžete mi, vy dva?“ přeptal se pán domu a zvedli mě. Jen ve sloupoví a nikde jinde vál vítr a poletovaly tam jakési zelenavé pilové vločky, a když mezi ně vstoupili, mé prsty se zase staly kůstkami potaženými masem a mohly se zatnout do Arabinova ramene. S poklidem Buddhy jsem stanul v srdci chrámu, z jehož stropu se šklebily malované mordy Gorgon, zatímco ty skutečné číhaly dole; cítil jsem je v sopečných škvírách.

Anebo odkud pocházejí? Z Bruselu?

Arabín ukázal do hlubin zrcadla, které křišťálově čekalo na jednom ze sloupů. „Zastihla nás noc. Slunce zapadá a sestry se rozmnožily.“

Ani nedořekl a probudil jsem se ve rhodském přístavu.

Na písku. Vstal jsem, opět mířil jako kmán před Odysseovu hospodu, a když jsem nahlédl okýnkem, spatřil jsem Jakuba ve společnosti krásné Joriky.

Hodovali, o nic se nestarali, tvářili se, jako by předtím zeleně nechumelilo.

„Kde se touláš?“ vyhrkla dokonce. „Lorenci, ty vypadáš, jako by ses zrovna probudil.“

Vyprávěl jsem svůj sen. I hospodský Odysseus naslouchal. Přišlo mi, že lstivě. „Takové sloupoví přece máme,“ řekl. „Nechcete ho vidět?“ Vedl nás k zadnímu oknu. Smrákalo se, ale na Rhodu je vždycky krásně.

„Tak. Já a Jakub teď půjdeme na procházku,“ navrhla Jorika. „Doufám, že nám mezitím neutečeš zpátky do Evropy.“

„Ale kam chcete jít?“

Tak jsem se ptal z toho důvodu, že mě pohled oknem do nitra ostrova notně vyděsil.

„Kam asi?“ Bradou cílila tam, kde jsem tušil sloupoví ze sna. Ne, jí nikdy nikdo nedokázal v ničem zabránit. A tak se od snílka svorně odtrhli, jako by mířili do klína pekel. „Nechcete se přece vrátit?“ zavolal jsem. Už zmizeli.

Chvíli jsem čekal, ptal se sám sebe, co bude s Evropou a proč jsem nešel s nimi. Chtěl jsem se na to zeptat i Odyssea. A tu jsem si všiml, že nosí košili značky Swarovski a briliant místo knoflíku. Zdejší krize jako by se jej netýkala. Musel jsem ochromeně usednout.

Zabzučel mi mobil. Není to Václav Bělohradský?

Nebyl. „Lorenci, tady je to ale nové,“ říkala SMS.

I snědl jsem, co mi Odysseus předložil, a přišla zpráva druhá: „Lorenci, je to tu nádherné.“

I vypil jsem, co jsem si objednal, a četl zvěst třetí. „Prostě přijď.“ Tentokrát šlo o Jakubovu zprávu.

Vstal jsem.

Vítr foukal, nebe se zdálo nepřírozně rudé. Sloupoví mi připadalo jako Minotaurovo bludiště. Blížilo se. Nebo já. Už jsem rozeznávat korintské hlavice. Uprostřed léta, lesa a tisíc let rozvaleného chrámu stál oltář. Zrovna byl slunovrat. Nikde se nehnula větývka, ani jediná, a jen tu stále něco dýchalo. A hvízdalo. Sloupoví? Díval jsem se pojednou do zrcadla. Jsem to ještě já? Anebo mi visí ze spodního rtu klubko zmijí? Anebo mi už kouká z brady zelená mamba? Ó, ne. Ó, běda. Vždyť mě zde Jorika a Jakub očekávají v podobě Gorgon.

„Tak si tam jed'!“

Což mi sdělil přes výčep. Právě jsem se vytrhl z posledního ze seskládaných snů.

„Taky že pojedu.“

Někteří lidé jsou nevyléčitelní.

Předčítání dočasně nevidomé Jorice

Probudil jsem se o půlnoci a s pocitem, že mi cosi jako terapeutka hladí hřbet levé ruky.

Anebo to provozovaly nožky pavoučka?

Ne. Bezděky jsem se hladil sám? Vtom tou nocí zapípalo kuřátko. Ale kdepak, vlastně mobil.

Lorenci, jsi doma? čtu textovou zprávu. Tady u nás v Úlicích se nám přihodilo něco nepříjemného. Jorika dočasně oslepla. Rozumíš? Nevidí. Jen tápe. A je tedy jako květinářka z Chaplinova filmu. A ještě hůř. Dlouhodobě zůstává upoutána na lůžko. Tak tě prosím, neztratil-li's taky zrak, a pokud Joriku chceš vidět (i když ona sama tě neuvidí), navštiv Úlice.

Podpis? Kate. Ne ovšem žádná ta vévodkyně z Cambridge. Starší Joričina sestra.

Inu, co dělat? Sebral jsem se a jel. A sbalil předtím uzlík s pěti, šesti knížkami, než jsem zazvonil u domu povlečeného břechťanem i vinnou révou.

„Kate?“ oslovil jsem ve dveřích hnědookou dívku.

„Ahoj, Lorenci. Pojd' za mnou do ložnice.“

Právě tam spočívala Jorika. Pod pokrývkou. Hlavu měla podepřenou polštářem. Když jsem ji spatřil, vzpomněl jsem na Čapkovu princeznu Solimánskou; i jak ji krkolomně léčili. Jenže Jorika nebyla nemocná. Jorika neviděla.

Byla slepá, To může působit i sentimentálně, ale stává se to. Ji to potkalo a teď tu ležela, hořekovala a prý: „Nejsou tu pavouci? Chci víc vína. Já nic nevidím.“

„Ahoj!“ povídám.

„To jsi ty, Lorenci?“ poznala po hlase letitého ctitele, ne úplně nejhezčího. „No, tys tu scházel.“

„Určitě. Ale jsem tu služebně.“

„Jak to?“

„Pracuju jako předčitatelka.“

„Tak o tu nestojím.“

„Takže ty nechceš předčítat? Ale já přece vzal pár hloupostí. *Dělníky moře...*“

„Ti zrovna končí smutně. A naštěstí existuje fůra chytrých knížek načtených velmi dobrými herci,“ odsekla Jorika.

„Jo? Ale můžu ti předčítat o popravě mylady de Winter tam na odvráceném břehu řeky Lys. Anebo sekvenci *Světél velkoměsta*, když filmy nevidíš. A mám i poměrně neznámou detektivku se slepým Maxem Carradosem. A slavný román *Mrtvé oči Londýna*. A...“

„A co, ty trumbero?“

„*Jirku, postrach rodiny*.“

Chvilí mlčela. „Jirku? Tak jo.“

Asi jej vybrala namátkou? Aby měla pokoj? Nevím, ale roli předčítatele jsem bral vážně, odhodil ostatní braky co slámu a zvítězila brožura se žlutým přebalem ilustrovaná Jaroslavem Malákem. Ale než jsem začal předčítat, zeptal jsem se: „Propána, a co se ti vůbec stalo?“

„Skoro nic. A není to prý navždycky. Ale jsem slepá.“

„To´s byla i předtím!“ řekl mnou patos. „Když jsi nechtěla vidět, jak tě mám rád.“

Ovšemže to byla poněkud nepřístojná výčitka. Ne-li skandální.

„Pleteš se. Já viděla dobře. Ale záleží na tom?“

„No, určitě uznávám, že dost záleží na tom, jak je kdo starý a jak vypadá. Nebo ne?“

Mlčela. Řekla: „Chodívá to tak. Ale teď jsem slepá. Slepá jako patrona. Čti!“

„A Katka?“

„Co je se mnou?“ optala se starší sestra, která nás celou dobu upřeně pozorovala.

„To taky sestře předčítáš o *Chrámu Matky boží*, či tak?“ zeptal jsem se.

„Někdy. Ale nemám jen ji. Mám i jistého prince Williama, abych tak řekla, a dvě malé dcery. Takže čítám i jim. Nicméně předčítání není všechno.“

„A ty jsi udělal tu kardinální chybu, že jsi Katčino pozvání přijal,“ uslyšel jsem Joriku. „Ale co! Stalo se, už se nevykrucuj a koukej předčítat.“

Stál jsem u lůžka světice a bezděky si vybavil podivnou povídku *Muž, který měl rád Dickense* od Evelina Waugha. Dopadnu jako jeho hrdina? Bylo mi to fuk. Namátkou jsem otevřel žlutou knihu a začal, přičemž jsem text umně parafrázoval:

„Jedenáctiletý Jirka Brown, přestrojený za lupiče a vybavený sadou indiánských šípů, vstoupil o půlnoci do ložnice sousedky Montaguové s namířenou špuntovkou a přivodil anglické dáme srdeční zástavu. Tedy skoro. Lapala v křesle po dechu, zdvihla ruce a sténala:

Nestřílejte! Prosím, nechte mě dýchat. Jsem chudá, bezbranná žena!

A Jirka? Klidil se.

Ráno slečna incident vylicila, ale už na ni nemířil Jirka, nýbrž tři bandité ve škraboškách.

„A já prostě pravila: Palte, nechutní zbabělci!“

A když historku odvykládala znovu odpoledne v kávové společnosti u vikáře, stálo proti ní banditů šest. Nerozhodilo ji to a zaspívala *God Save the King*. - Skončil jsem s předčítáním.

Vzhlédl. Jorika spala.

„Tak to by pro dnes stačilo, sluho,“ vzala mě hezká Katka za ruku. „Propouštíme tě. Asi nejsi lepší než rozhlas, ale hodný jo. Fajn, že ses ukázal. Předčitatelka není nikdy na škodu,“ pustila mé prsty.

„A má Jorika kluka?“

„Momentálně ne. Máš štěstí.“ Ale pochmurně vrtěla hlavou. „Máš štěstí, že nikdo jiný ani nepředčítá tak poutavě, abych řekla pravda. A možná budeš umět i trefně vybírat náměty. Což?“

Zavřel jsem oči. „A mimochodem... Máš rád Dickense?“ slyšel jsem jako ve snách.

„Kdo by neměl?“

„A co *Příběh dvou měst*?“

„Už byl vícekrát zfilmován.“

Tu však naše oči znovu spočinuly na slepé a spící. Políbil jsem Kate (neuhnula) a zeptal se:

„Nejsme náhodou taky v romantickém příběhu?“

Vymanila se mi? Už nevím.

„Ani bych neřekla!“ zchladil nás každopádně Joričin hlas. „A vůbec, měl bys pokračovat. A rychle. Jsem jedno ucho.“

Otočili jsme se a viděl její doširoka rozevřená očiska. Ano. Jako by se dívala. „Proč vlastně nevidíš?“

„Kvůli stresu?“ Ptala se sama sebe a tupě jako nějaké zajaté zvíře. „Poslouchej, Lorenci, bylo to tak. O prázdninách já pracovala co barmanka v Údolí motýlů na řeckém ostrově Rhodos, kam jsme museli na praxi v rámci studia. A jak víš, nečekaně jsi tam dorazil trajektem.“

„Ale přece jsi mě tenkrát vzala na milost! Ne?“

„Omyl. Má psychika tě nepobrala. A právě od té chvíle nevidím.“

Tak proto slepota. Běda béd. Ne následkem nepřiměřeného pracovního zatížení za barem, ale... „Ale nutno dodat, že šlo o souběh více příčin,“ uvedla věc na pravou míru.

„A to?“

„Jak ses na Rhodu vyklubal, už jsi mě jen dorazil. Chápeš? A tak jsem slepá jako patrona, bezmocná jako letošní pohraničník a všem, všem jenom na obtíž. I když to nedávají najevo. A jsem odkázána zde na svou zdravou a hodnou sestru.“

„A co vlastně pořád děláš?“ zeptal jsem se nejapně a netaktně.

„Co? To, co dělává slepec. Ale rozhodně se zbytečně neučím žádné cizí jazyky. Tak teba poslouchám písničky. Hlavně *Píseň o Jorice*. Ale nezamlouvej čtení. Ó, na co čekáš, ty dřevo? Čti. Čti mi o Jirkovi.“

Tu se mi vybavilo, že byla tvůrkyně jedenáctiletého Jirky Richmal Cromptonová také nemocná. „A mám dojem, že ochrnutá,“ řekl jsem.

„Ochrnutá možná. Ale ne slepá. Copak byla slepá? Copak si nemohla číst třeba i *Příběh dvou měst?* Anebo *Bídničky?*“ rozvřískala se Jorika a s hrůzou si opět představila pľlnoční atak se špuntovkou a jen jsem zbraň třímal já.

Taká představa ovšem Jorice způsobila nový šok. A hle. Už nebyla patronou. A jak se mi doneslo, s někým teď dokonce chodí. Já to nejsem. Ale zase tak mi to nevadí. Vynechal jsem totiž detail. Povím vám, který.

Než jsme se s Jorikou dopracovali k Jirkovi a klíčové scéně šoku, přečetli jsme toho už moc. Navštěvoval jsem ji takřka každý večer po dobu sedmi let a skutečně mě to bavilo. A co bylo hlavní, opravdu jsem tu dívku z Úlic miloval.

I když předčítání ještě víc. A mohlo pokračovat.

Ale došlo na šok šoků, v Joričiných kukadlech svitla nová naděje a mně opět zůstala jen ta chaplinovská světla velkoměsta. Grr!

A au! Ou! A achich.

Ten proklatý, proklatý Jirka.

Jsi snad Egon Bondy, králíku?

Jsem dandy. A v pondělí jsem potkal v parku v Batávii

jednoho nudného deprivanta, dobráka k tomu, v jedné osobě

Edvarda Tragy v pravé podobě

A položil mi otázky. Tohoto znění. Ptal se: „Zkrušili mě? Zlomili? Zpopelnili mě?

Anebo mě zaživa pohřbili?“

Sám i odpovídal: „Zkrušili, to zkrušili. Klobouk dolů.“

Stál jsem v Batávii na refži s padesátou pátou cigaretou, i když nekuřák

a neberu tragiky Tragyho typu vážně

už od francouzské revoluce

jsem upír i dandy i Patrik Linhart i Velký šéf a

v Edvardově případě byla má ignorance i oprávněná. Vždyť

on hovořil akorát o Pavloviči Čechovovi a nějakých dvou sestřích. Navíc

Tragy v Batávii pošubával tělem, jako by existoval sex,

jak mi aspoň po anglicku připadalo v Malboro dýmu

a já toho zoufalce leda podezíral, že jej v neděli omylem

zaujaly obě dvě nohy nějaké běžné dívky. A kromě toho

ještě i neobyčejnost její mladší sestry, která je patrně onou legendární Jorikou,

Jorikou vymykající se hrazdě

Jorikou, která je kouskem svého nitra i kluk a dítě,

která přesto bydlí v centru palačinky jako ten nejhezčí záblesk všech vesmírů,

minimálně těch v Nerudově ulici. A co víc?

„Snad by ty dvě holky byly rády, kdybych zemřel!“ mýlil se pateticky Tragy.

„Anebo kdybych se aspoň vypařil. A není uvnitř horké slévárny vypaření se a úmrtí totéž?“

„Víš co?“ povídám. „Jdi pracovat, vydělej si v Berlíně peníze za špionáž

a uvědom si, na čem stojíš svět! Na stycích s Jorikou? Na stycích s Karlou? Na lopotě?

Ne i ano. Žádná žena tě neakceptuje bez cigarety a finanční nadhodnoty,
je-li psychicky zdráva

a nejde tedy o milionářovu dceru Honzu Krearovou.“

Jenomže Tragy mě neposlouchal. A vadilo mu, že někdo pracovat nemusí,
pokud se urodí

se zlatou lžičkou místo cigarety v puse. A já, bonviván a čestný příslušník nikoli gestapa, ale
zlaté mládeže (a možná i té z Moskvy, té z Karlových Varů)

jsem Tragymu odvětil jako docent:

„Jsi snad králík?

Jsi snad Egon Bondy?

Je snad revolta vždycky oprávněná? To hlásal Mao v nedaleké Číně. Kdo ví,

třeba by k tomu parafu připojil i Vladimír Putin, ty trpiteli. Za koho chceš bojovat? Za koho
na Ukrajině?“

Nicméně Tragy jest omezeným idiotem a nepřekračuje vlastní privátní stín,
i když se zná s Vladimírem Páralem,

takže mi okamžitě vysoce vojácky nahlásil: „Ale obě ty sestry se přece pletou!

Aspoň jeden prst mi podat mohly, ne?“ skuhral a dodal: „Vím. Kvůli tomu prstu bych toužil i
po celé ruce a ony to předpokládají, ale já bych se přece ovládl. Ne? Lorenci!

Přece nejsem žádný Chňapadlo!

Přece nejsem žádné Stínadlo.

Přece nejsem žádný letadlo! Až do nejkratší smrti bych se spokojil s tím prstem!“

To si namlouval. A je to podle mě důkaz,

nakolik překoná autosugesce i Jungovu gravitaci.

Nápojový lístek

„Pokud vás nikdo nenutí do sexu, je nejlepší žít ve třech.“

„?“

„Na všechno je svědek.“

„A Bůh?“

„Dívá se moc z dálky.“

„A dítě?“

„Ten třetí je vždycky dítě.“

Už jsem nebyl kluk. Už ty časy skončily. Už jsem je ztratil, ale uslyšel klakson jako z dětství. ohlédl se a zabrzdila za mnou zelená audina. Čekal jsem, až ti dva vylezou, a tohle budou šachy. První vystoupila dáma. „Ale je sobota,“ povídám.

„A co?“

„Nic, Joriko. Ale víš, že v sobotu necháváte kavárnu zavřenou.“

Stáli jsme v chladu před muzeem. Kavárnu v přízemí si vlastně pronajal Jakubův táta, v konečném důsledku ale byla Joričina.

„To se pleteš, Lorenci,“ přibouchl Kuba ležérně. „Od deseti do dvou fungujem.“ Došel za auto, otevřel kufr, automaticky mi podal přepravku. „Ani ty soboty se ale poslední dobou nerentují, to máš pravdu.“ S Jorikou si přede mnou jaksi mimochodem vyměnili jeden rentabilní polibek.

„Nerentují? Nesmysl. Vždycky aspoň někdo přijde.“

Jorika obrátila oči v sloup.

„A ťukají, když tu nejste,“ pokračoval jsem. „Musím to přece vědět. Často se staví nějaký pár.“

„Ale pár, to je málo,“ potřásla Jorika hlavou s dlouhými vlasy. Půvabně svésila koutek.

*

Jakmile jsme pronikli vyřezávanými dveřmi dovnitř do muzea, odbočili jsme doleva. Stačilo osm kroků chladnou dvoranou a zastavily vás další dveře. Ty už náležely kavárně. Ohlédl

jsem se. Můj kolega svačil za kasou, ale vyskočil jako čamrda, mířil k nám, cestou stiskl vypínač a rozšelestil jím stoletou Křížíkovu obloukovku.

„Hej, počkej, Lorenci, ty to pustíš!“ uslyšel jsem Joriku. „Opatrně.“

„Žádné strachy.“ Když Jakub odemkl, kolega Maršak nám pomohl přenést z vozu zbylé přepravky. Bylo deset a v muzeu byste slyšeli upadnout špendlík. V kavárně prozatím jakbysmet. Ani vzdáleně nebyla rentabilní, ale Kuba s Jorikou ji drželi. Mohli ji držet díky tomu, že pracoval jako barman i jinde, ba provozoval s tátou hned několik podniků. To ano, ale ze všech sličných servírek, které on a táta kdy najali, zůstávala nejdůležitější Jorika. Ona a Kuba se totiž našli, on se do ní zamiloval, ona do něj, a sice ještě studovala hotelovou školu v Plzni na Borech, ale musela na praxi, tak využila kavárnu svého kluka a páteční odpoledne i sobotní dopoledne se stala jejími dny, zatímco Jakub se klidil. „A to ji tu se mnou necháš?“ pronesl jsem s matnou ironií. Zkoumavě se mi zadíval do očí.

Ne vždy šlo poznat, jestli žertují. „A proč ne?“ optal se bezstarostně.

„To já nevím.“

Jorika se zasmála. Tenkrát ještě věřila, že s Jakubem zůstane navždycky, a znala i jeho nejtajnější plány. Byli jedna ruka. Mně se to líbilo. Imponovali mi. A ještě se nevzali, ale *brali se* navzájem skutečně jako manželé. Já byl svobodný, ale u nich to vypadalo, že jim to vydrží do smrti. Ani trochu jsem nebyl proti. Dokonce mi bylo i známo, že by ráda dvě děti. Jedním jsem klidně mohl být já. Jak se to vezme... Ale byl by luxus sloužit v málo navštěvované kavárně ve dvou, takže tam Kuba nechával Joriku samotnou a já za ní mohl pálit. Nebo dovnitř semo tamo zajít, chci říct. Trávila čas jako osamělá chudobka. Ale úplně osamělá naštěstí ne. Do kavárny za ní chodily její spolužačky i starší sestra Katka s dcerkou i zaměstnanci muzea. Zato lidé, kteří si přišli prohlédnout expozice, se zastavovali méně. Skutečně se stávalo, že tu Jorika zůstávala hodiny sama se strašidelnými obrazy horských štítů pokrytých ledem a utápějících se v mlhách. Její kavárna se jmenovala Šangri-La, což je klášter z románu Jamese Hiltona. Už ho zase brzy zfilmují.

Když byli v Šangri-La oba, nacházel jsem zvláštní těžké, do kterého jsem se vůči nim pokud jen možno instaloval, a pokaždé, když se hnuli, i těžké se posunulo. Že by to souviselo s nějakým živočišným magnetismem? Tak či tak disponovali naznačenou mocí a nyní spolu usedli na dvě barové stoličky, Jorika hladila předoucí kotě jménem Sommelier a Kuba si zapaloval malborku.

Postavil jsem se do inkriminovaného těžkého: „Přišla už Romana?“

Z nějakého důvodu jsem předstíral, že tu neotálím kvůli nim, ale že pátrám uvnitř kavárny po vedoucí propagačního oddělení. Koneckonců to možné bylo, jelikož Romana už se před chvílí taky mohla protáhnout dovnitř a vždy ráda zašla na kafe. Jakuba i Joriku měla v oblibě. I když asi ne tolik, aby se jako já toužívala vtělit do Joričina kotěte.

„Romana teprv přijde,“ pípala sličná barmanka. Takže jsem se obrátil na obrtlíku a šel.

„Počkej, Lorenci. Kam letíš?“ řekl Kuba.

Zastavil jsem se na prvním z dvou bukových schodů, oddělujících vnitřní část kavárny od té vstupní, nekuřácké, kde stál i mrazák, a vrátil jsem se instinktivně do ideálního bodu, který jsem chápal jako těžiště. Za oknem se zatmělo. „Ještě máte něco v autě?“

Jakub potřásl hlavou. „Nic. Nic si nedáš?“

„Prosím tě. Ve službě?“

„Copak si u Joriky vždycky nekupuješ kolu? Vim o tom. Ty ji obluzuješ.“

„Pokud si vzpomínám, kolu si občas dává,“ hlesla Jorika a zadumaně mě pozorovala, což bylo jako se topit.

„Pepsi!“ vystřelilo ze mě, i když jsem věděl, že mají jen tu druhou z kol, a Jorika se usmála, rozvázně obešla pult jako nějaká už starší, ale krásná dáma (bylo jí teprve dvacet), a mně se ten pult i ve střízlivém stavu zdál obdobně zakřivený jako ona sama. Byla ještě dítě, ale i ženou. Pokud popocházela po kavárně, stávala se i vánkem nad Himálají. V roli horolezkyne rozhodně vystupovala proti všednosti. Už před nějakou dobou mě uhranula, ale byl jsem bohužel o dost starší. Staří jsme, jak se cítíme, ale neplatí to úplně. Pozoroval jsem ji; vlasy měla romanticky rozpuštěné. Zářily. Jižní louka na úbočí velehor! I když mi podala skleničku, pil jsem kolu jak barbar z láhve.

„Nepospíchej,“ řekla a pro mě to vše bylo novum, vždyť během posledních týdnů mě vyhazovala. I proto jsem začal s návštěvami v Šangri-La šetřit.

„Mluvíme spolu?“ přeptal jsem se dokonce tehdy Joriky.

„Ne!“ A rozpustila mě jak cukr na lžici. Ještě pořád jsem si vybavoval tu hrůzu. Stranil jsem se po tom slůvku kavárny jako čert kříže čtrnáct dní. Teprve pak jsem sebral odvalu, i když ne dost fantazie. „Kolu,“ povídám banálně.

„Doufám s sebou.“

„Tady bych se, před tak hezkou dívkou, stejně na pití nesoustředil.“ A vypadl jsem na další týden. Ta chvíle s větou „doufám s sebou“ zůstala i nejhezčí chvílí za oněch sedm dní a stále jsem Joriku v duchu viděl, jak sedí v koutku Šangri-La.

Anebo stála, cosi myla. Anebo něco připravovala se skloněnou tváří, snad jed pro mě. Štrůdl totiž sotva, nepouštěli se tu do vaření, ani do žádných podobných akcí. Kráčelo čistě o pijáckou kavárnu. Vytrhl jsem se ze vzpomínek. Vzhlédl.

Jakub mě sledoval zpod přivřených víček a Jorika opravdu něco čistila. Existoval jsem v těžišti, aniž by se vykytovalo blíž jednomu či druhému z milenců, a přece nešlo o stejné vzdálenosti. O vyváženost ale šlo. O stejný počet mincí v obou kapsách, jak jednou řekl doktoru Watsonovi sám Sherlock. Připomínalo mi to i šťastné dětství s rodiči. Ale potom jsem se probral jako z hlubokého spánku, řekl by Marlowe.

„Ty tu dnes zůstaneš?“ přeptal jsem se Jakuba. Na to neřekl ani brilliant a vyšel na chodbu. Osaměl jsem s krajně nebezpečnou servírkou.

Je nebezpečná, i když to není krajta z Malého prince, věděl jsem. Ne, Jorindo, ty nejseš tygrovitá! Ale srdce mi bušilo. Srdce mi vyletělo krkem z pusy a rozléhalo se kosmem jako vábnička nad velehorami, které vůkol vyčnívaly z mnoha pláten toho zapomenutého malíře mrazu, který kdysi inspiroval Lovecrafta.

Buch! Stejně asi srdce tlučou všem Joričiným obdivovatelům, ne? Podobně jim ta srdce asi i poletují. A zdravý rozum?

Sbírka předsudků získaných v osmnácti. Zdá se však, že dnes má femme fatale mého života dobrou náladu. Zeptal jsem se: „Nebyly minulý týden náhodou prázdniny?“

Přikývla. Osaměle domyla skleničku, jako by čistila naše vztahy, ale mlčela.

„A nebyli jste o prázdninách někde s Jakubem?“

„Po tom ti nic není,“ pohrávala si se mnou jako s myškou, ale ještě mě neusmrtila. Kotě prozatím spalo.

„Kam šel?“ zeptal jsem se.

„Přijde... Neměj strach.“ Její tvář se vyznačovala roztomilými dolíčky. Sice mi od jisté doby tykala, ale nic to neznamenal; bylo to mechanické a nekoukal z toho pomeranč.

Zamyslel jsem se: „Nebyly nakonec ty prázdniny pro vás dva až moc dlouhé?“

To bylo nezaplně. Ale mě nenapadlo, že třeba trávili dovolenou až na Rhodu, a dodal jsem: „Vsadím křečka, že se vám zastesklo po kavárně.“

Skutečně jsem si to naivně maloval. Starosti s kavárnami mě totiž nepálily. Něco jsem o těch strastech přesto věděl. Úřady často podnikání nepřejí a jen barevný slunečník pod oknem před historickou budovou stojí majitele kavárny i čtvrt roku běhání. Pro mě bylo ovšem Šangri-La ponejvíc úžlabinou vhodnou pro rande. Generátorem něhy. Azylem. I já sám se toužil stát kavárnou a tou jejich nejradši. I domkem pro ně.

Proč asi dneska přijeli s takovými zásobami? Aha, vzpomněl jsem. Bude přece vernisáž. „Ono to tu vlastně není zase tak osamělé, Joriko, co? Má-li člověk laptop...“

Minula mě cestou k oknu, shrnula vlasy z hladkého čela, ostražitě si mě přes rameno přeměřila. Kuba přijde! slyšel jsem stále její varování, ale vyslovila je velmi dětsky. Až komicky dětsky, a když se Kuba po chvíli skutečně vrátil, moc jsem se nepolekal. Ostatně krácel rovnou k ledniče. „Tys tu ještě?“ ohlédl se po mně ledabyle. Ani nevím proč, ale skoro jsem rozmáčkkl skleničku. Přece jen mám bobky? Ani tu sebemenší nitku odpovědi jsem ze sebe nevysoukal, zato rozvlněnou Joriku jsem si bezděky představil bez nitek. Jakýchkoli. Zavřel jsem oči. Spolkl jsem poslední bublinky. Zakuckal se. „Ještě jednu?“ povídám.

„Tam byl otazník?“ opáčila Jorika. Ani páru neměla o tom, že ve snách usrkávám ne tady, ale až někde na Divokém západě, a ne kolu, ale whisky. Se sodou. Byl jsem tak trochu Walter Mitty a Jorika otevírala další kolu. Ale ne! Pemberton, stálo tam. Jinak brilantní barmanka se přede mnou neomaleně drbala otvírákem pod bradou. Jakub usedl k baru. Začali se o něčem dohadovat, ale neumím o tom referovat. Z nějakého důvodu v tu chvíli má zvědavost opadla. Zvědavost množná úplně ne, ale indiskrétnost; a ty dva jsem pouze pozoroval, a to ještě jen periferně. A ohluchl jsem.

Jakub uchopil kotě, začal ho hladit, jenže ono uteklo právě ke mně a já ho popadl a snil, že provozuji Šangri-La sám a podobně jako Harry Houdini či David Copperfield tady vevnitř občas uspořádám cirkusové představení, přičemž týden předtím vylepuji po muzeu plakáty. Právě podobné kejkle cíleně zvýší návštěvnost a hosti budou chodit na kafe, snil jsem. Později i bez kejklů. A vzhůru k nebi, výš a výš k prosperitě. A v tom snu jsem nefungoval sám, ale právě s Jorikou, a na chvíli se stal Jakubem a tedy i rybou ve vodě. Hbitou. Ne, žádný v branži se mi nevyrovnal; leda Jorika. A ta mi radí. A ta mi radí, snil jsem. Už nejsem sám.

Obdobně to prý měli rozdělené Jakubovi rodiče. V těchto svých představách jsem hrdinnou práci kavárníků chápal a měl dokonce vychozenou hotelovou školu první kategorie, tu v

Mariánských Lázních, kde taky bydlí Páral. K ní jsem přidal vysokou školu cestovního ruchu v Táboře. „No, nejsme šipky?“ ptávala se mě v onom světě Jorika. „Lorenci, já tě mi-lu-ju! Nezačneš?“ A vážila si mě i jako experta na limonády, míchání nápojů a všestrannou reklamu. Experta na fantazii. A není snad obrazotvornost naším posledním útočištěm? I tak jsem snil, zatímco jsem pil, a motaly se mi před očima barevné fotografie, na kterých se těsně před otevřením kavárny líbala Jorika s Kubou. Seděla na vysoké stoličce, Jakub stál před ní a byli zachyceni půl vteřiny před polibkem.

„Tak vypadneš?“ vytrhl mě z bublinkových světů.

„Ale jo,“ hotovil jsem se zmizet z děje jako dým, i když mě poněkud zarazilo, jak vyjel. Obyčejně se choval značně korektně. Snad i tomu jej v těch lázních vyučili a stejný byl jeho táta.

„Počkej, zrovna jsem na chodbě potkal Maršaka,“ řekl. „Možná se ti to všechno jenom zdá, ale smíš nám prý chvíli pomáhat tady s kavárnou, tedy jestli chceš. Co říkáš, bavilo by tě to?“

„Aby ne. Jenže o tomhle nemá Maršak co rozhodovat.“

„A kdo má? Abraham Lincoln? Jo, aha, ty by ses tu nudil.“

„Ale ne. Jen jsem vážně čekal, ty frajere, že tu Joriku necháš samotnou.“

„Samotnou s tebou?“ Potřásl hlavou.

„A na co budem tři?“

„No, můžeš se s náma třeba i jednou mimořádně napít. Ne?“

„To jako koly?“

„To jako koly. Ale vážně, srabe, dej si něco! Připadáš mi stále napůl v pánu. Že jsi chodící mrtvola? Žiješ ve snu? Přebýváš v iluzích? Proč se nesebereš? Najdi si nějakou holku.“

„Musím hlídat.“

„Vážně? Ale odstartovaly volby. Lidi dnes nebudou do muzeí moc chodit. Půjdou volit. A vůbec, kvůli lidem tu nejsme,“ připojil anarchisticky. „A nemáš náhodou dneska narozeniny?“ optala se navíc Jorika. „A co Zeťová?“

„Včera jsme se zrovna sešli,“ začal jsem jako na její pokyn střeleně pábit a bylo mi to terapií.

„Včera totiž točila nový díl Česko hledá superstar.“

„A bodovals?“

„Aby ne. I bez protekce. Postoupil jsem do semifinále.“

„Ó. A co jsi zpíval?“ zeptala se.

„*Píseň pro Joriku*. Tu od Neckáře.“

„Líp než on, ne?“ zahučel Kuba. „Vítězství tě ale, koukám, nechává chladným.“

„To víte; prvořadě jsem, když bylo po všem, číhal tam za studiem u schodů na Helenu, až si to pohasí domů. Haberu, ten byl taky v porotě, jsem kvůli ní dokonce musel srovnat do lajny.“

„Žárlil?“

„Jo, ale měl smůlu. To já pozval Zet'ovku do kina na film *Opravdická kuráž*.“

„A šla?“

„Vy ale máte kuráž, řekla. Povídám: Mně můžeš tykat. Zeptala se: Nejel bys do Řecku? Povídám: To bych jel, ale přece máš v Řecku chlapa. Ne? Slyšel jsem o tom. Chlapa na Rhodu. Kolose. Ty jsi na to už zapomněla?

Byla do mě rozmarně zavěšená, procházeli jsme se parkem a ona po chvíli pípla: Víš, Lorenci, měla jsem skutečně v té zemi přítele, ale my se rozešli.

Vážně, kotě? Nezdálo se mi to nějak. Povídám: OK, jenže já radši chodím tady v Česku do kina. Ono je to takové rychlejší. Řekla: A pozveš mě předtím aspoň na zmrzlinu? A já řekl: I potom. No, a fakticky spolu chodíme. Ani Helena Trojská neměla větší kouzlo.“

„Ale máš Hely doopravdy rád?“ zeptala se Jorika, která možná instinktivně tušila, že miluji jenom ji.

„Nemám. Je to sex.“

„A to nestačí?“

Zavrtěl jsem hlavou. „Ale tuhle jsem kvůli Hely dokonce složil i Sagvana. Na zem. Tedy jako Tofiho. Neřád jeden, opruzoval. Vůbec netuším, jestli to má zrovna on zapotřebí, ale vím, že jakmile se mnou a Hely chce ještě někdo třetí na kriket, pokaždé se šíleně vytočím. A pokud by mě nedržela na řetízku jako Krakena, snad jsem toho Sagiho ručně zazdil do Klementina.“

„Ale tys ho ušetřil, vid'!“

„Jistěže. Putoval do Vltavy. Koupe se ve studené vodě rád.“

„A ty to tedy s Hely táhneš dál?“

„Už je to tak,“ přitakal jsem poněkud zkroušeně. „A pokud, Joriko, s Jakubem okamžitě něco neuděláte, nejspíš si mě i vezme.“

„A dáš si pivo?“ broukla hezká barmanka a najednou jsme skutečně popíjeli dvanáctku. Sice mě možná i napadlo, zda s nimi neztrácím kapku čas, ale ve skutečnosti i něco jináčího. Zda ho se mnou neztrácejí oni. Kdy vlastně ztrácíme čas? Vždycky, když nevyděláváme? A pokud jsem čas utrácel s Jorikou a s Jakubem, co jsem utrácel všude jinde? Co jsem utrácel, když jsem doma osaměle snil? „Dneska jste nějací hodní,“ podivil jsem se.

„Ale to snad vždycky, ne, Lorenci?“ pousmála se dokonale Nevyzpytatelná.

„Kdepak. Pokaždé ne.“

„Ale jsme. Jen jsi doteď nedával pozor a soustředil se přesmoc sám na sebe,“ usedla proti mně, až jsem se zachvěl jako struna. Zase se zvedla. Znovu jsem se radši napil. Připadala mi jednak útlá, jednak jako rostlina. Měla něco v očích a prach to zaručeně nebyl. Jaksi cudně se chvílemi ukrývala za oblý pult, sama podobně oblá. A vysoká. Vlasy jí padaly přes oko. Ano, jako modelce. „Ještě?“

Kuba přikývl. „Nalij. Nikdo cizí sem stejně nepřijde.“ Ale já namítl: „Podle předpisu...“

Nedořekl jsem, Jorika hmátla pod pult pro pár láhví. „A co whisky?“

„Kterou značku?“

„A co oblíbenou značku rum?“ vystřelila skoro dětsky.

„Nebo fernet?“ hlesl Kuba. Tak či tak jsme vyzunkli po sklínce, což se kupodivu opravdu stalo, a já povídám: „Počkat! Nebude některý z vás takhle náhodou řídit?“

„Bude. Ale až ve dvě, Lorenci. Času habaděj.“ A kdosi navrhl, že upijeme i ze zásob becherovky; kdopak ví, snad pro to existoval i logický důvod.

„Alkohol se ovšem nemá míchat,“ povídám školometky. „Míchání je proti všem zásadám.“ Ale Jorika jen vyvalila oči. Kuba je naopak zamhouřil jako Marlowe. Zapálil si novou cigaretu. „A proti dobrým mravům. Ne?“ A já na to: „Taky to říkám.“ Ale Jorika mě vybidla: „Napij se ještě.“

Potom začala s Jakubem rokovat o něčem podstatnějším a já zas na chvíli ohluchl, takže nevím, co řešili. Byl koneckonců čas odejít, ale hovořili chvílemi i se mnou a mockrát jsem to předtím nezažil. Vlastně nikdy. Nikdy. A ve skutečnosti se mi možná i tohle jenom zdá! Ale

třeba ne. Třeba ne. A pokud odsud včas nevypadnu a nezmizím, třeba ještě všecko pokazím, leda by... Leda by zásadovost vážně byla posledním útočistěm lidí bez představivosti.

„A co vodka?“ přisadil si někdo.

„Jo-o! Dáme!“ slyšeli jsme slovo boží, a sice jsem vstal, ale jen abych zkontroloval stěny s náhle nedostatečně vertikálními obrazy hor. Šangri-La se naklánělo a okna ještě víc. Zda je Jorika včera dobře umyla? Že je občas mýt musí, jsem si pamatoval, a ona právě nevědomky omývala i mou duši. Ale místo hadru svírala v prstech sklínku a slušelo jim to, hotové sousoší. Celý můj dosavadní život se vyjevil jako čekání v té vteřině. Ale na druhé straně jsem vzpomněl, co napsal Robert Louis Stevenson. Je lepší putovat s nadějí, než dorazit k cíli.

„Hele, vy dva, a neříkal jsem vám to už před rokem, že se k sobě hodíte a nikdy se nezradíte?“

„Říkal,“ zasmál se Kuba. „A pověz, co by se stalo, kdybychom se zradili? To by mě vážně zajímalo, co bys dělal? Hele, Joriko, on to neví.“

„Už se to přece jednou stalo, ne?“ vybavilo se mi stísněně. „Už jste se přece jedenkrát rozešli.“ Podle mě zbrkle.

„A zase jsme se scukli,“ pousmál se Jakub Pašek. „Hej, a to by mě vážně zajímalo, jestli bys kamarádil spíš se mnou a mou novou holkou, dejme tomu s nějakou Monikou, anebo zda bys radši někde popíjel s Jorikou a s jejím novým klukem, řekněme.“

„A ty skutečně s nikým nechodíš?“ zeptala se mě. Zavrtěl jsem podle pravdy hlavou.

„Víš, my ti to moc nevěříme.“

„Vy?“

„No, já a Kuba.“

„Helenu ze Rhodu asi nesmím počítat, co?“

„Ne, to je zpěvačka, ta je celebritou. Stojí mimo. Jo, a Lucku Vondráčků taky vynech, prosím. I Daru.“ Pila zhluboka. „Natož pak Lenny. A nekoukej ani po mé sestře.“

„Po Katce?“ V tom se nemýlila. Skutečně mi kdo ví proč připadalo, že má Kate hezčí nohy.

„Já po ní přece nekoukám.“ lhal jsem, jako když tiskne. „Ostatně je zadaná.“

„A já snad ne?“ vyhrkla Jorika.

Chtěl jsem radši jít. Konečně.

„Kampak?“ vyhrkl Kuba. „Neutíkej. Kdo myslíš, že to zatáhne?“

„Ty?“

„Nechod' ještě. Dáme posledního bechera. Nebo to pletu? Nebo, Joriko, chlastáme od rána čistou vodku?“

„Tuzemák,“ usadila ho, sama stále podivuhodně střízlivá. Tu vstoupil mladý pár. Jorika vstala. Skoro automaticky je oslovila, sotva našli stůl, a Ital byl zaskočen jejím šarmem. Až tak zaskočen, že nepostřehl, nakolik se v kavárně konzumuje.

„Vy to zde vedete?“ ptal se Joriky. „Obdivuhodné. Nikdy bych si nepomyslel, že najdu muzeum a uvnitř takovouhle krásnou kavárnici. Slunce, nezapadnete?“

Zavrtěla hlavou. Shrnula si vlasy. Řekla: „Kotvíme tu roky... Nebo tedy rok. Předtím to vedli Jakobovi známí. Ale lidi nechodí. Co si dáte?“

Franko a Ornella si objednali dvě pressa. Za tichého hovoru okukovaly štíty Nepálu, zatímco já zdůrazňoval, že na Kubu naprosto nežárlím a nikdy bych Joriku nesváděl. Leda v Benátkách. „Nad Ploučnicí.“ Ale tady? „Copak si nepamatujete, že jsem to nezkusil, ani když jste se tenkrát rozhádali?“

„Hm, jenže my se, Lorenci, rozhádali akorát na oko a kvůli tobě,“ ujistil mě Kuba. „Copak jsi to ještě doted' nepochopil?“

„Ne. Proč byste to dělali?“

„Protože jsme tě možná chtěli pozorovat jako brouka. Abychom viděli, co uděláš.“

„Protože, Lorenci, ty nechápeš vesmír,“ dodala Jorika, „a možná jsem skutečně chtěla prozkoumat, co všechno v takovém případě podnikneš.“

„Směřem k tobě?“

„Směřem ke mně.“

„Takže jsem zklamal?“

„Jak se patří!“ přikývla.

„Na celý čáře,“ dodal Kuba. Ještě se napil. Napodobil jsem ho a řekl: „Jenže já tě, Joriko, nesváděl proto, že by to bylo legrační.“

„Neplácej. Nebo tě vážně praštím! A vůbec, tys mě sváděl. Jo. On mě sváděl, Kubo, a drze předstírá, že si to nepamatuje,“ rozhlížela se po pistoli i po Jakobovi, který se opět vypařil, a

když jsem shlédl pod naše podrážky, tak tam taky neležel. „A jo, támhle,“ zbystřil jsem ho u stolu Italů.

„Co si dáte dál?“ ptal se jich. I že prý by popili Kapitána Morgana; to nás málem položilo. Ornella se smála.

„Joriko, naliješ jim?“ obrátil se ke své holce Jakub, ale já seskočil, oběhl pult jako vítr, stal se aspoň na pár vteřin barmanem, a než se vzpamatovali, našel jsem správnou láhev, začal nalívat a nevybryndal ni kapku (a ještě stačil neviditelně upít).

„Dej – to – sem,“ slyšel jsem však Jakuba. Už plnil další tři skleničky. „Hej, proč to zunkáš z flašky, čuně? Jsi hluchej? Sedni!“

Já, on i Jorika jsme náhle drželi po sklínce. Ve vši slušnosti jsem se obrátil k italskému páru tam pod Everestem a optal se: „Napijem se všichni?“ Ale Ornella a Franko Nero už byli pryč. A nejvíc to zmizení milenců zaskočilo Jakuba. „Zaplatili?“

„Předem,“ ubezpečila ho Jorika. „Chlapi, copak si to nepamatujete?“

Jako mlhou jsem sledoval, že někdo jako Kuba pochoduje k východu a podobně jako myška se protahuje čímsi vedle mrazáku ven do haly. Předtím přeškobrtal pár schodů v místech, kde je kavárna navždy zúžena jak přesýpací hodiny, a najednou se vracel s náručí kornet. „To jsem, lidi, blázen, ti Italové jsou vážně fuč. Ej, gazdina, což se propadli?“

„Možná do Říma,“ pravila Jorika. „Ústí tam prý všechny cesty. Velmi tě prosím, Kubo, vrať ty zmrzliny.“

„Proč?“

„Protože si je necháme na léto. Vid', Lorenci? Vid', že si to necháme na léto? Lorenci?“

„Ano, Joriko?“

„Dáš si s námi v létě korneto?“

„U vody?“

„Proč u vody, prosím tě? Tady!“

„Pokud nebudeme sami,“ mumlal jsem nejistě.

„A ty se s námi o samotě bojíš, padavko?“

„Nebojím. Proč bych se bál?“

„To já nevím. Ale nejsme upíři.“

„Nejspíš ne. Já bych zato mohl být kapitán Sparrow. Z těch filmů. Ale musím si dát bacha, vlastně znám i jiné filmy. I Hitchcockovo Psycho.“

Jorika mě ovšem ujistila, že by Anthony Perkinse (čili toho herce z Psychy) bez problémů vycpala jako drozda. Ale mne prý prozatím ne, já se ještě nemusím bát.

„Tak to mi spadl kámen. A jak to, že bys mě nevycpala?“

„Protože bys za vycpání nestál,“ políbila si ladně konečky prstů. „Ale možná žertuju.“

„Jo? A nejsou žerty všude v Orientě a pod Pamírem vyhrazeny mužům?“ A zničehonic jsem před vnitřním zrakem spatřil imaginární léto, které už možná nikdy nepřijde, a Joriku uprostřed. Joriku, ještě krásnější než dnes. A Kafka říkal, že potřebujeme tři těžiště. Tři, abychom se udrželi na nohou a žili. Krásu... A ty zbývající dva body stability už jsem zapomněl. „Dáme i peppermint?“

Vypadl jsem z role kapitána Sparrowa, jak jsem do sebe vše obracel. Proč vlastně střídáme nápoje? Anebo snad nestřídáme nic a od rána nasávám jen Kapitána Morgana? Copak to nevím? Copak sním? nesl jsem ke rtům sklínku a k uchu mobil vyrobený z židle: „Depp? Proč mi voláš? Ne, tvou ženu jsem neviděl, i když tady dole se něco lepí. Hollywood? Že dnes nepřijedeš? Ne, nic nehoří, ani svět. Ale jo, proč ne? Toč si, jen toč. Ale ne pivo,“ zamykal jsem v představách mobil na čtrnáct západů a na vysvětlenou dodal: „Toho si nevěšmejte, to je jako s Tofim. A copak tebe, Joriko, na hotelovce na Borech neučí, že se alkohol nemíchá, nebo leda na zámořských lodích? A co to říkal Ilja Racek ve *Vrchní, prchni*?“

„Obsluhoval anglického krále? Co je s tebou, Lorenci?“ řekl Jakub.

Obrátil jsem do sebe opět něco pikantního i za něj a on si nalíval z láhve s nápisem Beefeater. A Jorika? Stále ještě jsem si ji nechtěl brát, jak jsem Jakuba horlivě uklidňoval.

„Fajn, tak já ti věřím, Lorenci, ale posunul by ses?“ požádal mě s prsty na mé paži. „Ano, posunul by ses?“ poprosila mě s prsty na mé paži Jorika. „Protože tady pán si chce přisednout, pokud ho teda nevidíš! Hej, vnímej, už jsi tady zbytečněj!“

Brilantně jsem seskočil ze stoličky a strategicky ustupoval jejich kavárnou mezi veškerými ideálními těžišti, která se mezitím poněkud rozmnožila, až jsem ustrnul. Ale zas popošel. „Jo. Tady!“ civěl jsem upřeně na špičky svých bot. „Pól je dobyt. Ne. Tady. Dobyt. A jsem perfektně prostorově vyvážen, milý Watsone. A pak povídám prezidentovi...“ žvanil jsem a žvanil, ale dodnes pamatuji měkké nože jejich očí, když se mě dotýkaly, zatímco vysoký

cizinec s culíkem se k nám pobaveně potočil od baru, jako by to všechno dávno znal i předvídal a stokrát zažil. A prý: „Á, pan Lorenc.“

Byl to Páral.

Okolo muzea táhla mračna a uvnitř pokračovala ta sobota bez hostů. Šli snad vážně volit? Asi. Ale Páral přijel z Mariánských Lázní, neignoroval Šangri-La a čmáral na nápojový lístek, než ho blahosklonně podal Jorice: „Madam, asi nebudu v podezření, že bych nepreferoval hezkou ženu. A to ani nemusí být úplně zralá,“ sledoval nevinně její prsa, až si na ně radši přitiskla kocourka. Pousmál se, vlepil jí letmý polibek na tvář a mezitím už na inženýra milostné chemie mávala ode dveří jiná dáma. Odspěchal. Zase jsme osaměli, i když ne úplně. Třeba Johnnie Walker zůstal a ti dva ho dokonce horlivě otvírali.

„Vy jste se zbláznili!“

„Možná. Ale my tě stejně nenecháme odejít,“ řekl Jakub zasmušile.

„Vy?“

„Smith, Wesson, já, Jorika a Johnnie Walker, Lorenci.“

„A kavárna? Tu necháte padnout? Pude do věčných lovišť!“

„Ne-pros-pe-ru-je. I proto piju!“ zabroukal Jakub melodii z *Kmotra* a svébytně ji ukončil slovy: „Na-pos-led... I proto jsme do toho s Jorikou praštili. I proto jsme tě dnes přizvali.“

„Ale navždycky bys to tu přece nezavřel. Co?“

„Ale jo. Zavřel. A tebe taky zavřou. Pokud nedáš Jorice pokoj.“

„A když oživím tyhle prostory vystoupením pro hosty? Co třeba má imitace Felixe Holzmann? Tady leží rodina Knapova! A znal jste Joudu?“

„Podívej, Lorenci, o komiku se pokoušet nemusíš,“ uklidňovala mě Jorika. „Bylo by to zbytečné.“ Odmlčela se. „Dokonce i já znám pětatřicet lepších způsobů, jak skotačit, a čtyřicet pět daleko legračnějších kluků.“

„Fakt?“

„O tom tě, kapitáne, ujist'uji,“ stála před námi a na tácu vybalancovala další tři skleničky. „Za vlast!“ „Do každý nohy!“ „Dneska první pití, pánové,“ volala. „Teprve začínáme! Víte vy vůbec, že s nikým, koho nemiluju, zásadně nepiju?“ zdvihla nejhezčí ze sklínek vysoko nad hlavu, otáčela jí v útlých prstech jako šroubkem v matičce a cinkla si s Jakubem. Hned, jak se rozpomněli, cinkli si taky se mnou. „Jako Marion!“ hodila dobrůtku do krku. „Mňam! Hej, a

tady **Sommelier je gastronomický odborník a specialista na víno a nápoje i jejich kombinace s pokrmy! No, prostě celá já!**“ zářila. Znovu rozlívala: „Oh, Johnnie, Johnnie, jen do toho! Oh, teprve on mi sedí a u toho, kluci, zůstaneme. A jako Marion!“ hodila do sebe další sklínku. Ne, naprosto nic to s ní nedělalo. Vážně hotová Marion z Indiana Jonese. Ne, pravou ženskou nerozbrečíte. A Sommelier? Celá ona. A Jakub radši zase šel, a než se vrátil, místo něj si Jorika tiskla k obličejí němou tvář, nos vklínila hluboko do hebké srsti, potácela se jako námořník a Kuba se tentokrát vynořil, jak mi připadalo, strašně brzy.

Ale to jsem se mýlil. Uplynuly bez něj snad celé světelné roky. Avšak stál opět mezi námi a zdůraznil, že jsou pár, a zdůraznil i to, že „vlastně“ máme otevřeno a ničím nebojkotujeme slušné, potenciální hosty. A nikoli, nejsme hejsci uzavření jen do sebe.

„Přesto nikdo nechodí.“ konstatoval jsem.

„Lorenci, ale vyndal jsi ráno ceduli?“ vyhrkla zničehonic Jorika.

„Bože! To je fakt!“ zmizel jsem a vrátil se s plechovým poutačem.

„Vole!“ vyrval mi ho Kuba. „Patří před budovu! Pak má někdo chodit.“ A už jsme stáli ve dvoraně muzea před Maršakem.

„Hoši, co blbnete s tou cedulí?“

S ním ve třech jsme vypochoďovali pod blankytné nebe. Chvíli jsme se motali na mrazu, než se někomu povedlo upíchnout barvotiskový poutač do tůje, a Maršak se k nám varovně pootočil: „Pánové, ta Jorika se vyzná. Ona vás opije! Už teď jste jako slívy. Já vás varuju!“ Nechal nás tam stát a zmizel v kavárně. - Zvedl se zatím severák? Snad. Bylo mi jasné, že někdo musí za Maršaka hlídat pokladnu i zásobu vstupenek, a tak jsme s Jakubem zůstali v hale.

„Na co čekáš?“ povídám po chvíli. „Vrať se do kavárny!“ A má láska k Jorice neměla důvod. Nešlo by ostatně o lásku, kdyby nějaký racionální důvod existoval, a prostě se to stalo.

„Poslyš, snad si tam Maršak nenalil?“ povídám.

„A kdyby?“ hvízdal Jakub.

„Svatá prostoto. Vždyť ona mu ještě ráda nalije!“

„Zatímco nám už ne? A neměli jsme radši zůstat střízliví?“

„To si nemyslím. Ostatně mám názor, že jsem se pro... Provinil.“

„A to čím?“

„Že mi je Jorika už od přírody sympatická. Není to snad závažné provinění? Hele, a prozrad' mi jedno. Proč jste byli tenkrát tak hrozně moc smutní?“

„A kdy?“

„Když jste se tu tehdy jen tak stavili. Nepamatuješ?“

„A jo. Vím... Proč tě to zajímá?“

„Protože jsem o tom pořád přemejšlel. I ještě teď. Tak smutně jste koukali, jako byste se znova rozcházeli. Nebo jako by vám někdo umřel!“

„Neboj se. Kvůli tobě to nebylo.“

„Já vím.“

Ale proč se tenkrát ani jedinkrát nepodívali směrem ke mně? Možná ani teď se mnou ještě nemluví a možná ani jeden z nich dvou a třeba se mi všechno jenom zdá.

„My ti to nikdy neřekneme. Taky nemusíš všechno vědět. Byl bys pak chytřej jak Václav Klaus a to nikdo nemůže potřebovat, Lorenci. Hele, ty hlídej muzeum... a já budu chodit s Jorikou. Kapišto?“

Objevil se Maršak. „Máte jít do kavárny.“ A čistě ke mně doplnil: „Mimořádně máš dočasné volno, Lorenci.“

Máme se tam opravdu vrátit? Tak jsme šli a nejen to, v Šangri-La jsme se chopili sklenek. Jorika už zlehýnka objímala Jima Beama.

„Dáte si?“ chrastila čímsi, asi zátkami, a já a Jakub jsme se na sebe podívali.

„Nemusíme se bát!“ pokračovala svůdná, jako by zpívala šanson. „Od rána bílýho je přece tohlencto teprve naše první pitivo,“ hlaholila jako na lesy.

„Joriko, nepropili jsme se do střízlivosti?“ povídám.

Zdvihla tam pod horami své dokonalé obočí, zatímco Kubovi klesla hlava k jejímu rameni. Zvedla ukazováček, mířila po mně: „To ty jsi tu střízlivý, ty jedině. Kubo, koukej. Ten vůl se snad nikdy neopije.“

„Jo, a ještě si všechno bude pamatovat, blbec!“ dodal. „Neumí žít.“ A z volebních místností ani z parlamentu nikdo nepřijížděl, ale až umřu, vrátí se mi možná zrovna tahle vysokohorská scenérie v Šangri-La i s etiketou na láhvi Jack Daniel's.

„Nepijem snad od rána právě Jacka?“ uslyším z mládí Joriku a ona opět dodá: „Hej, ještě jednu!“ A zase bude nalívat svému Kubovi.

„Odskočím si,“ řekla místo toho, a když stanula u náhle tak nebezpečných schůdků, zavlínila mi před obličejem prsty: „Jo, a doufám, že tu na mě ještě něco zbude, až se vrátím, gentlemani.“

*

Sotva zmizela, zeptal jsem podle svého logicky: „Kdy budete mít dítě?“

„Co?“

„Kotě přece nestačí.“

Jakub se ohlédl ke chladně vzdáleným vrcholům hor a oba jsme v tu chvíli nějak chápali, že děti nestudí, i když koťata taky ne.

„No, zatím s námi spí tady Sommelier. Co tě potrefilo?“ obešel pult. „Jo, tys dopil. Dáme tequila?“

„Proč ne? Se mnou to stejně nic nedělá.“

„Vidím. Co myslíš, bude i Jorika chtít?“

„Dítě?“

„Tequila.“

„To já nevím. Do předchvíle vydržela, co my.“

„Že jo! Je úchvatná. Ne že ne. Výjimečná.“

„Bezpochyby.“

„S tím dítětem radši počkáme, až vystřízliví.“

*

Tu se Jorika vrátila, objala Jakuba, dala mu pusku a přeptala se: „Co pijeme? Á... Taky si dám.“ A netušila nic, ale pomyslně nás opalovala jako slunko z hor, i když pomyslné paprsky dosedaly dost rozptýleny a čímsi prosyceny.

„Ale! Máme i slivovici?“ hlesl někdo, i přešli jsme na slivovici bez výraznějších politických výkyvů, a to jsem ještě stále stačil respektovat čas na velikánských Joričiných hodinkách, i když polohu ručiček jsem s každým odvrácením očí opakovaně zapomínal. A ještě jedno

nechápu. Jak někdo může sletět z barové stoličky. Ale Kuba mi prozradil, že to jde, a sám prý vyslechl hotové přednášky na téma, takže umí poskytovat první pomoc.

„Říkáš přednášky? Holt dobrej oddíl?“ povídám.

„Proč oddíl? Hotelovka. Ale učí se tam víc!“ strčil do mě. Rovnováhu jsem sice udržel, ale žďuchl do mě podruhé. Sletěl jsem, ale stála tu Jorika, naštěstí, a ta mě podržela. Už jsem nebyl tak sám. Už jsem nebyl tak sám a zase viděl chvíle, ve kterých jsem se do ní tak neuvěřitelně zamiloval, i moment, kdy přede mnou ve dvoraně poprvé stanula s Jakubem. Okamžik, kdy vstoupili do chladu z dopoledního vedra, a zase jsem zažíval, jak vyhlížela po jeho boku a že se zdála být i jakousi propracovanou a vybroušenou skleničkou, kterou mi svět nastrčil do cesty až jako zdroj bystřiny, takže jsem dotýčnou zbystřil i v ideálním úhlu. A kdopak ví, možná jsem přece ten pravý; to nakonec nikdy nelze vyloučit a ne, nikdy mi nikdo nepřipadal šťastnější, než ti dva v té dávné chvíli, na kterou si už sami ani nevzpomenou. Ten památný den, kdy vešli do muzea. A kdyby o ten čas pečovali, už by se možná nikdy nepohádali, a měla tenkrát na sobě dost volné černé kalhoty, jež končily hned pod koleny, a působila sportovně, nicméně i jako masožravý oddenek z tropů. Ne, nic se nestalo, a přece vše. Vstoupili banálně do muzea a do mého života a byla to náhoda, ale taky osud. „Kde jste se tu vzali?“ Je přece neděle a vaše kavárna má zavřeno.

„Anebo si snad děláte vlastní program a co chcete?“

„Děláme si vlastní program a co chceme,“ řekl tenkrát Jakub.

„Jo? Aha. Budu vám teda celej den posílat dovnitř lidi, co přijdou do muzea. Leda byste chtěli v kavárně zůstat sami.“

„Ne, to ne,“ usmál se – a sebrali mi klíče od Šangri-La, zavřeli se uvnitř a já skutečně čekal, že tam spolu snad pobudou celý den. Ale nepobyli. Jakub odjel. Jakub šel po svých, a když Jorika otvírala druhé křídlo dveří, už uvnitř kavárny existovala sama. Ne, nemělo se to možná nikdy stát a můj život by se ubíral jinudy, kdyby ji tam Jakub tenkrát nenechal.

„Je tu vůbec ještě něco k pití?“ vytrhl jsem se při pohledu na Joriku ze vzpomínky.

„Campari. Dáš si?“

„A co Vetlín?“

„A vem rovnou i Modrý Portugal,“ dodal Jakub a hlavně, že tu byla první, ohnivá láska, říká klasik Jean Paul, a nevádí, že zanikla uhašena vodou, protože navždy ční věže zatopeného města. Ale jsou lidé, kteří žádnou první lásku nepoznali.

*

„A proč vlastně tu nemáte nic na zub?“ nedalo mi to nakonec.

„Protože to jako upíři nepotřebujem?“ odpověděla.

„Vy možná ne. Ale já musím do šesti večer vydržet ve službě.“

„Prosím tě! Takhle ztřískaný? Má to cenu?“

Šel jsem se převléci; vyšli jsme na sluníčko.

„Jo, nenechal tu Páral něco?“ vzpomněl jsem v parku a Jorika řekla: „Lorenci, máš pravdu.“

Obratem mi podávala **nápojový lístek** a na samém okraji nám Páral nechal podpis a navíc dialog z chystaného románu:

„Pokud vás nikdo nenutí do sexu, je nejlepší žít ve třech.“

„?“

„U ničeho nechybí svědek.“

„A Bůh?“

„Dívá se až moc z dálky.“

„A dítě?“

„Ten třetí je vždycky dítě.“

Když nastaly deště

Smysl života je v dětech. A pokud nahradíte dítě kočkou Luckou, jste jako moje paní kastelánka Judita. Na hradním nádvoří mi udělala doupe, ale pokud nechci být jako obvykle kočkou, která chodí sama, a přijdu za ní do postele, tak se dočkám pomazlení. Avšak odejdu brzy zpátky a kamenné stěny okolo nádvoří jako by šeptaly: „Vzpomínej.“ I vzpomínám na Otu. Už nepřecházím, jen stojím. Sama. Olizuju si srst a Ota jistě také, ať už zůstal kdekoli.

Ota chtěl znát Kašperk a já tak poznala jeho. Jednoho dne se Ota objevil na nádvoří a hovořili jsme spolu i nazítří a další dny. Pak ho spatřila také Judita a dostal vlastní misku, takže už mě nemusel vytlačovat od mé. Najedl se a počal si jazykem uhlazovat smolnou srst. Kéž neodejdeš! napadlo mě. Chodím sama, to ano, ale potkávali bychom se. „Odkud jsi?“

„Od moře.“

„Tomu nevěřím.“

„Narodil jsem se v přístavu, ale dali mě nějakým Čechům, kteří mě pak zapomněli u pumpy.“

„Pili?“

„Málo. Zapomněli mě u benzinové pumpy, ale co. Jsem Oto, chodím jako každý kocour sám a došel jsem ku hradu, tady našel tebe a Juditu a zůstaneme spolu.“

Dovedl mě i ke kočičímu oltáři a olízl mi čenich. Tu jsem se probudila, i kočky totiž mají sny a toto byl můj sen o lásce. Můj sen o tom, že sice chodím sama, ale potkávám Otu od Baltu, ba jsem zasnoubená s tímto Germánem a mňoukáme po nocích ou jej.

Jenže mě probudila Judita a nikdy se nedovím, co bude dál, protože ani sny koček nemívají pokračování. Až příště usnu, bude se mi něco zdát, ale nepotkám víckrát Otu od Baltu s jeho dokonalou, voňavou srstí a žlutýma očima, ne, už nikdy víc ho nepotkám a nezavrň „mám tě rád“ tou řečí severu, kde pozná beze mě jen sníh a mráz, jak si představuji, když se stáčím do klubka a znovu usínám. Jen bílý sníh a mráz. Snad opravdu žije, ale já mohu jenom vyslat na sever své mňauknutí, a sice jsem kočka, která chodí sama, ale Juditu neopustím, protože ona mi náleží i s tímto hradem.

Už jsem se chystala znovu snít, když zahvízdal nad Kašperkem vítr. Zvedla jsem čenich, napjala uši. Ale vítr ulehl, snesla se noc a mě i Juditu obklopilo ticho. I děti, které tu byly ve dne s oddílem, spaly dole na pláni ve svém táboře. Pojednou...

Začalo pršet. Ne. Začalo sněžit. Sněžilo víc a víc. Rozběhla jsem se tím snášejícím se bílým světem a najednou stála uprostřed tábora. Taky přede mnou (a nejenom tedy za mým ocasem) se táhla šňůra stop. A byly to stopy kočičí. Stopy někoho, kdo taky chodí sám. Došla jsem s čenichem u nich až ke stanu a věděla, že Otu nikdy víc nepotkám, protože sny se nevracejí, ale tady někdo bydlel s dětmi, již jsem cítila jeho pach.

„Co tady děláš?“ ozvalo se. Vyšel. Bílý kocour. Kocour bílý pod bílým měsícem a já věděla, že chodí sám, ale budeme se potkávat.

V duchu už zahřívám naše mladé a po mracích tu něhu posílám jako sluneční drápky Otovi.

Fluke

Jakub a Monika za mnou přijeli do lomu, který jsem hlídal, ale jenom na chvíli, ještě než jsem nastoupil směnu; a chystali se zase vypadnout směrem na Plzeň. Bylo to ve Lhotě, začínalo pršet, byl srpen a Monika řekla: „To bdíš celou noc?“

„Vyspal jsem se přes den.“

„To se válíš celý den?“ rozhlédl se Jakub po světnici uvnitř domku.

„Od dvanácti do tří, obvykle, a sloužím jen víkendy. Prší, ale je tu hezky. Bývám tu jen s kocourem a...“

„A to ti docela vyhovuje, ne?“ dokončila Monika.

„To mi docela vyhovuje, když si představuju tebe.“

Jakub to nepřeslechl, ale usmál se. Neřekl nic a já jsem pokračoval podobně nadneseně: „To se dá vydržet leda s vámi, protože vy jste ti praví – a já tak sám. Jenom když si představuju, jak se mnou chodíte po lomu. Život to není, jsou to jen sny, ale velkolepé, řekl by Fitzgerald. Ne?“ zasmál jsem se.

„A Jorika?“ usedla Monika proti mně ke stolu a opřela lokty o kostkovaný ubrus. Kapky deště bubnovaly na plechovou střechu, zatímco Jakub se šel podívat dozadu, co mám schováno v ledničce.

„Joriku jsem měl rád, nebo ještě mam, ale jsou to tři roky. Co mě nechce. Rok a půl, co se rozešla tady s Jakubem. Ani se mi tuhle už nelíbily její nové fotky na Facebooku.“

„A moje jo?“ optala se Monika.

„Ale jo,“ ohlédl jsem se k ledničce. „Tam s tím pejskem na koupališti v Rokycanech ti to obzvlášť sekne. A bude pořád hezčí, Jakube.“ Ale popravdě mi připadala moc mladá. Původně jsem ani nepochopil, čím ho zmagnetizovala. Až tváří v tvář fotce, na které seděla pouze ve slunečních brýlích a v plavkách (a chystala se zvednout zadek z deky), mi to konečně došlo. „Sluší vám to. I s tím štěnětem,“ dodal jsem smířlivě. „Kde teď vůbec ňufá?“

„V autě,“ řekli mi.

„A ty bys ho chtěl vidět?“ zeptala se Monika. Povídám: „Ježiš, a proč jste sem jezdili, než abyste mi ukázali Fluka?“

„Jakého Fluka?“

„No psa. Vždyť ho znám jen z fotek.“

„Ale jmenuje se...“

„Budu mu říkat Fluke.“

Tak pravil Lorenc. „Kde jste vůbec nechali audinu?“ zeptal se, jako by stál sám nad sebou.

„U vrat.“

Bylo to asi šedesát metrů daleko. V ten den zůstala brána ještě otevřená. „Ale tam auto nemůže stát, vždyť přijede Jarda,“ povídám. „A proč vůbec Fluka vězníte?“

„Protože zase pojedeme,“ psal si Jakub něco do bloku.

„Ale jsem rád, že jste se stavili,“ povídám.

„Pohoda. Měli jsme to při cestě,“ zvedla se Monika skoro jako z té deky, přistoupila ke mně a řekla: „Pojď. Ukážeme ti Fluka.“

Vyšli jsme z bílého domku a chvíli stáli nad zlomem propasti šedého lomu. Tam dole se lesklo jezírko, hranatá žula studila od pohledu a ze srázů se plazila hnědavá hlína. Ještě chvíli jsme zírali do jiné dimenze, a potom jsem se zeptal: „Pamatuješ si tu fotku, jak jste s Jorikou u nás v hospodě, a jak má Jorika ještě hodně žlutý vlasy a na sobě něco červenýho? Kouká do objektivu uzounkýma očima, hezky se usmívá, i když trochu záhadně, a ty ji držíš kolem ramene a ona je šťastná, a právě fotka to štěstí dokazuje?“

Monika se ošila. „Jdeme za Flukem?“ zeptala se.

„Asi vím, kterou fotku myslíš. Ale je to hrozně dávno,“ vzal ji okolo ramen. Svorně šli k výjezdem z lomu. „Stáhl sis to z Facebooku?“ dodal Jakub už skoro mechanicky.

„Přesně tak. A kdybych to náhodou fotal já, třeba by se mnou Jorika i kamarádila.

Dneska. Už od té chvíle.“

„Ale tys to nefotal.“

„Tomu fotografovi v podstatě závidím,“ následoval jsem oba milence k autu u kraje asfaltu.

„Ne, já se na tu fotku nedívám zase tak často, ale dost. A jsou to už tři roky. Něco vám řeknu. Neokoukala se. Jak je to možný? Asi to bude tím, že jste byli zrovna tak šťastní, Jakube?“

Monika se opět ošila. Uvnitř, tam za okýnkem audiny, se vysunul chlupatý čumáček.

„Už si ten večer v hospodě ani nepamatuju,“ díval se nám Jakub zasmušile do očí a já dodal:

„Víte, co je zvláštní? Koukám na tu fotku a většinou na Joriku a je to, jako by mi svítila do

obličej je horká lampička. Je to slunce. Úsměv je možná něco jako kužel světla z nebe a koupu se v tom a pořád čekám, kdy se to okouká, ale funguje to jako perpetuum mobile. Navěky.“

„To tedy vlastně jen povrchně miluješ ty její sešikmené oči, ne?“ usadil mě Jakub.

„A její čumák,“ otevřela Monika ironicky auto. Fluke se jí vymrštil do náruče. „Lorenci? Není to málo?“

„Možná. Ale vemte si psa. Taky's ho chtěla, že je roztomilej. Nebo i Kubu.“

Šťastně se mazlila s Flukem, neposlouchala a řekla mi: „Tak ahoj!“

„Ahoj.“

„A co Fluke? Ani ho nepohládíš?“ podivila se Monika.

Podrbal jsem teriéra pod krkem: „Perfektní pes.“

„Teprve štěně. Jorkšir. Pokud's to nepoznal.“

Uplynuly asi tři měsíce a cítil jsem se mizerně. Život nemá smysl, anebo si snad myslíte, že má? Takový Lovecraft přesně vnímal absolutní lhostejnost kosmu k osudům veškerých živých tvorů i chudobek, a já si znovu četl jeho povídky a myslel jsem na Jakuba a Joriku, tedy, chci říct Jakuba a Moniku, proč si na to, sakra, nemůžu zvyknout? To ta hypnotická fotka z počítače? Určitě. Ta fotka mě vrací do éry, kdy byli šťastni, ale Joričino rozpoložení jsem tenkrát bohužel nevyužil. Ne v pravý čas. Akceptovala by mě, tehdy ještě jo. I když jsem tak trochu citový loudil. Dnes je však všechno jinak a Jorika nejspíš bez iluzí, což asi bude i jedním z důvodů, proč mi tuhle povídala: „Pokud vím, tak si netykáme. Budu ráda, až odejdete.“ A tak sem šel. Jenže doma jsem se zase díval na její magickou fotografii z toho lokálu a chvíl se pod horkou lampičkou, jejíž paprsky mě omývaly a léčily, jako by se mě dotýkaly Joričiny prsty. Ale neuměl jsem si vlastně představit, oč lepší by bylo, kdyby fotografie ožila a já do ní vstoupil jako do snu. Jako do toho dávném okamžiku. Jsou věci, které si jednoduše nepředstavíte. A fotografie máme od toho, aby zachycovali okamžiky. Neopakovatelné. A i nejšťastnější hodina má jen šedesát minut, jak řekl, tuším, G. B. Shaw.

Asi tři měsíce jsem Moniku a Jakuba neviděl a mrzelo mě, že nezavolají, ale říkal jsem si: Oni přece ani netuší, že tě to mrzí, a pokud to tuší, tak nemají ponětí, že tě to mrzí tolik. Takže má chyba. Zavolal jsem Jakobovi a zastavili se už za pár dní. Vzpomínám, jak se mě zrovna ptala na místního kocoura, když se rozbzučel ten telefon. „Překáží mi tu náký auto!“ uslyšel jsem v něm Jardu.

„Kdo to volá, Lorenci? Útok monster?“ zajímal se Jakub od ledničky, kam mi zrovna přidával nějakou plechovku.

„Ne, ale sjet autem jste měli až sem.“

„Sem? Dolů? Máš tu bahno. A kdybych do toho vypustil Fluka, který dorůstá, bude z něj do pěti vteřin koule zrovna takovýho bahna. Ale jestli je to problém,“ dodal, „chytej klíčky.“

Chvíli jsem nechápal, jenže Kuba vzal Moniku schválně do náruče a ohlédl se po mně přes rameno. „Ty jsi tu ještě, pse? Kuš.“

Běžel jsem podle olší nad obří propadlinou lomu k audině a tam s úsměvem čekal Jarda, který v lomu vyráběl kamenné kostky už dvacet let. „Pěknej čumák! Čí je to psisko?“ zeptal se. „A proč ho necháváš v autě?“

„Aby se neušpinil,“ usedl jsem za volant, pohladil Fluka pěkně po packách i za ušima a sešlápl pedál. Byla tam zpátečka, šklublo to vozem do silnice, blýsk - a rána jako hrom se slila s bolestí v jedinou foto-momentku. Když jsem otevřel oči, spatřil jsem sám sebe. Spatřil jsem sám sebe, jak trčím za zdeformovanou přístrojovou deskou, a na vraku audiny stál neuvěřitelný nákladák s cisternou. Rozmačkal i Fluka? Rozhlížel jsem se. Ale štěně jsem nikde neviděl. Zato skrze střepy okna jsem slyšel křik a spatřil dvě přibíhající postavy. A tu jsem se vymrštil a letěl jako šíp až do náruče své paní. Hup. Už si mě chovala. „Běž tam sám, Jakube,“ uslyšel jsem. „Zatím ukonejším Fluka.“

„A proč mu říkáš Fluke?“ rozhodil Kuba zdrceně nerozdrcenýma rukama.

„Proč? To jméno přece vymyslel Lorenc. Ne?“ zahleděla se spolu se mnou k hořícímu vraku a dodala: „To nemohl přežít.“

Jenže žiju, Monika mě chová každý den, i na koupaliště mě berou a hrají si jenom se mnou, když si nehrají spolu, a někdy se mi dlouze dívají do očí - a jsem jako pod horkou lampičkou.

„Co se stala ta bouračka, je jako vyměněnej, vid’!“ „To tedy jo. Asi šok.“

„A má jiný oči. Docela. Podívej. Docela jiný.“

„Možná jiný, ale je to náš Fluke.“

Dovětek.

Jorika je přezdívkou inspirovaná Hapkovou písní z roku 1970; na YouTube původní verzi nenajdete, ale spisovatel Václav Gruber s jeho ženou Alenou mi ji před časem odněkud nahráli a věnovali. Vzpomínám i na slunečný den, kdy seděl literární historik Vladimír Novotný s

herci divadla Dialog a se spisovatelem Milanem Čechurou v nejmenované restauraci v blízkosti jisté městské knihovny a já tam dorazil - a debatovali jsme. Třeba i o Páralovi.

Problémem je, že to bylo jedinkrát. A sice jsem tam přišel na popud manažerky Jany Horákové, ale především díky tomu, že jsem měl v ten den „slunečnou“ náladu. Proč? Samozřejmě z toho důvodu, že Jorika zaměstnaná jako servírka v nedalekém klubu Rock'n'Wall se na mě zrovna usmála.

Vím, komické. Ale je to také světlá výjimka a člověka jako já podobný úsměv jednoduše na chvíli vzpamatuje, ba třeba odvelí až na pivo. I tak to chodí. Přestal jsem být asociálem, na chvíli, a ač zpětně vnímám právě výjimečnost oné situace. Ó, kéž bych si jen uměl vsugerovat, že mě má Jorika ráda, a být opět tím Ivem jako tenkrát, chovat se stejně sebejistě. Ale nejde to. Neumím to - a hrdina povídky Fluke také ne.

On navíc hovoří o jiné dimenzi, i když okolo sebe sleduje dimenzi zcela reálnou, která mu ovšem připadá právě jiná. Není divu, je zamilován, i líčí realitu jako sen (a naopak), a to třeba i ve chvíli, kdy v jeho vzpomínce ožije „slavný“ barevný snímek s Jorikou a Jakubem.

Snažil jsem se v této povídce pracovat i s nedořečeností, ale nepřeháněl to. Nedořečenost „hraje“, to je pravda, ale jistě umí skrývat taky autorovu nešikovnost. Situace, které si neujasní. Také v povídce Fluke tak najdete sekvence, nad nimiž se dá váhat.

Tak třeba se chvíli lze ptát, není-li na fotografii s Jorikou vlastně Monika. Pasáž „dvou žen“ končí teprve slovy „Monika se ošila“. Teprve tím se vyjeví, že s Jorikou na obrázku figuruje Jakub.

A kdy se Monika ošije znova? Když na svou předchůdkyni žárlí. Podstatnější je ovšem následující „lavírování“ a směřuje až k možnosti, že na moment vzniku fotky ve výčepu vlastně nevzpomíná Jakub, nýbrž jeho a Moničin jorkšir.

Anebo povídku nelze aspoň na okamžik interpretovat i tak? Určitě. A je to i předzvěst Lorencova finálního vtělení. V příběhu se ovšem (vedle leitmotivu psa) vrací několikrát i lampička.

Zprvu se o ní hovoří jasně, pak je zmíněna bez vysvětlení. Proč? Nepochybně coby metafora dotyčné fotografie, která jako by k hrdinovi vysílala ozdravné tepelné paprsky.

A další klíčová slova? Zní: „Pokud vím, tak si netykáme. Budu ráda, až odejdete.“

A věta „Tak pravil Lorenc“ je i značkou. Čeho? Až do jejího vyslovení je totiž děj předestírán v první osobě. Teprve pak dojde k odstupu. Má to opodstatnění? Jak by ne. Jen další

předzvěst toho, že hrdina umře a přitom i vystoupí nad sebe z hmotného těla, aby se stěhoval do zmíněného už psa! Ještě předtím, než se to stane, sleduje ovšem sám sebe z vnějšku a není to pro něj opět nic nového. I zaživa přece býval zvyklý podobně nad sebe vystupovat, ba komentovat se! „Okultní“ prvek na konci povídky působí právě díky tomu psychologicky pravděpodobně, když disponuje předehtou, a předcházející mu náznak v odstavci začínajícím slovy „tak pravil Lorenc“ je, myslím, vhodnou přípravou na převtělení.

V povídce se navíc ukryly odkazy na dva existující příběhy známé jako Duel a Fluke. Odkaz na Duel postřehne, pravda, leda čtenář, co zná stejnojmennou povídku Richarda Mathesona (zfilmovanou Stevenem Spielbergem), neboť Lorence rozmáčkne „auto s cisternou“.

Krom toho ovšem existuje román Jamese Herberta Fluke, který zjednodušeně řečeno líčí, jak se jistý muž vtělí do psa, o kterého poté pečuje jeho bývalá láska a její partner. Tu knihu nicméně takřka neznám a spojitost mě napadla až s odstupem. Nemění na tom nic ani to, že se můj hrdina rozhodne říkat psu Jakuba a Joriky právě Fluke. Jak vidno, zná stejnojmenný román, a naopak je očividné, že Jakub a Jorika jej nečetli. Vadí to snad? Stěží a žádná škoda. A ironie tkví v tom, že Lorenc začne jejich jorkširovi říkat Fluke už ve chvíli, kdy ještě nemůže tušit, že se do teriéra vtělí.

Druhá z ironií spočívá v tom, že milenci akceptují navržené přejmenování vlastního psiska, aniž znají dotyčnou knihu Fluke, jejíž hrdina v těle v psa je, jak už naznačeno, oddán jistému jinému páru. - Což je všechno hezké, ale nejdívnějším pro mě stejně zůstává, že už nevím, co bylo při psaní intuicí a co kalkulací.

Lesní zkratka

Začínala letní neděle. Z práce jsem tenkrát jezdil na kole. Silnicí bílou. Tu...

Prvně jsem si všiml temné lesní odbočky. Ústila do ticha. „Kampa vede?“ položil jsem otázku Plzeňákovi z lomu a někdy se stane, že celý život bydlíte jen pár kilometrů od zkratky a mikrosvěta za humny a neznáte nic. „Nejedná se, pane, takhle náhodou o *tajnou zkratku z hororu*?“

Zrovna mi skončila noční (něco jsem hlídal) a bílá stuha přede mnou stoupala jak do hor. Ty hory bych vydýchal, ale zkusme je vynechat. A kudy? Hned za kaplí do lesa. Před závorou seskočit. Vést kolo. Skoro u nosu se mihnou běhy ranní srny; pak zajíc, a srna nejprve ladně kráčí, zatímco on rovnou peláší. Němé tváře minou posed.

A druhý, ten dům v koruně borovice. Nalevo vlnivá pole směrem k samotě s vysokou střechou, a jak se nořím hloub do lesů, vzdaluje se Lhota.

Tu zkratka skončila zrezivělou závorou, za níž opět blikla silnice. Dojedu domů, usnu... Ale představil jsem si, že vedu kolo znovu od začátky zkratky. „Ahoj,“ řeknu a Jorika a Jakub taky pozdraví. „Kde jste se tu vyčarovali?“ „Náhodou.“ Vzpomínám snad na „ty pravé“ z toho důvodu, že sám jsem ten pravý? „Kde máte volkswagen golf?“ pokračuji mechanicky, ironicky a schválně chladně a on (trochu podoben veliké veverce) se uhodí do hlavy, jako by šlo o ořech: „Auto? My na ně zapomněli.“ „A není to fuk?“ optá se Jorinda (taky veverka). Ale sním, že mě vezou domů, jako by šlo o taxislužbu.

„Si tedy fandiš!“ řekla. „Nejsi nám psem. Ještě řekni, že bys chtěl být podobně přepravován každý den.“

„Každý den nemá léto. Nemám každý den ani noční. Stačilo by jedinkrát.“ A v reálu jsem to navrhl lesu. Ještě předtím jsem se ovšem ujistil, že opuštěnému. Nikde nikdo. Ani na posedu. A hovořím sám k sobě co t'ululum. „Hlavně, že tu jste. Hlavně, že jste přišli.“

S úlevou jako by však dodali i jakousi mlhu.

„Už jsme tady na tebe čekali,“ upřesnila půvabná Jorika a pohodila dlouhými vlasy. Lehounce jako duch se opírala o závoru. „Na jedno se ale připrav,“ doplnil duchařsky Jakub. „U druhé závory opět zmizíme.“

Jako srny všech srn? Jako králíci? Že se propadnou? „To máš jistý. Lorenci. Co je? Tobě se po nás stýská?“ Kývnutí. A představuji si, že nejedu zkratkou sám, a že tu ti dva jsou.

„Jo? A pokračuje tvé snění i silnicí?“ zajímá Joriku.

„Možná. Ale klid. Snění je prvořadě lesem. Až na zajíce. Až na cvrlikání. Snění je lesem. Tady se nemůže tak snadno vynořit auto. Ani to vaše mi nechybí.“

„A my ti chyběli?“ utrhla šťovík.

Každý den! hleslo temno ve mně. Já bez vás neexistuji, dodal patos. *A vzpomínám - a oni to nevědí*, představoval jsem si milence tím víc, čím víc jsem se snažil na jejich vzájemnou lásku zapomenout, a všude jsem je vídal, i před usnutím, i cestou po Zámeckých schodech, pokud jsem navštívil Prahu, i při četbě Arthura Ransoma. „A v lesích,“ povídám Jorice.

„A v polích?“

To jsem se ošil. Pole nebrat. Moc prostor. Moc beranidla. To potírá fantazii. V extázích totiž nevznikají jen děti. V extázích rodičích se a umírajících kosmů raší také příběhy. Ach, proč jen snění nelze nahrát na magnetofon? Nejsme snad mnozí básníky, i když za život nenapišeme řádku? rozhlédl jsem se. Je zkratka okolo pustá? A to, že existuji, přehlédli? Podcenili? Bože, ale jak by zkratka mohla být pustá? Vždycky je svědek. A ten shora registruje i nikdy nazapsané verše.

„A tebe nikdy nenapadlo,“ šli jsme ve třech po stuze mezi lesem a polem, „že to nevíme, jak moc se ti stýská?“

„Ale jo. Napadlo mě, že o tom nemáte páru, a právě díky tomu vědomí jsem vám uměl odpustit.“

Jakmile si totiž řeknete o cit, slova vraždí. I když pod maskou. Reakce na ně pozbude smysl. Něco bych plácl a nevynořili by se. Tím plácnutím spíš ne. A právem bych byl slaboch světa. A proto já mlčel a to byla má zkratka. Sen. A jen jsem řekl: „Hlavně, že tu jste, i když ve snu; a kdo ví, třeba budete pochodovat tady u mého ráfku i zítra. A kolikrát ještě? Kolikrát budu chtít.“ A tak se mnou oba občas chodí. I když jsem v reálu střízlivý. I když neblázním. I když současně zůstávají v pelíšku doma a ač vůbec nejsem nějaký Ladislav Klíma. Anebo je snad svět jen vědomí a nic?

„A tobě nevadí, že tě neprovázíme opravdu?“

„Vadí.“ A co střela před námi přes pěšinu přeběhla druhá srna. „Třeba na to ale dojde.“

„Jo? A kdy? Kdy, prosím tě, když mlčíš jak ryba?“ vyzvídala unaveně Snová. „Kdy? Až budeš starej?“

„Možná.“

„Není to pozdě?“ Odmlčela se a přešla do praxe. „Uznáváš, že tu na tebe nemůžeme čekat po každé noční? To by totiž byl mysticismus.“

„Uznávám,“ spolkl jsem se slinou i nějaké jehličí. „A surrealismus. Ale mohli jste napsat, mohli jste se ozvat.“ Což nebyla výčitka. Jen konstatování. A Jorika si svlékla kabátek a namítla: „Párkrát jsme to udělali.“

Vzpomínal jsem a něco přece kříslo. Ale nevlídně. A to si pořád pamatuju, jak mi psala o obtěžování. A jak žensky k němu přivinula i „pronásledování“. Ona. Oheň, voda, ženská lest – a „nepříjemné“ to prý bylo i jejímu novému klukovi; v reálu již nastoupil. Po Jakobovi. A zvláštní, my stejně šli zkratkou a ti dva hovořili čistě spolu. Jako bych tam nebyl. A mně to nevadilo a jen mi vyhovovalo být svědek. Což jsem netoužil, aby šlo prvořadě o jejich vycházku, i kdyby jen uvnitř mé zoufalé hlavy? Což jsem je chtěl otravovat? Ne. „Ahoj!“ A to loučení znělo jako vítání. Došli jsme k závoře. Proklouzl jsem, usedl na kolo a oni žádné bicykly neměli, tak ustrnuli v lese. A rozhodně neplakali. Ostatně duchové nejezdívají na bicyklech a ani nepláčou.

„Zase se potkáme?“ ptal jsem se.

„Aby ne!“

A pokud na vás někdo na čas zapomene, žijte. Sněte.

Odjížděl jsem silnicí od jehličí a zkratky duchů, ale nedali pokoj. Uháněli podle mě. Jako stíny. A doma? Přetáhl jsem peřinu přes vlasy a stejně spolu leželi opodál a nakonec se mi o nich zdálo. Stál jsem na samém okraji Náměstí Snových Zkratek a...

„To se hodí,“ sehrál jsem před Jakobem cynika. „To mě autem hodíš dom.“

Ale to jsem jen žertoval a vracel se místo toho z práce celý dlouhý den života, a když jsem procítl, znovu čekali u rezaté závory. Přízraky? Proč? Lidé! V duchu můžeme jistě komunikovat s duchy, ale někdy to lze dělat i se živými entitami. A jak jinak si uchovat zdravý rozum? A jen občas mě napadají dvě absurdní otázky.

Může pro mě v kosmu existovat i jiný pár?

Jsou lidi zaměnitelní?

Záleží na tom, jak máme nastavené srdce.

Vítr Lence Bradbury

Jorika mě roky svazovala.

Ne doslova, žádná lana, ale pokud máte v oblibě pár nějakých věcí anebo nějakých pár lidí anebo jednoho jedince, tak vás poutá, o tom žádná. Jste v pasti, není lehké se uvolnit a komunikovat s milovanou bytostí, jako by vám ani nebušilo srdce. A tu byla Jorika zastřena.

Kým? Uviděl jsem na vernisáži jinou dívku. Nejen uviděl, i potkal. „Udělala jste na mě dojem,“ řekl jsem jí dokonce. Jak rád bych ji také sám zaujal. „Škoda, že se neznáme.“

Mně bylo dokonce líto, že neznám i její mámu a její babičku a...

Ale na vernisáž jsem se vydal kvůli Jorice. Už nějaký čas v dotyčné galerii pracovala. Vydal jsem se tam ještě kvůli ní, ale je pravda, že mi začala poprvé po pěti letech připadat taková nějaká moc chlapecká a – zkrátka - přestala se mi líbit. Najednou. Ne že bych už Joriku nemiloval.

Skutečně se ještě vyvíjela a měnila? Nevím. Ale pojednou jsem nechápal, co jsem na ní v letech 2010-2015 viděl. Koncem oné epochy mě navíc znovu požádala, abych jí nepsal. Chtěl jsem s ní komunikovat, i když mě nemilovala, takže mě to deprimovalo, ale také je fakt, že mě zdeptaného nikdy neviděla. Aby taky! Na to pozor. A samozřejmě, že mě nesledovala doma. Že mě nepozorovala o samotě. Ne. A vždy mě vídala sebejistého, jak jsem chtěl. Nebo takřka sebejistého. I před tou vernisáží v Galerii města Plzně jsem se vyspal, ještě vyšlapal na horském kole ku hradu, sám sobě sugeroval, jak je svět fajn, a teprve tak jel do společnosti. Nechová se dost podobně i leckterý dandy? Snad. A v podstatě jsem dandy byl. Kdyby mě ve městě někdo vyfotografoval, nešlo by z mého snímku vyčíst skutečnost. Dobrý fotograf odhalí v lidské tváři pravdu, řekl někdo, ale já tomu nevěřím.

Ne, pravidelný návštěvník vernisáží nejsem, ale přišel jsem, viděl a zvítězila. Ne však výstava. V ten čtvrtek jsem stál před jejím otevřením na chodníku i s několika známými, kteří se dostavili z různých stran, a když se rozletěly dveře, uviděl jsem opět Joriku. Taky Jorika mě uviděla, ale naše oči se nesetkaly. Ne proto, že bych byl autista, ale proto, že jsem hrál roli muže k ní lhostejného a smířeného se situací. Už jsem se na ni znova nepodíval a to můj známý-kritik ji pozdravil. Já se ubíral za ním, jako by pro mě Jorika v pokladně galerie neexistovala.

Tam vevnitř se sešlo dost lidí. Nemohl jsem si pomoci, ale hledal jsem očima hezké ženy. Vše ostatní mě zajímalo méně. Všiml jsem si několika dívek a jedné nejvíc. Upoutala mě skoro

jako kdysi Jorika, ale ještě jsem to nevěděl. Vedle mě stál kamarád Marek s fotoaparátem, a to jen díky tomu, že jsem mu vernisáž den předtím připomněl; ale bylo to složitější. Během Noci knihoven se prý někde povalovalo pár výtisků jedné mé starší knížky a on je sebral.

„Kdyžtak mi je dáš na vernisáži,“ napsal jsem, ale to není pravda, že bych Marka nepozval i bez toho, a není to tak, že bych jej na tuto vernisáž neupozornil, kdyby nebyl fotograf. Ne. Když jsem ten e-mail Markovi odesílal, ani jsem nevzpomněl, že fotí. Báł jsem se jít sám.

Trochu jako starý mládenec přišel Marek s matkou, podal mi dva výtisky publikace Norman Bates kontra Fantomas, připojil výtisky jiné mé knížky. Tu jsem navrhl, aby mě zachytil s „krásnou neznámou“.

„Mohl bych se s váma vyfotografovat?“ zeptal jsem se směle přímočarým stylem Beranů. Kupodivu svolila. Vypadalo to, že má dobrou náladu. Magická kráska, říká se, ale vůbec mě neznala. Už si nevzpomínám na detaily, ale pravděpodobně mě Marek představil, jelikož jsme spolu náhle konverzovali všichni tři. O čem? Ačkoli šlo o vernisáž, tak o knížkách. Bezpochyby proto, že jsem čtyři knížky držel. Dvě jsem jí věnoval a byl to opět Marek, kdo navrhl, abych je podepsal. „Pro případ, že bys umřel, Lorenci,“ zasmál se.

Tak jsem psal věnování a hlasitě je vymýšlel. „Jak že se jmenujete?“ zeptal jsem se.

„Lenka.“

„A příjmením? Nebo... Na tom nezáleží.“

„Ne. Stačí Lence.“

„With love,“ připsal jsem. Přikreslil srdíčko. „Jako Havel.“ Znáte vy snad omšelejší nápad? Sotva. Ale moc jsem v galerii nepřemýšlel, to je to. Odvahy dost, rozumu prost. Choval jsem se nadneseně jako herec, ale nadnesenost jsem nehrál! Já byl i sebou. Sice po noční, ale vyspalý. A říkám si: kdybych tam dorazil z fabriky, tak bych nikdy nenastolil podobný odstup. Dandyho. Říkám si to, ale možná se pletu. Léta jsem totiž v jedné továrničce pracoval, nevzpomínám na to zle a někdy jsem se tehdy dokonce cítil jako znovuzrozený. Když padla. Ale nechci přehánět.

Jedna z knížek, které Marek přinesl, se jmenovala Američan zemře v Brdech a navzdory titulu byla proamerická. Na obálce sedí u lesa dva milenci pod fiktivní vojenskou základnou. Pokaždé, když jsem jakékoli ženě dával výtisk té sbírky, jel jsem prstem po tom barvotiskovém obrázku a prý: „Vy, váš kluk, radar.“ Ani Lenka se nestala výjimkou. Spontánně jsem připsal „Američan, ale ne Bradbury“.

V tu středu totiž Ray Bradbury v Kalifornii zemřel.

„Mám Bradburyho ráda,“ řekla (a kdo by neměl).

„A kdo ne?“

„Objevila jsem ho díky povídce *Vítr*.“ Dívala se na mě chvíli jako na svatý obrázek a byla tak vážná, tak mladá a tak plná iluzí... Já povídku *Vítr* znal a nelze popřít, že mě svého času (Lenka ještě nebyla na světě) zaujala. Ale to všichni jsme *Vítr* četli a to, že je i fantastní, je samo sebou druhořadé, protože jde hlavně o příběh samoty. Vystupují tu muž, jeho žena, telefon a ještě jeden vzdálený muž, kterého si nakonec odnese titulní hrdina povídky. *Vítr*. A to do pekel? Do nebe? Nevíme. Mistrný příběh. „V knize Kaleidoskop,“ dodala.

„Vím.“ Vzpomínal jsem. „O tom telefonu.“ Pokud mi dosud imponovala krásou, zaujala teď i Větrem.

„Udělal jste na mě dojem. Kdyby mi nebylo teprve šestnáct, tak po vás vyjedu.“

Slyšela to Jorika? Nevím, ale náhodou jsme stáli (Marek, Lenka, já) u dřevěné přepážky, za kterou seděla. Vy si samozřejmě myslíte, že jsme Lenku s Markem vmanipulovali na to místo, ale omyl: zaujala mě tak moc, až jsem na Joriku zapomněl. Úplně. Ale Jorika na mě nezapomněla a slyšela mě flirtovat s mladší i hezčí dívkou. Najednou se objevila a slušelo jí to taky. Přece jen. Minula nás a věnovala mi pohled. Odstavec o rozsáhlém obsahu toho pohledu pominu. „Já vám pošlu i lepší knížky. Najdete mě na Facebooku,“ povídám. Neměl jsem totiž navštívenky. Už léta. Ten zatrolený Mark Zuckerberg! Jeho ďábelský vynález vizitkám konkuruje.

Ale co? Lenka zná mé jméno z knižních obálek; pokud bude chtít, stačí kliknout.

„Já už půjdu,“ řekla a já naopak zůstal ještě hodinu, usrkáváje víno. Skleničku jsem předtím nesl i Lence.

„Já nepiju.“ Odmítla i Markova matka, a tak víno skončilo u něj.

Proč jsem Lenku Bradbury nedoprovodil aspoň před galerii?

Nebo přes náměstí? K tramvaji? Kamkoli? Snad proto ne, že jsem si vzpomněl na Joriku u dveří? Nechala si, jak jsem zaslechl, také poslat pro skleničku bílého.

Ne, nevím, proč jsem s Lenkou nešel, ale nejspíš to byla ubohá zbabělost. Nemohl jsem vědět, zda by doprovod neodmítla nebo jí nebyl nepřijemný. Mohla být i o třicet let mladší než já.

Stál jsem v galerii a náhle myslel na koťata doma. Jedna věc se u nich opakuje. Nastane ráno, kdy si matka vyšlápne do zahrad. Chytí myš a nese ji koťátku, které se zahryzne do ještě živého tělíčka a mručí. Vraždí, ač je roztomilé, a stačí, já tomu věřím, ta jediná ukázka, aby navždy pochopilo, co má lovit a žrát. Instinkt. A toho podvečera jsem také uvěřil, že se mi Lenka Bradbury ozve. Já to dokonce bral jako samozřejmost. Také instinkt? Jenže zatímco na vernisáži jsem cítil sebevědomí, s každým dalším dnem ve mně rostlo zoufalství té myši. To, co mě zakusovalo, ale nebyla Lenka Bradbury. Byl to vítr. Van nezájmu, a já jsem pochopil, že mě Lenka Bradbury jediným rázem unesla a stejným mě neunesla. Zdálo se mi, že je miluji. V románu bych ji v dalších dnech nebo týdnech vypátral a snad bychom se nakonec i vzali, ale život nebývá román. Když jsem se vrátil domů, našel jsem nicméně na internetu fotky. I mamince jsem je předvedl, což jindy nedělám. Řekla: „Ta ale je hezká. Kdo to je? Přepošli to synovi, ať tě vidí s hezkou holkou.“

Udělal jsem to. Syn navštěvoval gymnázium až v Budějovicích, kde bydlil po smrti své matky u jejích rodičů, a stýskalo se mi, to nepochybně, i když jsem to potlačoval, a dokonce vzpomínám, jak jsem ještě v neskutečné přítomnosti Lenky Bradbury pojednou řekl:

„A teď vážně.“

Zvedla obočí.

„Šestnáct mi není, ale mám syna, tomu šestnáct je a je i daleko sympatičtější než já.“

„To je na mě už moc mladej,“ zasmála se jako vítr a zvláštní, že zrovna *Vítr* ji zaujal. I mně přece Bradburyho objevil. Ne sice poprvé (jako jí), v jedné z rovin ale ano.

„Je o něm i klip. Víte to?“ vzpomněl jsem. „Jmenuje se Miluji tě, Bradbury. Ne. Fuck You, Bradbury. Ne...“ Že bych přesmoc pil?

Nebo jsem předtím neprozřetelně spolkl prášek proti úzkosti? Tak či tak zmizela jako vítr a písnička interpretovaná docela jinou dívkou se správně jmenuje Fuck Me, Ray Bradbury. Na YouTube bývá nepřístupná. A Marek?

„Vlastně fotíš modelky, vid’“, prozradil jsem. „I když, Marku, ty umíš udělat modelku z každé.“ I začala o tom s ním hovořit a pozoroval jsem je, aniž bych žárlil. Zvláště po mně hodila okem, ale pak se neozvala ani jemu. Vytvořil ze mě a z Lenky skrytou galerii na Rajčeti, ale větší dojem než *Vítr* jsem na ni asi neudělal. O čem jsme se vůbec bavili v té galerii celý čas? Začal jsem i o nejnovějším filmu, na kterém jsem byl se synem, a pokračoval

o snímcích teprve chystaných, mezi které tehdy náležel *Jurský svět*, a určitě to působilo dětinsky. Určitě. A věděl jsem to. „Do kina nechodím,“ řekla.

I kritik Vladimír Gardavský se k nám přidružil a někdejší ředitel galerie Václav Malina. A malíř Josef Mištera, jehož to byla vernisáž, byl Lenkou Bradbury krajně zaujat, ale odešla a už jen vzpomínám, jak jsem jí řekl: „Pro vás tohle setkání nic neznamená, ale já bych teď o vás dokázal psát roky. Nebo to tak není tak, Marku? Vladimíre!“ Horlivě přikyvovali.

O Jorice jsem skutečně psal roky a vydal na téma celé knihy. Ale jsem o pět let starší. A zda Lenka Bradbury opravdu zastřela Joriku? Bezesporu. Chudák Jorika! Sesula se Lenkou na nižší level, takže mě jako láska už bývalá nesvazuje (jako ještě v poledne). Fixace se rozpustila. Konečně. Je pryč. A dokonce jsem si říkal, že bych nyní s Jorikou uměl konečně uvolněně komunikovat, kdyby o to stála.

A Josef Mištera? Ten si říkal, že je mé flirtování s Lenkou jistě jen rafinovanou habaďúrou na Joriku sedící za tenkou zdí. Ale to se pletl. A sama Jorika to poznala, že nejde o habaďúru. Ženskými čidly. I konverzace s Lenkou by přece byla při habaďúře přemrštěnější, zatímco takhle plynula volně jak boží potok. A ne? A snad i proto jsem byl trapně bohorovný? Kdo ví. Ale byla to chyba. Uvnitř a doma sklíčen, zevně a venku dandy. Vše naruby. A kdyby tohle byl jen další film z multikina, tak já bych uvnitř něj Lenku Bradbury vypátral, ale život není román.

I když je možné, že se Ray tehdy na moment vrátil z Marsu právě do Lenky, když ho má jako já tak ráda.

Ale kdo nemá? A jen s tím nevystačím. Dokonce ani při psaní povídek.

Leda bych si je vymýšlel.

Jako za starých časů

Knížku o Jorice

zabalme. Pod název pišme jméno starší sestry. Radši Vstupme

do horolezeckého klubu Rock'n'Wall. Je květen, je večer. Kdopak ví
třeba bude Jorika zrovna barmankou, i to se může stát.

*

Sotva vstoupíme, začne předstírat, že jsme míň než dech (jak káže zvyk). Nás
to nerozhází. „Jsem zde s poštou.“ A svíráme
obálku s tou knihou.

Na pult! „To není ode mě. To

asi herec. Nějaký. „Al Pacino? Christopher Walken? Hle, tu podepsaní.“ Významně
dodáme: „Hejsci! Emoce předstírají. Nejsou však osobnostmi?“

A Jorika se optá: „Jako za starých časů?“

Nalévá. A pokud má

cokoli

smysl, tak nás začne pozorovat. A její

zvláštní

oči nahradí tuto báseň tečkou. Tou do srdce. A centra. Palačinky

Soukromého kosmu. Ne, loď tečky neukotvíš v paměti. Nikdy

leda jako odlesk. Úlomek úsměvu, špetku zájmu, něhu, úžas nad naší drzostí a její
chvilkové pobavení a okázalé překvapení, že

jsme brouk, kterého

umí obeplout. Všemi směry. Překroč špendlík! A jediné

marné písmeno jejího od pravěku tesaného slovníku! Joriko.

Uplyne tisíc let hatmatilky a

barmanka stále proti nám. Zapomněla?

Pamatuje?

I naše krovky! Do melounů a lidí se nevidí. V studni

na konci světa

jednou její děti spatří, ale teď

je příjemně unavena. Ohlédne se

Pinzetou zkoumá naši smyslnost a

nesmyslnost – a pozná

jak nekonečně

toužíme, aby se

aspoň na vteřinu ocitla sama, i když

se to nikdy nemůže stát

A večer, v ten večer v květnu vám snad omylem

obětuje chvíli, v té se dodnes koupete. A nikdy

nebudete chtít

zapomenout na rozpad, na lekci, ale

zapomenutí

se sune. Stín ze stran obklopí. Počítej

dni, týdny, měsíce, ostrovy, roky. A přece

lesní zkratka. Vejít nikam i do místnosti, v níž

se rozpustíme v jejích

vlasech. Jako za starých časů a

jako bychom se brali

Ivo Fencl (16. 4. 1964, Plzeň, Ivo.Fencl@iol.cz) studoval ČVUT a U. Karlovu; byl učitel, geodet, zaměstnanec vlakové pošty i pracovníkem tiskárny Kuvert. Je redaktorem magazínu Čítárny a tvůrcem literárních pořadů o Charmsovi, Prutkovovi, Wittlinovi či Paulu Johnsonovi. Moderuje cyklus *Záhady a záhadologové* a je autorem mnoha set článků, povídek a rozhovorů v tisku i papírových časopisech a takřka dvaceti titulů včetně *Smíš zůstat mrtev*, *Norman Bates kontra Fantomas*, *Zabiju Putina v Karlových Varech*, *Rok Joriky*, *Gotická kobka*, *Styky s Jorikou*, *Domek pana Stilburyho*, *Žiju! Ježek v kleci*, *Pipi vypídí Šasngrí-La*, *Královská zábava* (s Ondřejem Neffem), *Ranní sny* (s Jiřím Navrátilem) a *Zdánlivé maličkosti* (s Janem Kameníčkem); jeho prózy vyšly i německy a italsky. Je svobodný, má syna Filipa (16), jehož matka bohužel zemřela. Více viz http://cs.wikipedia.org/wiki/Ivo_Fencl.

Pokud Vás přečtený text zaujal natolik, že jste ochotni ho ohonorovat, zašlete na konto 158038674/0300 minimální částku 10,- Kč. (Z iniciativy www.romanyzdarma.cz).

Rozpad

Idealista, romantik, kritik a Marie

Leh(k)ce po smrti

Myška

Dívka v masce a centrum palačinky

Duel

Jeden milion dolarů tomu, kdo přepere barmanku Joriku

Zdi zbavený

Kate a William

Mé styky s Terrou White

U Moniky a Jakuba

Chlapec a Jorika

Pražský playboy prchá na venkov

Řecká tragédie

Předcítání dočasně nevidomé Jorice

Jsi snad Egon Bondy, králíku?

Nápojový lístek

Když nastaly deště

Fluke

Lesní zkratka

Vítr Lence Bradbury

Jako za starých časů

O autorovi
